

Economisch-Statistische Berichten

ALGEMEEN WEEKBLAD VOOR HANDEL, NIJVERHEID, FINANCIËN EN VERKEER
 ORGAAN VOOR DE MEDEDEELINGEN VAN DE CENTRALE COMMISSIE VOOR DE RIJNVAART
 UITGAVE VAN HET INSTITUUT VOOR ECONOMISCHE GESCHRIFTEN

16^E JAARGANG

WOENSDAG 11 MAART 1931

No. 793

INSTITUUT VOOR ECONOMISCHE GESCHRIFTEN.
 Algemeen Secretaris: Prof. Mr. Dr. G. M. Verrijn Stuart
ECONOMISCH-STATISTISCHE BERICHTEN.

COMMISSIE VAN ADVIES:

Prof. Mr. D. van Blom; J. van Hasselt; Jhr. Mr. L. H. van Lennep; Mr. K. P. van der Mandele; Prof. Dr. N. J. Polak; Mr. Dr. L. F. H. Regout; Dr. E. van Welderen Baron Rengers; Prof. Mr. H. R. Ribbius; Jan Schilthuis; Mr. Q. J. Terpstra; Prof. Mr. F. de Vries.

¹Gedelegeerd lid: Prof. Mr. Dr. G. M. Verrijn Stuart.

Redacteur-Secretaris: H. M. H. A. van der Valk.

Secretariaat: Pieter de Hoochweg 122, Rotterdam.

Telefoon Nr. 35000. Postrekening 8408.

Abonnementsprijs voor het weekblad franco p. p. in Nederland f 20,—. Buitenland en Koloniën f 23,— per jaar. Losse nummers 50 cents. Leden en donateurs van het Instituut ontvangen het weekblad gratis.

De verdere publicaties van het Instituut uitgaande ontvangen de abonneés, leden en donateurs kosteloos, voor zover daaromtrent niet anders wordt beslist.

Aangeteekende stukken: Bijkantoor Ruigeplaatweg.

Advertenties f 0,50 per regel. Plaatsing bij abonnement volgens tarief. Administratie van abonnementen en advertenties: Nijgh & van Ditmar's Uitgevers-Maatschappij, Rotterdam, Amsterdam, 's-Gravenhage. Postchèque- en girorekening No. 145192.

BERICHT.

Ledenvergadering van de Vereeniging „Instituut voor Economische Geschriften”.

Het Dagelijksch Bestuur van bovengenoemde Vereeniging maakt bekend, dat een algemeene vergadering van de leden der Vereeniging zal worden gehouden op Vrijdag 13 Maart a.s. des avonds te 8½ ure, in „Pulchri Studio” te 's-Gravenhage, Lange Voorhout 15.

10 MAART 1931.

Ook deze week kwam er geen verandering in de geldmarkt. Het aanbod van geld bleef nog even ruim en de vraag slechts zeer gering. De eerste paar dagen der maand brachten een kleine vermeerdering in de vraag naar callgeld, maar al spoedig kromp die weer in, zoodat, na 1¼ pCt. op den eersten, gisteren weder voor ½ pCt. werd afgedaan. De prolongatierente noteerde aanvankelijk 1¼ pCt.; maar later werd weder regelmatig 1 pCt. genoteerd. In de rente voor particulier disconto kwam in het geheel geen verandering. Voor 1¼ pCt. was er regelmatig plaatsing te vinden.

* * *

Op den weekstaat van De Nederlandsche Bank vertoont de post binnenlandsche wissels een stijging van ruim f 700.000. De beleeningen blijken met f 19,3 miljoen te zijn teruggelopen.

De goudvoorraad der Bank bleef vrijwel onveranderd. De zilvervoorraad klom met f 400.000. De post papier op het buitenland en de diverse rekeningen op de actiefzijde der balans daalden respectievelijk met f 3,4 miljoen en f 4,2 miljoen.

De biljettencirculatie blijkt met f 23,3 miljoen te zijn afgenomen. Het tegoed van het rijk vermeerderde met f 1,6 miljoen, terwijl de rekening-courantsaldi van anderen met f 4 miljoen terugliepen. Het beschikbaar metaalsaldo steeg met f 10,7 miljoen. Het dekkingspercentage bedraagt ruim 56.

* * *

Nog steeds is de stemming op de wisselmarkt vast gebleven, hoewel er op het laatst een kleine kentering intrad en de koersen iets terugliepen. Ponden avancerden hier van 12.11½ tot 12.12, waarop een teruggang tot 12.11¼ volgde. Dollars noteerden 2.4935—2.4955—2.4940. In Londen bleven de Dollars met kleine schommelingen rond de 4.8580. Marken kwamen van 59.27 op 59.36½; (Dollars tegen Marken 4.2015, Ponden 20.41¼). Fransche Francs 9.77½—9.76½. (Ponden tegen Francs 124.08). Belga's bleven onveranderd 34.77. (Ponden tegen Belga's 34.85). Zwitsersche Francs nog steeds flauw: 47.99½. Lires: 13.07. Peseta's verbeterden van 26.— tot 27.12½. Yen hooger 123%. Rupees ca. 90.—. Braziliaansche Milreis 21¼. Uruguay Dollars 1.80. Ook de Mexicaansche Dollars konden zich verder verbeteren en noteerden tenslotte 1.18.

Op de termijnmarkt is op den laatsten dag een vraag naar termijnen ingetreden, waardoor deze vaster werden. De slotnoteeringen voor 1- en 3-maands waren: voor Ponden 1¼ en 3¾, voor Dollars 18 en 42 en voor Marken 9½ en 22½ punt onder den kassa-koers.

LONDEN, 9 MAART 1931.

In het begin van de vorige week stond de geldmarkt onder den invloed van de vrijkomende coupon- en dividendgelden. De inning van de inkomstenbelasting neemt in deze maanden en vooral in de laatste weken van het belastingjaar echter wekelijks een belangrijk bedrag tijdelijk in beslag, waar weder tegenover staat, dat de bedragen, die de schatkist in promessen uitgeeft, kleiner zijn dan de vervallende promessen. Het kan dus wel zijn, dat deze bedragen elkander min of meer compenseeren, maar de verschuivingen zijn zoo groot, dat meestal een indruk van schaarschte gewekt wordt. Sedert Donderdag is geld dan ook alweder aan den duurderen kant.

Disconto was aanvankelijk eveneens geneigd te verzwakken, geholpen door vraag naar wissels van Fransche zijde. De markt besefte echter, dat het van belang is het particuliere disconto niet te veel onder het bankdisconto te laten dalen. De Bank van Engeland bood bovendien nog een partij wissels aan om het disconto op het gewenschte peil te houden. De prijs daalde dientengevolge niet beneden 2½—2¼ pCt.

De waarde van het Pond, uitgedrukt in de goudvaluta's, blijft stijgende, behalve tegenover den Dollar. Men is hier echter zeer voldaan over den omkeer, die in de Francnoteering is ingetreden.

PRIJSDALING VAN GRONDSTOFFEN EN DE GROOTTE VAN DEN INVLOED DAARVAN OP DEN KOSTPRIJS DER PRODUCTEN.

De voortdurende snelle daling van het Nederlandse indexcijfer der groothandelsprijzen en de veel langzamer afnemings van de kleinhandelsprijzen, zich manifesterende in de geringe daling van het indexcijfer der kosten van levensonderhoud heeft de aandacht voor de oorzaken van dit verschillend verloop gevraagd, doch de verklaring is nog bijna uitsluitend naar de kwalitatieve zijde van het probleem geweest. Hieronder volgen enkele opmerkingen over het kwantitatieve gedeelte.

Wanneer men een industrieel artikel van zijn ontstaan tot aan de consumptie volgt en de waarde nagaat, die het in de opeenvolgende fasen heeft of krijgt, dan vindt men:

groothandelsprijs-grondstof (inkoop fabrikant) plus fabricage- en verkoopkosten fabrikant wordt:

groothandels(verkoop)prijs product (verkoop fabrikant, inkoop grossier) plus distributiekosten grossier wordt:

groothandels(verkoop)prijs grossier (verkoop grossier, inkoop kleinhandel) plus distributiekosten kleinhandel wordt:

kleinhandelsprijs (verkoop winkelier, inkoop consument).

De eerste fase: groothandelsprijs grondstof tot groothandels(verkoop)prijs van den fabrikant (verkoopprijs af-fabriek) zal nu, op grond van statistische gegevens, aan de hand van onderstaande tabel toegelicht worden.

De Statistiek van Voortbrenging en Verbruik der Nederlandsche nijverheid omvat een aantal voornamelijk takken van industrie, waarvan jaarlijks o.a. bekend is: verbruik grondstoffen, hulpmaterialen, brandstoffen e.d. en waarde der vervaardigde producten (ver-

INHOUD.

Biz.

PRIJSDALING VAN GRONDSTOFFEN EN DE GROOTTE VAN DEN INVLOED DAARVAN OP DEN KOSTPRIJS DER PRODUCTEN door <i>Drs. O. Bakker</i>	238
Regeringssteun aan de Nederlandsche suikerbieten-cultuur door <i>A. Volz</i>	239
Internationaal Instituut voor Landbouwerediet door <i>Dr. J. J. L. van Rijn</i>	240
De stijging van Rusland's productie en uitvoer, als tegenhanger van de depressie, speciaal in West-Europa I door <i>Mr. H. J. Onnes</i>	242
De geboorte-vermindering tijdens den wereldoorlog en de huidige werkloosheid door <i>Dr. Mr. H. van Zanten</i>	243
De theerrestrictie en hare opheffing door <i>F. W. A. de Kock van Leeuwen</i>	246
De Indische middelen over November 1930	247
BUITENLANDSCHE MEDEWERKING:	
De jongste stroomingen in de landbouwpolitiek van Frankrijk door <i>J. Faugeras</i>	249
AANTEEKENINGEN:	
Indexcijfers van groothandelsprijzen	251
MAANDIJSERS:	
Giro-omzet bij De Nederlandsche Bank	252
Emissies in Februari 1931	252
Bank voor Internationale Betalingen	253
Productie der Steenkolen-, Bruinkolen- en Zoutmijnen	253
Overzicht van de Indische middelen	253
STATISTIEKEN EN OVERZICHTEN	254—260
Geldkoersen. Bankstaten. Verkeerswezen.	
Wisselkoersen. Goederenhandel.	

koopwaarde af-fabriek). Met behulp van deze statistiek is onderstaande tabel vervaardigd. De cijfers zijn gemiddelden over het 5-jarig tijdvak 1925/29, behalve voor de katoenindustrie, waarvoor 1926/29 is genomen en voor de leerlooierijen, waarvan alleen over

Tak van Industrie	Soort der Grondstoffen (kolom 4)	Voornaamste soorten der Producten (kolom 5)	Voor een bepaalde hoeveelheid grondstoffen bedraagt de waarde van:			Als de grondstoffen 10 pct. in prijs dalen, daalt de waarde van het product met:
			Grondstoffen	Bewerkingsstoffen	Product	
1	2	3	4	5	6	7
Meelfabrieken	<i>Granen, vul. Tarwe</i>	Bloem en meel, afval	100	13	113	9/8
Katoenspinnerij	<i>Ruwe katoen</i>	Garens van katoen	100	± 30 ¹⁾	± 130	7,7
Metaalpletterijen, metaal-smelterijen, capsulefabr.	<i>Metalen en legeringen</i>	Metalen en legeringen in blokken, bladen, enz. en capsules	100	32	132	7,6
Leerlooierij	<i>Huiden en vellen</i>	<i>Leder</i>	100	41	141	7,1
Fabrieken van aardappel-meel en verwante producten	<i>Aardappelen</i>	Glucose, dextrine, zwarte stroop	100	90	190	5,3
Zeepnijverheid	<i>Oliën, vetten, vetzuren, alkaliën</i>	Zeep en zeepoeder	100	92	192	5,2
Katoenweverij	<i>Garens van katoen</i>	Weefsels van katoen	100	± 100 ²⁾	± 200	5,0
Tricotagefabrieken	<i>Garens</i>	Gebreide en tricotgoederen	100	100	200	5,0
Schoenfabricage	<i>Leder</i>	Schoenwerk	100	108	208	4,8
Fabricage van bouten, moeren, schroeven, klink- en draadnagels, spijkers	<i>Staf-ijzer en walsdraad</i>	Bouten, moeren, schroeven, klink- en draadnagels, spijkers	100	125	225	4,4
Blikwarenfabrieken	<i>Blik en onvertind plaat-ijzer</i>	Blikwaren en artikelen van onvertind plaatijzer ...	100	127	227	4,4
Katoenspinnerij-weverij	<i>Ruwe katoen</i>	Weefsels van katoen	100	± 160 ²⁾	± 260	3,8
Chocoladefabrieken	<i>Cacaoboonen en suiker</i>	Chocolade-artikelen	100	167	267	3,7
Papiernijverheid	<i>Hout, cellulose, oud papier lompen</i>	Papier, waaronder <i>courantenpapier</i>	100	176	276	3,6
Van Huiden tot Schoenwerk	<i>Huiden en vellen</i>	Schoenwerk	100	193	293	3,4
Metaalwarenfabrieken en metaalpletterijen	<i>IJzer, staal en andere metalen</i>	Metaalwaren en metaalgietwerk	100	235	335	3,0
Rubbernijverheid	<i>Ruwe en bewerkte rubber</i>	Banden en ander Rubber-artikelen	100	300	400	2,5
IJzer- en staalgietrijen en fabrieken van emaille-waren	<i>Ruw gietrij-ijzer; ijzer- en staalschrot; profiel-, staaf-, band- en plaat-ijzer</i>	Gietwerk en emaillewaren	100	379	479	2,1

1) Geschat. 2) Met behulp van technische gegevens uit de Productie-Statistiek berekend.

1928 en 1929 cijfers beschikbaar zijn. In kolom 4 zijn de voornaamste grondstoffen als uitgangspunt genomen; de waarde van de producten vermindert met die van de genoemde grondstoffen is de waardetoename, die de grondstoffen tijdens het productie-proces door de industriële bewerking ondergaan hebben: in de tabel is deze waarde samengevat onder den naam *bewerkingskosten*, die dan bestaan uit: verbruik hulpmaterialen, brandstoffen, loonen, huren, pachten, belastingen e.d., afschrijving, onderhoud en rente van het vaste kapitaal en winst, c.q. verlies.

De cijfers in de kolommen 4, 5 en 6 als normen aannemende en de bewerkingskosten constant stellende, kan nu gemakkelijk nagegaan worden, hoe groot de invloed van een prijsdaling der grondstoffen op den kostprijs van het product is. Daartoe is in de laatste kolom becijferd, met hoeveel procent de productwaarde vermindert, als de prijs der grondstoffen 10 pCt. daalt. Men ziet onmiddellijk — de takken van industrie zijn gerangschikt naar de afnemende grootte van het percentage in kolom 7 — *hoe de prijsdaling der grondstoffen in hooge mate reeds bij den fabrikant opgevangen wordt*. In de gevallen, dat de lagere prijs der grondstoffen wel den kostprijs van het product relatief sterk beïnvloedt, betreft het producten, die nog meerdere industriële bewerkingen moeten ondergaan (meel voor de bakkerij, garens voor de weverij, leer voor de schoenfabrieken), zoodat in het eindproduct (brood, weefsels, schoenen), de prijsvermindering der primaire grondstof zich reeds veel minder doet gevoelen. (Zie bijv. de posten: Ruwe katoen tot Weefsels en Huiden tot Schoenwerk in tabel I).

In het voorgaande zijn de bewerkingskosten als constant aangenomen; het is de vraag in hoeverre deze, bij daling van de grondstoffenprijzen in het algemeen, tot lagere kostprijzen medewerken. Om hierin eenig inzicht te geven is tabel II¹⁾ samengesteld, waarin deze bewerkingskosten in 4 groepen gesplitst zijn en ieder in procenten van het totaal is uitgedrukt. De hulpmaterialen, o.a. verpakkingsmiddelen, zijn als regel zelf industriële producten en de prijsdaling der primaire grondstoffen komt daarin dus reeds in mindere mate tot uitdrukking. Brandstoffen schommelen niet erg in prijs, van 1929 op 1930 is, volgens de in- en uitvoerstatistieken, de prijs der steenkolen zelfs gestegen, zoodat twee rubrieken van tabel II, bij daling van den grondstoffenprijs, weinig tot verlaging van den productprijs meewerken. De beide andere groepen, rond 70 à 80 pCt. van het totaal der bewerkingskosten, zijn v.n.l. loonen en uitgaven, die de loonbeweging volgen (sociale lasten, e.d.) en kapitaalkosten (afschrijving, onderhoud en rente van vast kapitaal) en winst. Het enkele feit van een daling van den prijs der industriële grondstoffen zal dan ook deze kosten weinig aantasten en zoolang dus loon-²⁾ en kapitaalkosten niet door andere oorzaken een vermindering ondergaan, is de werking van de lagere grondstoffenprijzen op den kostprijs van de industriële producten relatief gering.

Het Nederlandsche indexcijfer der groothandelsprijzen is, in overwegende mate, een indexcijfer van de prijzen van grondstoffen. (In tabel I zijn, in kolom 2 en 3, de artikelen geïncorporeerd, die o.a. in het indexcijfer zijn opgenomen). Daling van dit indexcijfer beteekent dus een afneming van grondstoffenprijzen, welke afneming, zooals we constateerden, reeds in één of enkele fabricage-stadia belangrijk verwatert wordt. De schijnbare tegenstelling tusschen het verloop van het indexcijfer der groothandelsprijzen en dat van de kosten van levensonderhoud wordt daardoor reeds voor

¹⁾ De gegevens ontbreken om alle groepen van tabel I in tabel II op te nemen.

²⁾ Men zie ook de artikelen: Loonsdaling en daling der kleinhandelsprijzen door Dr. R. van Genechten in No. 788 en Loonsdaling en kosten van levensonderhoud door Prof. Mr. Dr. Ant. van Gijn in No. 789.

Tak van Industrie	Bewerkingskosten				
	Totaal	Hulpmaterialen en verpakkingsmiddelen	Brandstoffen	Loonen ¹⁾	Afschrijving, onderhoud en rente vast kapitaal, diverse onkosten, belastingen en winst
Meelfabrieken	100	2.6	6.7	22.4	68.3
Metaalpletterijen, metaalsmelterijen en capsulefabrieken ..	100	5.1	7.3	44.5	43.1
Leerlooierij	100	22.8	3.8	28.9	44.5
Zeeponijverheid	100	24.9	2.0	18.1	55.2
Schoenfabricage	100	11.2	1.5	44.1	43.2
Fabric. v. bouten, moeren, enz.	100	22.1	7.2	44.8	25.9
Blikwarenfabrieken	100	16.7	2.1	45.3	35.9
Papiernijverheid	100	13.6	11.9	29.7	44.8
Metaalwarenfabrieken en metaalpletterijen	100	11.8	3.8	46.9	37.5
Rubbernijverheid	100	29.9	4.5	36.4	29.2
IJzer- en staalgieterijen en fabrieken van emaillewaren ..	100	12.0	6.8	53.7	27.5

¹⁾ Uit de Ongevallenstatistiek (I, Statistiek der Ondernemingen).

een aanzienlijk gedeelte verklaard, terwijl uit het voorgaande tevens blijkt, wat aan onze kennis omtrent dit vraagstuk ontbreekt en welke aanvullingen noodig zijn.

Tusschen het indexcijfer der groothandelsprijzen (prijzen grondstoffen) en het indexcijfer van de kosten van levensonderhoud (kleinhandelsprijzen producten) dienen nog twee indexcijfers van groothandelsprijzen der producten, te weten: verkoopprijzen fabrikant en verkoopprijzen grossier, ingevoegd te worden, terwijl, om de oorzaken van de verschillen tusschen deze indexcijfers of hunne componenten op te sporen, de kosten (productie- en distributiekosten) die den eenen prijs met den anderen verbinden, geanalyseerd moeten worden op soortgelijke wijze, als dat in de tabellen²⁾ I en II voor één phase van het productie- en distributie-proces geschied is.

Drs. O. BAKKER.

REGERINGSSTEUN AAN DE NEDERLANDSCHE SUIKERBIETENCULTUUR.

De Nederlandsche Regeering heeft een wetsvoorstel ingediend om voor den volgenden suikerbietoogst aan de boeren eene premie uit te keeren van f 4.— per 1000 KG. bieten, gelijkstaande met f 2.86 per 100 KG. suiker, waarbij als basis genomen is een suikerprijs van f 8.90 per 100 KG. Naar mate de suikerprijs stijgt, vermindert de subsidie, totdat bij een prijs van f 12.36 de premietoelage ophoudt. Het wetsvoorstel is goed voorbereid en toegelicht, maar geeft toch aanleiding tot zekere commentaren.

In de eerste plaats lijkt de grens, waarop de Regeeringstoelage ophoudt, te hoog gegrepen te zijn. Een dergelijke directe geldelijke steun door eene Regeering is economisch alleen verdedigbaar, wanneer hij zich tot het *hoogstnoodige* bepaalt om eene met ondergang bedreigde cultuur te redden mits, zooals het hier de bedoeling is, de steun slechts van zeer tijdelijken aard is. De vraag doet zich dus voor of het doel niet eveneens bereikt zoude worden, indien de grens naar boven ca. f 1.— lager gesteld wordt. De bietencultuur geniet immers reeds het voordeel van het z.g. Suikerwetje van Augustus 1930, waarbij op suiker boven 98° polarisatie een invoerrecht van f 2.40 per 100 KG. gelegd werd. Buitendien is het zeer onwaarschijnlijk, dat een suikerprijs van f 12.36 spoedig bereikt zal worden, terwijl deze prijs toch passen moet in eenen eenjarigen crisismaatregel.

De steun zal verleend worden voor 80 pCt. van den

²⁾ Doch met verder gaande specificatie.

gemiddelden aanplant der laatste 3 jaren. Maar kan hierdoor niet ook een grootere ongesubsidieerde uitzaai aangemoedigd worden? Bij stijgende suikerprijzen is dit wel mogelijk en daarvoor is het tegenwoordige tijdstip toch zeker het ongunstigst denkbare. Waar op het oogenblik de grootste suikerproduceerende landen der wereld, waaronder Java, doende zijn — gedeeltelijk onder Regeeringsdwang — de productie in te krimpen, teneinde de bestaande overproductie te stuiten, daar kan toch moeilijk door de Regeering in Nederland iets ondernomen worden, hetgeen vermeerdering van den bietenuitzaai in de hand kan werken. Men zoude kunnen tegenwerpen, dat de productie in Nederland te klein is om van invloed te kunnen zijn op de wereldmarkt, maar wanneer alle kleine landen hetzelfde zouden doen, nl. subsidies aan de suikerboeren verleenen of — voor zoover die reeds bestaan — de premies verhoogen, zonder gelijktijdig eene oogstbeperking voor te schrijven, dan zoude het groote offer, dat Java zich getroosten wil, teniet gedaan kunnen worden. Het mag dan ook wel eene leemte in het wetsontwerp genoemd worden, dat de totale suikerproductie niet tegelijkertijd aan een maximum van bijv. 15 pCt. beneden het gemiddelde der drie voorafgaande oogsten gebonden is. Dit zoude alsnog kunnen gebeuren, al was het alleen om Java moreel te steunen bij zijn besluit tot oogstvermindering. De Nederlandsche Regeering kan tegenover den Hollandschen en den Javaanschen suikerproducent toch moeilijk eene tegenstrijdige politiek volgen.

Bij deze gelegenheid zij in herinnering gebracht, dat door het ten voordeele van den bietwortelproducent en -fabrikant in Nederland op alle suiker boven 98° polarisatie sedert verleden jaar geheven invoerrecht van f 2.40 per 100 KG. de invoer van witte Javasuiker in het moederland praktisch onmogelijk gemaakt wordt ten nadeele van belanghebbenden bij de cultuur en den handel van Javasuiker, die op in-trekking of wijziging dezer wet zullen *blijven* aandrigen.

Het kan nuttig zijn hier ook nog eens met nadruk te verklaren, dat niet groote Java-oogsten en ook niet groote Cuba-oogsten schuldig zijn aan de bestaande overproductie van suiker, maar dat die te wijten is aan het met Regeeringssteun kunstmatig in stand houden en opvoeren der suikercultuur in verschillende landen — vooral in Europa.

Het is daarom zeer te betreuren, dat thans ook Nederland zich genoodzaakt ziet, evenals zijne burenen, den eigen aanplant van suikerbieten op deze kunstmatige wijze in stand te houden. Gelukkig draagt het ingediende wetsvoorstel geheel het karakter van eenen tijdelijken crisismaatregel, het is trouwens slechts voor het volgende oogstjaar bestemd, en alleen als zoodanig zullen ook andere kringen dan die der Nederlandsche suikerbieten-cultuur zich bij dit offer van den Staat kunnen neerleggen, mits dit ook werkelijk tot het allernoodzakelijkste teruggebracht wordt.

A. V.

INTERNATIONAAL INSTITUUT VOOR LANDBOUWCREDIET.

Het probleem, de kapitaalarme landbouwlanden aan geld te helpen, is sedert meer dan 6 jaren in studie bij verschillende internationale organisaties. Het is van belang te wijzen op de eerste pogingen, die tot dit doel zijn gedaan, omdat daaruit blijken kan, dat in het begin eene vermeerdering der landbouwproductie beoogd werd, terwijl thans, nu van eene overproductie in alle exporteerende landen sprake is, met zeer grooten aandrang op het verwezenlijken van de plannen voor het stichten van een Instituut voor internationale credietverleening aan den landbouw wordt aangestuurd. Het eerste desbetreffende besluit werd in 1925 genomen door de Algemeene Vergadering van de Conférence Parlementaire Internationale du Commerce, die in dat jaar te Rome gehouden werd.

De aanleiding tot de behandeling van het landbouwcrediet moet in de eerste plaats gezocht worden in het feit, dat de industriestaten hun uitvoer zagen verminderen, omdat de landbouwstaten wegens gebrek aan kapitaal niet in staat bleken voldoende graan te verbouwen om den uitvoer daarvan uit te breiden. Zonder graanuitvoer was het voor die landen niet mogelijk industrieproducten in West-Europeesche landen te koopen, zelfs niet die, welke voor een loonend landbouwbedrijf noodzakelijk werden geacht. Het is hier niet de plaats om op de oorzaken van dien ongunstigen toestand te wijzen, maar wel dient nog vermeld te worden, dat destijds de graanprijzen volgens de sprekers op die vergadering te hoog waren en dat dus verwacht mocht worden, dat door de financiële hulp aan die kapitaalarme landen de graanprijzen zouden dalen. Een en ander vindt zijn uitdrukking in de resolutie, die werd aangenomen en die als volgt luidt:

„Met het doel een einde te maken aan de vermindering „van de wereld-tarweproductie en aan de instabiliteit der „graanprijzen, welke beletsels nog niet zijn weggenomen „door de na-oorlogsche economische consolidatie der wereld.

„Met het oog op de vermindering der graanprijzen door „het herstel van de vroegere graanproductie in de landen, „die tengevolge van de verwoestingen, veroorzaakt door den „wereldoorlog en door de daaropvolgende jaren van ontred- „dering, niet het noodige kapitaal hebben voor een meer „intensieve cultuur,

„Overwegende, dat de vermeerdering van de wereld- „graanproductie in het belang is van het geheele economi- „sche leven, aannemende, dat een verlaging van den brood- „prijs er het gevolg van zal zijn en dat eene nauwere samen- „werking tusschen de industriële en de landbouwlanden als „gevolg zoude kunnen hebben de vermeerdering van de uit- „wisseling der producten en de vermindering van de werk- „loosheid.”

„Besluit de Vergadering van de Conférence Parle- „mentaire Internationale du Commerce te Rome ver- „eenigd:

a. zoo spoedig mogelijk aan den Volkenbond een verslag aan te bieden over het internationaal landbouwcrediet en zijn steun te vragen.

b. overeenkomstig den wensch door de Poolsche delegatie in 1920 uitgesproken, aan het Internationaal Landbouw Instituut te verzoeken het onderzoek, uit een wereld-oogpunt, te bespoedigen.

Nadat eene sub-commissie van de Conférence Parlementaire Internationale du Commerce een rapport over deze aangelegenheid had uitgebracht kwam zij opnieuw ter sprake op de Algemeene Vergadering die in 1926 te Londen werd gehouden. Dat ook toen nog vrees voor tekort op den voorgrond stond, moge blijken uit een zinsnede uit de inleiding van graaf Lubinsky:

„il est de notre devoir d'attirer l'attention des intéressés „et surtout des pays consommateurs sur l'état de la pro- „duction mondiale actuelle et sur les graves dangers que „peut courir, dans le monde entier, la paix sociale, si la „production mondiale des céréales n'arrivait à pourvoir aux „exigences de l'alimentation de l'humanité et continuait „à diminuer.”

Inmiddels had het Internationaal Landbouw Instituut te Rome de noodige voorbereidselen gemaakt om door eene conferentie van deskundigen het vraagstuk te bestudeeren en de technische mogelijkheden der internationale credietverleening voor den landbouw onder oogen te zien. Vooraf werd een vragenlijst aan deskundigen van verschillende landen toegezonden en de ontvangen antwoorden dienden als grondslag voor de werkzaamheden van de Internationale Commissie voor landbouwcrediet, die van 29 Sept. tot 2 Oct. 1926 vergaderde. Over de vraag, of het mogelijk is een Internationaal Instituut voor Landbouwcrediet in het leven te roepen, was de commissie verdeeld en sprak de wenschelijkheid uit een nieuwe vragenlijst uit te zenden en daarna eene Internationale Conferentie voor landbouwcrediet bij elkaar te roepen. De twijfel, die bij velen bestond over de mogelijkheid van eene internationale crediet-organisatie, is oor-

zaak, dat die conferentie nooit tot stand is gekomen. Bij alle besprekingen bleef steeds de noodzakelijkheid van de stijging der graanproductie op den voorgrond staan.

Het feit, dat zonder internationaal landbouwcrediet de verhooging der graanproductie een omvang heeft genomen, die een crisis van overproductie heeft veroorzaakt en dat de prijzen zoo zijn gedaald, dat de kosten van voortbrenging niet meer worden gedekt, is wel een sterk bewijs hoe moeilijk het is voorspellingen op economisch gebied te doen.

Dat nu, nadat dus de toestand geheel veranderd is, toch weer redding wordt gezocht in de organisatie van het internationaal landbouwcrediet moge vreemd schijnen en kan alleen verklaard worden door den nood, waarin de landbouwers in de Oost-Europeesche landen verkeeren tengevolge van kapitaalgebrek en nog meer tengevolge der hooge rente, die zij moeten betalen voor de schulden, die zij hebben moeten maken wegens de lage landbouwprijzen. Was het dus in 1925 een tekort aan landbouwproducten om door uitvoer de handelsbalans in evenwicht te houden, thans is het de geweldige prijsdaling door overproductie en de met de overproductie samenhangende onmogelijkheid of moeilijkheid om een koper voor de producten te vinden.

Dat men thans zoo'n haast wil maken met de kapitaalvoorziening is weliswaar eenigszins het gevolg van het feit, dat de crisis acuut is, maar vooral van de beweging tot organisatie van Europeesche samenwerking, waarbij de landbouwcrisis als voornaamste punt van behandeling op den voorgrond is getreden.

De besluiten, door de deskundigen voor landbouwcrediet van Bulgarije, Estland, Hongarije, Lithauen, Polen, Roemenië, Joego-Slavië en Tsjecho-Slowakije, in November te Warschau genomen, kwamen ter sprake op de tweede „Conférence internationale en vue d'une action économique concertée" en waren aanleiding, dat het vraagstuk ook daar behandeld werd¹⁾.

Maar het is tenslotte de Volkenbondsraad, die in Januari 1931 den stoot gaf tot onmiddellijk handelen en wel op aanbeveling van de studiecommissie voor de Europeesche Unie, die besloten had op regeling van het internationaal landbouwcrediet aan te dringen. Het besluit dier Commissie luidt als volgt:

„Wat het landbouwcrediet betreft, stelt de studiecommissie voor de Europeesche Unie vast, dat het onderzoek „van dit vraagstuk voldoende gevorderd is om het uitwerken van een nauwkeurig plan mogelijk te maken. Het „Financiële Comité heeft aan de studiecommissie een zeer „belangrijk rapport hierover uitgebracht en de commissie „verneemt, dat genoemd comité zijne studie zal voortzetten. „Zij meent, dat het zeer wenschelijk is, dat in de maand „Mei aanstaande aan den Volkenbondsraad een volledig „plan van uitvoering worde overgelegd met zoodanige „nauwkeurigheid, dat het, als de Raad zulks goedvindt, onmiddellijk in toepassing kan worden gebracht.

„De studiecommissie besluit dientengevolge een comité „van elf leden te benoemen, bestaande uit de vertegenwoordigers van de volgende landen: Duitsland, Groot-Brittannië, Bulgarije, Denemarken, Frankrijk, Hongarije, Italië, Nederland, Polen, Roemenië en Zweden, welk comité „zoo noodig de vertegenwoordigers der andere belanghebbende landen kan hooren.

„Dit Comité zal de handelingen van het Financiële Comité volgen en ermede in verbinding blijven, opdat een „nauwkeurig programma, zoowel financieel als juridisch, „kan worden voorgelegd aan den Volkenbondsraad in zijn „zitting van Mei aanstaande, zoodat het met volle kennis „van zaken kan oordeelen, en, indien het aldus mocht besluiten, maatregelen tot onmiddellijke uitvoering kan „voorschrijven.”

Uit dit besluit blijkt duidelijk, dat men zeer spoedig handelen noodig acht en dientengevolge heeft dan ook het Secretariaat van den Volkenbond onmiddellijk, in overleg met het Financiële Comité, eene speciale commissie in het leven geroepen onder den naam „Délégation du Comité Financier pour le Crédit

¹⁾ Zie over deze conferentie het artikel van Dr. J. A. Nederbragt in E.-S. B. 10 Dec. 1930.

Agricole". Deze delegatie heeft, onder voorzitterschap van den Heer C. E. ter Meulen, hare eerste zitting gehouden van 9 tot 14 Februari. Daar ik als vertegenwoordiger van het Internationaal Landbouw Instituut te Rome zitting heb in die delegatie, is het mij niet toegestaan in bijzonderheden te treden over de genomen besluiten en kan ik dus alleen in algemeene trekken de taak omschrijven, die aan haar is opgedragen en het doel, dat men zich voor oogen stelt. Uit hetgeen ik voorheen heb gezegd is reeds gebleken, dat het uitgangspunt van de beweging is geweest de groote kapitaalbehoefte van de Oost-Europeesche landbouwstaten, die niet alleen gebukt gaan onder de moeilijkheid om geld te krijgen, maar vooral onder de zware financiële lasten der landbouwers, die soms woekerrente moeten betalen voor de schulden, die zij ingevolge de landbouwcrisis hebben moeten maken.

Het doel is dus te trachten die landbouwers aan geld te helpen tegen redelijke rente en het Financiële Comité van den Volkenbond heeft als zijn oordeel uitgesproken, dat het beste middel is het stichten van een Internationaal Instituut voor landbouwcrediet onder de auspiciën van den Volkenbond met medewerking van de belanghebbende regeeringen. Als zoodanig worden niet alleen beschouwd de regeeringen van die staten, welke geld noodig hebben, maar ook van die staten, die in eenen beteren financiële grondslag der landbouwstaten de mogelijkheid zien om er hunne industriele producten te plaatsen.

Men is dus uitgegaan van de meening, dat het gemakkelijker zal zijn het vertrouwen te wekken der geldschietters voor de obligaties van een dergelijk Internationaal Instituut, dan mogelijk blijkt voor obligaties van Instituten der noodlijdende landen.

Waar hypothecaire onderpanden als grondslag van gezonde credietverleening zullen moeten dienen, ligt het voor de hand, dat eene internationale instelling groote bezwaren kan medebrengen om steeds de waarde dier onderpanden te beoordeelen. Dit te meer, omdat de desbetreffende wetgeving in verschillende landen uiteenloopt en soms zelfs een behoorlijk kadaster ontbreekt. De studie van deze moeilijkheden zal uit den aard der zaak veel tijd der delegatie in beslag nemen en definitieve voorstellen zijn dan ook nog niet door haar geformuleerd.

In hoeverre het mogelijk zal zijn de stichting van het beoogde Instituut te verwezenlijken en aan zijn doel te doen beantwoorden, zal afhangen van de bereidwilligheid der geldschietters om het aandeelkapitaal te verstrekken en de obligaties, die het Instituut zal moeten uitgeven, op te nemen.

Tot nu toe heeft de delegatie alleen algemeene beginselen vastgesteld, waarbij op den voorgrond staat, dat het doel moet zijn aan de kapitaalarme landbouwers voorschotten tegen redelijke rente te verstrekken, waarbij het Internationale Instituut van Landbouwcrediet zal moeten dienen als tusschenorgaan tusschen de geldmarkten en de kapitaalbehoevende landbouwers. Om vertrouwen in het Internationale Instituut te verzekeren en daardoor eene lage rente mogelijk te maken, acht men het mogelijk van de regeeringen medewerking te vragen van een wetgevend en financieel karakter. Moge ook in het begin de medewerking der regeeringen onmisbaar zijn, zoo schijnt het even noodzakelijk, dat het Instituut aan politieke invloeden onttrokken worde en dat zijne werking verzekerd zij volgens de gezonde beginselen van particuliere ondernemingen. De werkelijke deelname van particuliere kapitalisten aan de inschrijving op de aandelen en aan de administratie schijnt vanuit dit standpunt beschouwd gewenscht, te meer omdat het moeilijk zal zijn aan de regeeringen, aan welke men allerlei gunsten en voorrechten moet vragen om de werking van de credietorganisaties te vergemakkelijken, een zekere controle op den algemeenen gang van zaken uit te oefenen. Volgens de meening der delegatie zal eene dergelijke controle door

tusschenkomst van den Volkenbond moeten plaats hebben, onder welks begunstiging het Instituut zoude moeten worden geplaatst. Het Instituut zal leeningen aan de landbouwers verstrekken door tusschenkomst van nationale of regionale grondcrediet-instituten. Voor dit doel zal het fondsen moeten scheppen door uitgifte van obligaties. Over de grootte van het kapitaal van het Instituut, winstverdeling, samenstelling van den raad van beheer, enz. zijn algemeene beginselen uitgewerkt, die echter nog nader moeten worden overwogen.

VAN RIJN.

DE STIJGING VAN RUSLAND'S PRODUCTIE EN UITVOER, ALS TEGENHANGER VAN DE DEPRESSIE, SPECIAAL IN WEST-EUROPA.

I.

De Heer Bierens de Haan besluit zijn artikel „Rusland's Economie” in Maatschappijbelangen van Februari jl. met de conclusie: „Rusland is een gevaar: voor een godesorganiseerd Europa. De oorzaak ligt dan echter niet in Rusland, maar in Europa zelf.” Ik onderschrijf deze conclusie volkomen.

Juist de huidige, ongekende depressie van het West-Europeesche bedrijfsleven heeft daar zoodanige zwakke plekken aan het licht gebracht, die aan dit, overigens niet specifiek Russische, gevaar zijn blootgesteld, dat het van urgent belang is ten eerste: om deze zwakke plekken ten spoedigste te versterken; ten tweede: om, zuiver zakelijk geredeneerd, *meer dan tot nu toe geschiedde*, voortdurend melding te maken van de officiële Sovjetcijfers betreffende productie en uitvoer, welke bijzondere bezwaren daaraan ook mogen kleven; en tenslotte om den grondslag van deze cijfers, het inderdaad gecreëerde Russische productie-apparaat en de werking van het economische stelsel, in het land zelf door daartoe bevoegde practici van nabij te laten bestudeeren. De invloed van de ontwikkeling van Rusland moet niet worden overschat, maar ook niet worden onderschat.

Op het belang daarvan voor West-Europa, juist op dit moment, hoop ik de aandacht duidelijker te vestigen, door te wijzen op enkele belangrijke „zwakke plekken”, in verband met diverse Russische cijfers en gegevens.

Het is een feit, dat niettegenstaande de sinds ettelijke jaren herhaalde voorspellingen een niet onbelangrijk deel van het Sovjetbedrijf draait, met welke verspillingen en hoe onorganisch ook het gecreëerd mag zijn. De misstanden zijn dus geen acuut ziekteverschijnsel van het Sovjetstelsel in zijn ontwikkeling. Het feit, dat de Russische bladen en de officiële publicaties er geregeld onomwonden melding van maken en het feit, dat de invoer van grondstoffen voortdurend is afgenomen ten gunste van machines en installaties maant trouwens tot voorzichtigheid.

Voor een juist overzicht meen ik de voornaamste zakelijke bezwaren nog eens te moeten aanstippen: Speculaties van hoogerhand op gemeenschapszin, wedstrijdrage op productiegebied e.d. zullen den prikkel van het „economisch motief” en de ondernemerswinst, straffen en boetes de rem van het ondernemersverlies nooit kunnen vervangen; de dictatuur zal reacties opwekken, die geaccentueerd zullen worden door tekorten aan levensbehoeften; de noodexport zal niet zoo hoog kunnen worden opgevoerd, dat de enorme importen ermede kunnen worden betaald, speciaal niet na de recente waardedaling op de grondstoffenmarkten; de inflatie zal afschrijvingen en kostprijs-calculationen en evenzoo de voor nieuwe investeeing vrijkomende bedragen tot bloote formules maken, de reële loonen nog verder drukken en den „Schleuderausverkauf” op de bekende wijze stimuleeren. De bureaucratische „Planwirtschaft”, niet door periodieke crises gereinigd, zal te gronde gaan aan te hooge „algemeene onkosten”, verstarring, intrigue en corrup-

tie en — *last not least* — men zal er *door gebrek aan leiders en geschoolde krachten* niet in slagen om, met behulp van de door Duitsche en Amerikaansche technici gebouwde en deels geleide productiekolossen van industrie en landbouw, bij een normaal afschrijvingspercentage, fabrikaten te produceeren met: 1o. een redelijken kostprijs, en 2o. een voldoende kwaliteit. Het vijfjarenplan moge ook in theoretische en praktische schoolopleiding voorzien, het is een belangrijk verschil dit menschenmateriaal uit die scholen af te leveren en het ook praktisch te gebruiken, zonder dat de meer of minder ingewikkelde machines en tractors in korten tijd worden verknoeid.

Tegenover deze bezwaren staan enkele onmiskenbare voordeelen, daargelaten of deze daar in den breed uitgemeten omvang ten volle worden bereikt. Met deze voordeelen correspondeeren mijns inziens enkele van de hiervoor genoemde zwakke plekken in onze West-Europeesche maatschappelijke organisatie.

1o. De gedwongen invoer- en productiebeperking van alle luxe- en individueele-smaak artikelen (sieraden, particuliere auto's en huizen, luxe schoenen en kleding enz.) en de standaardisatie van consumptie-artikelen, zoowel als van machines en onderdeelen leveren zeer groote besparingen op. De betalingsbalans wordt belangrijk minder belast en de elders voor de productie van deze artikelen in beslag genomen mechanische en menschelijke krachten komen in Rusland beschikbaar voor meer onmiddellijk productieve doeleinden. Bovendien komen theoretisch ongetwijfeld een belangrijk aantal anders niet onmiddellijk productieve mans-werkuren vrij, door de gedwongen uniformering van alle artikelen en de concentratie der bedrijven. De totale uitgaven en werkzaamheden voor elk der Westersche bedrijven en bedrijfjes verbonden aan zaken-reclame, acquisitie, verkoop en het opzetten en bijhouden van afzetstatistieken kunnen daardoor belangrijk lager zijn en het is niet a priori zeker, dat de bureaucratie deze besparingen volledig opslokt. Wel is dat gevaar speciaal in Rusland niet gering, omdat de bedrijfsmethoden der groote concerns er zeker niet volledig in toepassing gebracht kunnen worden.

Deze mogelijke voorsprong nu, zij moge er al of niet volledig uitgebuit worden, behoort voor allen, die betrokken zijn of belang hebben bij de werkzaamheden en voorbereidingen van het Normalisatiebureau, de commissie inzake den detailhandel en de commissie-Verloop, een aansporing te meer te zijn hun meest uitgebreide, duurzame medewerking te verlenen en om door onderlinge samenwerking tot verbetering te komen. Moge het Russische experiment een spoorslag blijken om op deze gebieden snel tot resultaten te komen.

2o. Het Sovjetstelsel kent niet den stilstand van productie door stakingen en stilleggen van bedrijven als gevolgen van de tegenstelling tusschen eenerzijds: de met staatssteun gehandhaafde kartelleering van de menschelijke arbeidskracht door de vakverenigingen, anderzijds: de eveneens gekartelleerde bedrijven. En het kent evenmin de daarmede samenhangende verstarring van het in West-Europa belangrijk hogere loonpeil. Een eventueele crisis in Rusland, tengevolge van 1o. aanpassing van het reeds op „kapitalistische” basis berekende loonpeil; 2o. verslapping van de prikkel tot werken door afstomping van de propaganda- en wedstrijdmethoden of door verzadiging van de in Rusland geringe behoeften; 3o. misgrepen bij de plantaxaties van een of meer toekomstige afzetmogelijkheden zou een ander karakter hebben en lijkt mij nog niet in zicht.

Hier ligt volgens mijn meening een voor arbeiders en ondernemers beide zeer belangrijke „drawback” voor West-Europa. Speciaal door de leiders van vakverenigingen en linksche partijen wordt er te weinig rekening mee gehouden, dat de Europeesche

„werkplaats der wereld” haar hoge loonen alleen kan betalen, dank zij het bestaan van minder geïndustrialiseerde afzetgebieden, waar minder geschoolde arbeiders beschikbaar zijn. Te weinig wordt mijns inziens beseft, dat de juist door hoge loonen sterk bevorderde mechanisatie de taak der vroeger talloze, geschoolde, arbeiders verplaatst naar den theoretisch en technisch breeder ontwikkelde technicus-intellectueel (den Russischen „Spez”). Deze ontwikkeling tezamen met de sterk toegenomen en toenemende industrialisatie van de vroegere afzetgebieden, die bevorderd wordt door de gemakkelijke verplaatsing van het kapitaal, hebben de waarde van den Europeeschen, vroeger grootendeels geschoolden arbeider steeds verder verkleind. Behalve uit de opbrengsten van vroegere leeningen en investeringen kan West-Europa alleen door export van in machines, diensten en andere kwaliteitsartikelen gekristalliseerde, geschoolde, arbeidskracht in staat worden gesteld, de tekorten aan levens- en genotmiddelen aan te vullen. Op welk gebied vindt men geen moeilijkheden met dezen export?

Wanneer nu een perfect geoutilleerde en georganiseerde en bovendien commercieel geleide Sovjetindustrie met zijn in zekeren zin gedwongen arbeid aan de „Generallinie” van het bedrijfsfront van boeren en arbeiders tot de mogelijkheden zou behooren, dan wordt daardoor niet alleen het kapitalistische productiesysteem getroffen, maar ook het kunstmatig hooggehouden loonpeil van de bevoorrechte arbeiders die werk hebben. Want op de in dit geval internationale vrije arbeidsmarkt bepaalt het laagste aanbod het algemeene loonpeil. Vandaar immers het met staatssteun werkende „arbeidskartel” der vakverenigingen, welken staatssteun voor de economisch zwaksten ik hier overigens niet wil becritiseren.

3o. Een derde punt, dat door het Russische gevaar nog sterker naar voren moet komen dan thans reeds het geval is, is het *werkloosheidsvraagstuk*. Hier vindt het Sovjetstelsel inderdaad een voor het oogeblik bijzonder zwakke plek tegenover zich, waarop de Sovjetorganen dan ook niet nalaten binnen- en buitenslands met voldoening en vertrouwen te wijzen. De geforceerde industrialisatie maakt het vrijwel ontbreken van werkloosheid in Rusland plausibel; theoretisch bestaat er arbeidsplicht en ook recht op arbeid. Dat de arbeids- en woonverhoudingen er minder zijn dan in West-Europa vermindert de productiecapaciteit van het land als geheel — zuiver economisch bezien — niet evenredig.

In West-Europa zijn volgens opgave van het Internationaal Arbeidsbureau d.d. Januari 1931 11 miljoen arbeiders werkloos, een cijfer, dat vrijwel bevestigd wordt door latere officiële statistieken, die voor Duitsland, volgens opgave der Arbeitsämter per 15 Febr. 1931 alleen al een cijfer van 4,9 miljoen vermelden, waarvan op 15 Februari 3,4 miljoen volledig werkloos waren en voor Engeland volgens opgave der arbeidsbeurzen een cijfer van 2,6 miljoen. Bij een noodzakelijk levensonderhoud van minimaal f 600 per man per jaar consumeeren alleen deze 11 miljoen menschen een bedrag van f 6.600.000.000, waar geen productie tegenover staat. Hierbij moeten nog worden opgeteld schippers en andere kleine ondernemers, die hun werkkracht niet of slechts voor een klein deel ten behoeve van de algemeene productie kunnen aanwenden.

Tegenover deze tijdelijke productiederving van de West-Europeesche maatschappij als geheel ad bijna 7 milliard gulden nu kan in Rusland wel een en ander worden verspild, gestolen en veradministreerd of door mindere productiviteit per arbeider verloren gaan. En dan moet nog in aanmerking worden genomen, dat in West-Europa door overheidsbemoeiing, overheidsbedrijven, kartelcontrôle en groote concerns, alsmede door al te groote uitbreiding van den detailhandel eveneens zeer vele niet of niet onmiddellijk productieve manswerkuren worden in beslag genomen.

Het is ontegenzeggelijk een voor West-Europa momenteel wel bijzonder ongunstig tijdstip, en hopelijk een zeer tijdelijke „zwakke plek”. Maar men dient er voor wat de Russische concurrentie betreft zoo mogelijk ernstiger rekening mee te houden dan er van Sovjet-zijde op wordt gespeculeerd.

Men zal mij tegenwerpen: dit is geen Russisch gevaar; dit gevaar dreigt reeds veel reëler van de zijde der Japanische industrie en van den kant der dichter bij grondstof- en afzetgebieden gelegen nijverheid van Britsch-Indië, en ten deele Zuid-Amerika. Inderdaad, de daling sinds 1913 van den totaalafzet van West-Europa naar de vroeger geheel, thans nog voor een groot deel agrarische afzetgebieden zou dit waarschijnlijk reeds nu zeer welsprekend illustreeren. Het zou van het grootste belang zijn doch te ver voeren hier op in te gaan; men denke aan de langdurige afzeterisis in de kolenmijnen en de machine- en textielindustrie in Engeland, Frankrijk, Nederland en wat export betreft in mindere mate ook in die van Duitsland. De industrialisatie van Rusland in het huidige tempo zou het verloop intusschen zeer bespoedigen, want het loonstelsel is er geheel anders, doordat de Staat de consumptie voorloopig volledig vrijwel beheerscht.

De beide laatste zwakke plekken in ons West-Europeesch productiestelsel eischen een *spoed-behandeling door werkgevers en werknemers gezamenlijk*. Het is te hopen, dat ook de arbeidersleiders zich duidelijk voor ogen stellen, hoe een eventueel perfect georganiseerd Sovjetbedrijf in hooge mate de tendens zou versterken om het loonpeil van de ongeschoolden internationaal te nivelleren. Ook zij behoorden zich van nabij op de hoogte te stellen of dit gevaar hun beschermelingen niet sterker bedreigt, dan de leiders het tot nu toe willen doen voorkomen.

Het is struisvogelpolitiek van beide partijen het experiment zonder eigen onderzoek als quantité négligeable voorbij te gaan. Er kan periculum in mora zijn, zoodat hetzij verdediging, hetzij aanpassing geboden zou zijn. Het heeft er voor enkele takken van het economisch leven zeker meer dan den schijn van.

Voorloopig bestaan er nog te diep getrokken tegenstellingen tusschen werkgevers- en werknemersorganisaties en te groote concurrentie in en tusschen de bedrijfstakken om te komen tot een op vrijwillige samenwerking gebaseerd systematisch productieplan ook voor West-Europa; een vijfjarenplan, dat dan, evenals het Russische, zou moeten worden opgebouwd aan de hand van de hier ongetwijfeld betrouwbaarder algemeene statistieken over de afgelopen jaren. Ik ben niet idealistisch genoeg om aan zoo'n vrijwillig West-Europeesch vijfjarenplan voor de naaste toekomst te gelooven; ook de Duitse Zwangswirtschaft heeft een oplossing niet bereikt. Maar het is te hopen, dat werkgevers- en arbeidersleiders, zoo noodig ten koste van eigen populariteit, in dit Russische plan een motief te meer leeren zien om den weg tot beter samenwerken en begrijpen met grooter energie voor te bereiden. De vrijwillige keuze levert op den duur beter resultaten dan de gedwongen.

In het volgende nummer hoop ik eenige in verband met het vorenstaande interessante Sovjetgegevens te publiceren.

(Slot volgt.)

DE GEBORTE-VERMINDERING TIJDENS DEN WERELDOORLOG EN DE HUIDIGE WERKLOOSHEID.

Het is een merkwaardig verschijnsel, dat in den regel bij een afwijking van den normalen loop der bevolking correctieveerende factoren optreden, die ten aanzien van de gevolgen het verbroken evenwicht weder herstellen.

Het meest sprekende voorbeeld hiervan is wel de zeer groote bevolkingsvermeerdering, welke gedurende de 19e en de 20ste eeuw heeft plaats gehad, en die verre van overbevolking te weeg te brengen, gepaard is gegaan met een groote stijging van het algemeene

welvaartspel. Toen Malthus in zijn „Essay on the principle of population” aandrang op een remming van de bevolkingsvermeerdering, omdat de bevolking de neiging heeft, sneller toe te nemen dan de hoeveelheid levensmiddelen (daar de voor de productie van levensmiddelen geschikte grond op aarde beperkt is, kan er zelfs een oogenblik komen, dat de bevolking van de aarde te groot is om in haar geheel gevoed te worden) had hij niet voorzien, welk een ontzaggelijke bevolkingsvermeerdering nog zou plaats hebben nadat hij zijn boek had geschreven.

Malthus publiceerde zijn boek in 1799. In dat jaar had Europa ongeveer 187 miljoen inwoners. Toen hij stierf, in 1834, waren het er reeds 235 miljoen en thans telt Europa ongeveer 480 miljoen inwoners. De bevolking van de geheele wereld was omstreeks 1800 ongeveer 650 miljoen en is thans dicht bij de 2 milliard. En nog steeds levert de aarde voldoende op om de geheele menschheid te voeden. Dit is te danken aan de ontwikkeling van de techniek en van het verkeer, die Malthus moeilijk had kunnen voorzien.

Nog weinig jaren geleden meende men echter, dat de „Nahrungsspielraum” der menschheid weldra bereikt zou zijn, daar haast alle gronden, welke voor productie van levensmiddelen geschikt zijn, in gebruik genomen waren. De techniek heeft deze verwachting voorloopig weder gelogenstraft (toepassing van machines in den landbouw, bereiding van kunstmest langs chemischen weg en intensief en wetenschappelijk gebruik daarvan) en wij aanschouwen thans een overproductie van voedingsmiddelen, die haars gelijke nauwelijks vindt in de geschiedenis der menschheid.

Wij willen thans op een actueel voorbeeld wijzen van het aanwezig zijn van factoren voor het herstel van een verbroken evenwicht.

Dit voorbeeld heeft betrekking op de huidige werkloosheid, die langzamerhand een angstwekkenden omvang heeft aangenomen. Sedert eenigen tijd schijnt Malthus gelijk te krijgen en het lijkt er wel zeer op, alsof er overbevolking is, met dien verstande dan, dat er wel voldoende voedsel voor de menschheid is, doch geen werkgelegenheid, hetgeen een nieuwe vorm van overbevolking is. In September 1930 waren er, volgens de opgaven van het Internationaal Arbeidsbureau te Genève, in België 70.000 werklozen, in Duitschland meer dan 3 miljoen, in Frankrijk slechts 1000, in Italië 400.000, in Groot-Brittannië 2 miljoen, in de Vereenigde Staten 4 miljoen en in Nederland 35.000. Deze getallen zijn voor sommige van de genoemde landen te laag en voor alle landen sinds September nog belangrijk gestegen. Niettemin blijkt er toch reeds uit, dat de werkloosheid in enkele landen een zeer grooten omvang heeft aangenomen. In totaal taxeert men het aantal werklozen op de wereld op ruim 20 miljoen. Telt men de gezinnen mede, dan zouden ongeveer 100 miljoen menschen van ondersteuning leven tengevolge van de werkloosheid. De hoofdoorzaken van de groote toeneming van de werkloosheid zijn de mechanisatie en de rationalisatie van de industrie, waardoor de productie sterk kon worden vergroot. Overproductie was het gevolg hiervan en deze heeft de noodzaak doen geboren worden, een aantal arbeiders te ontslaan.

Velen zijn van meening, dat voor deze werkloosheid in lange jaren geen oplossing gevonden zal worden. Hiertegenover zouden wij de aandacht willen vestigen op een nieuwen factor, die juist in de komende jaren zich sterk zal doen gevoelen in sommige landen en die weliswaar niet onbekend is, doch waaraan zeer weinig aandacht wordt geschonken.

Tijdens den wereldoorlog is het aantal geboorten in de meeste der oorlogvoerende landen sterk afgenomen. De gevolgen van het feit, dat zoovele mannen aan het front waren en sneuvelden konden zich uiteraard eerst in de tiende maand na het uitbreken van den oorlog doen gevoelen; dat was in Mei 1915. Nu

worden de oudste van de kinderen, die na het uitbreken van den oorlog zijn verwekt, in Mei 1931 reeds 16 jaar en een deel daarvan neemt dus reeds deel aan het productieproces. De overige kinderen, welke tijdens den oorlog zijn verwekt, komen in de eerstvolgende jaren aan de arbeidsmarkt. Daar er in de oorlogsjaren veel minder kinderen geboren zijn dan normaal is, moet het aanbod van arbeidskrachten in de komende jaren afnemen.

Welken invloed zal dit hebben op de huidige werkloosheid?

Gaan wij voor enkele der voornaamste oorlogvoerende landen het aantal levendgeborenen na, dan blijkt het verloop van 1913 tot en met 1919 als volgt te zijn:

	Aantal levendgeborenen in:						
	1913	1914	1915	1916	1917	1918	1919
België ¹⁾	171.099	156.000	124.291	99.960	86.675	85.056	128.236
Duitschland	1.838.748	1.818.596	1.382.546	1.029.484	912.109	926.818	1.260.500
Frankrijk ²⁾	745.539	594.000	386.966	313.013	342.454	399.456	403.479
Italië ³⁾	1.122.432	1.114.091	1.109.183	881.626	691.207	634.389	754.686
Gr.-Britt.	881.890	879.096	814.614	785.520	668.346	662.661	692.438

¹⁾ De cijfers sinds het uitbreken van den oorlog hebben betrekking op België zonder Westvlaanderen.

²⁾ De cijfers sinds het uitbreken van den oorlog hebben slechts betrekking op 77 departementen.

³⁾ Italië nam eerst in 1915 deel aan den oorlog; de gevolgen doen zich dus eerst in 1916 kennen.

De geboortenvermindering als direct gevolg van den oorlog duurt van Mei 1915 tot Juli 1919; eigenlijk nog iets langer, daar de legers niet reeds in November 1918 gedemobiliseerd waren. In het volgende staatje, dat ontleend is aan het Handwörterbuch der Staatswissenschaften, wordt de geboorte tijdens den oorlog vergeleken met die daarvoor:

	Aantal levendgeborenen.		
	1913	Van Mei 1915 tot einde Juli 1919 (51 oorlogsmaanden)	Dat is gemiddeld per 12 maanden
België (zonder West-Vlaanderen)	145.900	352.000	32.700
Duitschland (met Elzas-Lotharingen) . .	1.838.800	4.239.000	997.300
Frankrijk (77 departementen)	604.500	1.444.000	339.800
Italië ¹⁾	1.122.500	2.622.000 ¹⁾	749.100
Groot-Brittannië en N.-Ierland	1.102.200	3.840.000	903.500

¹⁾ Daar in Italië de geboortenvermindering ten gevolge van den oorlog eerst in 1916 begint, hebben de cijfers voor Italië slechts betrekking op 42 maanden.

Men kan thans het totale geboortenverlies berekenen, dat de oorlog heeft opgeleverd. Wij zetten naast elkaar de berekening, welke uit bovenstaande cijfers volgt ⁽¹⁾, en die, welke het Handwörterbuch der Staatswissenschaften geeft, en welke rekening houdt met de gebiedsdeelen (West-Vlaanderen enz.), waarop bovenstaande cijfers niet betrekking hebben ⁽²⁾; deze laatste zijn blijkbaar afgerond.

	Geboortenverlies tijdens den oorlog.	
	(1)	(2)
België	268.600	310.000
Duitschland	3.576.375	3.590.000
Frankrijk	1.124.975	1.390.000
Italië	1.306.900	1.300.000
Groot-Brittannië	844.475	840.000

Deze cijfers laten echter den regelmatigen teruggang van de geboorten, die sedert ongeveer 50 jaren plaats heeft, buiten beschouwing. Het volgende staatje (eveneens ontleend aan het Handwörterbuch der Staatswissenschaften) toont deze aan:

	Gemiddeld aantal geboorten 1902—05 = 1000				
	1902—05	1906—09	1910—13	1914	Mei 1915—Juli 1919
België	1000	953	901	839	510
Duitschland	1000	1000	936	908	498
Frankrijk	1000	953	914	888	507
Italië	1000	1020	1045	1036	696
Gr.-Brittannië	1000	986	940	937	768
Gemiddelde	1000	982	947	922	596

Tervijl de gemiddelde achteruitgang van het aantal geboorten van 1902—05 tot 1914 slechts 7.8 pCt. bedraagt, is deze met inbegrip van de oorlogsjaren

40.4 pCt., dus veel grooter dan de normale vermindering zou zijn geweest. Rekening houdende met een normaal voortschrijdenden achteruitgang van het aantal geboorten, hebben wij de hierboven berekende geboorteverliezen tijdens den oorlog dus iets, doch zeer weinig te hoog geschat.

Zeer sterk komt de invloed van den oorlog uit in de samenstelling van de bevolking, welke men in bevolkingspyramides pleegt weer te geven. Wij volstaan hier met eenige cijfers, welke betrekking hebben op de jongste leeftijdsgroepen van de bevolking in Duitschland in 1925 ¹⁾ en in Frankrijk in 1921.

	Duitschland 1925		Geheele bevolking
	Mannen	Vrouwen	
Jonger dan 5 jaar	2.984.291	2.887.226	5.871.517
Van 5—10 jaar	2.023.170	1.963.342	3.986.512
Van 10—15 jaar	3.134.743	3.079.331	6.214.074
Van 15—20 jaar	3.286.042	3.257.899	6.543.941

	Frankrijk 1921		Geheele bevolking
	Mannen	Vrouwen	
Van 1—4 jaar	1.212.142	1.186.204	2.398.346
Van 5—9 jaar	1.503.368	1.497.913	3.001.281
Van 10—14 jaar	1.710.574	1.695.631	3.406.205

De cijfers voor Duitschland zijn sprekender, omdat de leeftijdsgroep van 5—10 jaar bijna geheel tijdens den oorlog geboren is, terwijl voor de Fransche cijfers de invloed van den oorlog verdeeld is over de groepen van 1—4 jaar en van 5—9 jaar.

De conclusie, welke men uit deze cijfers kan trekken, nl. dat in de komende jaren het aantal arbeiders, dat aan de arbeidsmarkt komt, veel geringer zal zijn dan in de afgelopen jaren het geval was, ligt voor de hand. In Duitschland komt in de eerstvolgende jaren de leeftijdsgroep, welke in 1925 van 5—10 jaar was, aan het productieproces deelnemen. Deze groep telt ruim 1 miljoen mannen en haast 1 miljoen vrouwen minder dan die, welke in 1925 van 15—20 jaar was, en in totaal ruim 2 miljoen mensen minder. In Frankrijk tellen de groepen van 1—9 jaar ongeveer 1½ miljoen mensen minder dan naar den maatstaf van de groep van 10—14 jaar het geval had moeten zijn.

Interessant zijn ook de cijfers, die het „Institut für Konjunkturforschung” geeft betreffende het aantal 15-jarigen in Duitschland.

1928.....	1.201.100	15-jarigen
1929.....	1.226.000	„
1930.....	937.000	„
1931.....	699.000	„
1932.....	624.000	„
1933.....	627.000	„

Nu komen echter niet al deze 15-jarigen aan de arbeidsmarkt. Een deel ervan bezoekt op 15-jarigen leeftijd nog de middelbare scholen, terwijl een deel der vrouwen nooit aan de arbeidsmarkt komt wegens huwelijk. Uit de resultaten van de Deutsche Volkstelling van 1925 kunnen wij ons een indruk vormen van het aantal jeugdige personen, dat een beroep uitoefent.

	Leeftijdsgroep 16—18 jaar.		Kolom II
	I	II	
	Totaal aantal personen	Waarvan werkzaam in een beroep	in % van kolom I
Mannen	1.338.090	1.212.336	90
Vrouwen	1.320.985	974.257	74
Totaal	2.659.075	2.186.593	82

De statistiek van de beroepen geeft voor de jongeren dan 16 jaar geen naar de leeftijd onderverdeelde cijfers, en vergelijking met een leeftijdsgroep van de totale bevolking is dus niet mogelijk. Men kan echter aannemen, dat niet veel kinderen onder 14 jaar een beroep hebben. De groep der kinderen onder 16 jaar, die een beroep hebben, zou dan betrekking hebben op de kinderen van 14—16 jaar. Deze groep nu is niet veel kleiner dan die der 16-18 jarigen, nl. voor de

¹⁾ Zie over den bevolkingsopbouw in Duitschland ook een interessant artikel in „Wirtschaft und Statistik”, 2. Dezemberheft, 1930, blz. 970.

jongens 1.197.177; voor de meisjes 856.805 en voor beide samen dus 2.053.982.

Hieruit blijkt wel, dat men kan aannemen, dat van de 16-jarigen gemiddeld reeds 80 pCt. een beroep hebben.

Om nu eenigszins te berekenen, welken invloed het uitvallen van een groot aantal geboorten tijdens den oorlog in de komende jaren op de werkloosheid moet hebben, zetten wij naast elkaar het geregistreeerde aantal werklozen in de verschillende landen en het aantal arbeiders, dan naar berekening minder aan de arbeidsmarkt zal komen dan zonder oorlog het geval zou zijn geweest. Wij nemen daartoe 80 pCt. van het totale geboortenverlies tijdens den oorlog.

	Aantal geregistreeerde werklozen in September 1930	Totaal geboortenverlies tijdens d. oorlog	80 pCt. hiervan
België	70.000	310.000	248.000
Duitschland ...	3.253.000	3.590.000 ¹⁾	2.872.000 ¹⁾
Frankrijk	1.000	1.390.000	1.112.000
Italië	400.000	1.300.000	1.040.000
Gr.-Britannië .	2.000.000	840.000	672.000

¹⁾ Deze cijfers zijn voor het tegenwoordige Duitschland ongeveer 10 pCt. te hoog, wegens de gebiedsvermindering.

De vergelijkbaarheid lijdt echter schade, doordat de cijfers, welke de werkloosheid aangeven, niet geheel juist zijn. Wij hebben het getal in een bepaalde maand genomen, en het spreekt van zelf, dat dit getal niet constant is. Integendeel zijn de cijfers sinds September veel hooger geworden. Als basis voor de vergelijking met het geboorteverlies tijdens den oorlog, kunnen deze cijfers echter wel dienst doen. Men dient ze dan nog onder een reserve te aanvaarden. De cijfers (die ontleend zijn aan de opgaven van het Internationaal Arbeidsbureau te Genève) hebben slechts op een deel van alle arbeiders betrekking. Zoo heeft het Belgische cijfer slechts betrekking op 630.000 arbeiders; het Deutsche op 14.000.000 en het Britsche op 12.000.000 arbeiders. Hiertegenover staat echter weder, dat in Duitschland en Engeland, waar de werkloosheid het grootst is, vrijwel alle werkloosheid ter kennis der officieele organen komt.

Hoewel wij dus geen absolute waarde willen hechten aan bovenstaande cijfers, kan men toch wel eenige conclusies trekken. In Frankrijk, waar zeer weinig werkloosheid is (hoewel deze de laatste maanden eenigszins is gestegen) en waar reeds thans arbeiders uit België en Italië, ook soms uit Nederland, gaan werken, zal, wanneer de eerst kort geleden ingetreden crisis niet een groot ontslag van arbeiders ten gevolge heeft, het tekort aan arbeidskrachten nog ver groot worden. In België zou hetzelfde kunnen gebeuren, doch vermoedelijk zal eerst een deel van de in Frankrijk werkende arbeiders naar hun eigen land terugkeeren. Op de werkloosheid in Groot-Britannië zal het geboorteverlies tijdens den oorlog weinig invloed hebben. De werkloosheid in dit land is ook reeds langer van ernstigen aard dan in de meeste andere landen. Op de werkloosheid in Italië zou het geboorteverlies een overwegend invloed kunnen hebben, wanneer niet de toestand daar in ongunstigen zin verandert en de werkloosheid belangrijk groter wordt. In Duitschland tenslotte is de werkloosheid juist in het laatste jaar zeer belangrijk toegenomen, en de cijfers wijzen uit, dat, wanneer de werkloosheid zich weer ten deele herstelt, een belangrijk deel van de dan nog overblijvende werkloosheid zal verdwijnen tengevolge van het geboorteverlies.

Het zal echter nog eenige jaren duren, eer het geboorteverlies zich ten volle zal doen voelen. De invloed ervan zal echter blijvend zijn, zoolang de tijdens den oorlog geboren arbeiders aan de productie deelnemen, dat is gedurende ongeveer 50 jaren.

Na 1919 hebben de geboortecijfers zich weder hersteld, doch in verschillende landen zijn zij gebleven onder die van voor den oorlog. Het volgende staatje geeft daarvan een beeld:

	Absoluut aantal geboorten in					
	1913	1920	1921	1922	1923	1924
België	171.099	163.733	163.333	153.611	155.474	153.138
Duitschland ¹⁾	27,5	25,9	25,3	23,-	21,1	20,5
Frankrijk	745.539	834.411	813.396	759.846	761.253	753.519
Italië	1.122.482	1.123.204	1.118.344	1.127.444	1.107.505	1.114.470
Gr.-Britannië	881.890	957.732	848.814	780.124	758.131	729.933

¹⁾ Daar voor Duitschland de absolute cijfers van voor den oorlog niet te vergelijken zijn met die van na den oorlog wegens de gebiedsvermindering, geven wij het aantal geboorten per 1000 inwoners.

Wat staat in Nederland te wachten van den invloed van den oorlog op het aantal geboorten?

In Nederland zijn de geboortecijfers tijdens de mobilisatie slechts weinig verminderd. Deze volgen hier:

1913	173.541	1919	164.447
1914	176.831	1920	192.987
1915	167.423	1921	189.546
1916	172.572	1922	181.886
1917	173.112	1923	185.674
1918	167.636	1924	182.430

Gedurende de vijf oorlogsjaren (1914—1919) is de geboorte gemiddeld 169.038 geweest. Neemt men als uitgangspunt 1913 dan beteekent dit een verlies van 22.500 personen; neemt men 1914 als uitgangspunt, dan zijn het er haast 40.000. In Nederland was het aantal werklozen, welke verzekerd waren tegen werkloosheid, in September ongeveer 33.000. Het werkelijke aantal is echter veel hoger; bij de arbeidsbeurzen waren aan het einde van die maand ingeschreven 90.000 werkzoekenden, terwijl het totale aantal thans ruwweg op 200.000 getaxeerd wordt.

De gevolgen van de mobilisatie zullen dus voor Nederland van zeer weinig invloed op de werkloosheid zijn. Daarbij komt, zooals de cijfers laten zien, dat na den oorlog het verlies weder ruimschoots is ingehaald door een sterke verhooging van het aantal geboorten. Na een tijdelijke vermindering zal in Nederland dus rekening moeten worden gehouden met een belangrijke vergroting van het aanbod aan de arbeidsmarkt.

Hoewel onze eindconclusie moet zijn, dat wij van het toekomstige verloop der werkloosheid niets weten (immers in de eerste plaats zal dit afhankelijk zijn van den economischen toestand in de komende jaren) is het toch merkwaardig, dat het verminderde aanbod op de arbeidsmarkt, waarvan men reeds lang wist, dat het zich in de jaren na 1930 zou doen gevoelen, juist komt in een tijd, waarin de werkloosheid een onrustbarende omvang heeft aangenomen. Het economisch herstel na de malaise, die wij thans beleven, wordt er zeker door vergemakkelijkt.

Dr. Mr. HUGO VAN ZANTEN.

DE THEERESTRICTIE EN HARE OPHEFFING.

Het is wel eens interessant om na te gaan, hoe de theerrestrictie in 1930 gewerkt heeft en waarom die restrictie, in het licht der gebeurtenissen in 1930, voor 1931 vrij plotseling door de Britsch-Indische en Ceylon-theeproducenten werd opgeheven. Voor die opheffing werd het odium van Engelsche zijde in hoofdzaak — doch geheel ten onrechte — gelegd op de weinige medewerking van Nederlandsche zijde, doch wanneer men de reeks van feiten nagaat, die zich in den loop van 1930 en in het begin van 1931 ontwikkelden, deels als gevolg van de restrictie, anderdeels als gevolg van de algemeene crisis, dan komt men vanzelf tot een geheel andere conclusie.

Beginnen wij daartoe met de aanleiding tot de restrictie van 1930. Oogenschinlijk kwam er in 1929 een teveel aan thee, voornamelijk op de wereldmarkt te Londen, tengevolge waarvan de prijzen in den loop van het jaar een vrij constante dalende richting insloegen. Openden de Amsterdamsche veilingen het jaar 1929 nog met een middenprijs van 79 cts. per hKG. in entrepôt, aan het slot van de voorjaarsveilingen was die reeds teruggelopen tot 69 cts. om het jaar

1929 te verlaten met 60% cts., een totale daling dus in den loop van dat jaar van ruim 18 cts.

De voorraden thee in Engeland in de 1e en 2e hand hadden — mede onder den recordoogst van Noordel. Britsch-Indië — een voortdurende stijgende richting ingeslagen in vergelijking met de voorraden van een jaar geleden, met het gevolg, dat zij op ulto. December 1929 ongeveer 40 à 50 millioen lbs. hooger waren dan een jaar geleden.

De producenten van Britsch-Indië, Ceylon en Ned.-Indië staken toen de koppen bijeen, teneinde een georganiseerde oogstbeperking in te voeren, die er toe zou moeten leiden om dat accres der voorraden, die een drukkenden invloed op de markt uitoefende, te doen verdwijnen, wanneer men weer tot normale toestanden zou zijn teruggekeerd.

Deze restrictie had dus een concreet doel voor oogen en besloten werd, dat Britsch-Indië voor 1930 eene oogstbeperking zou invoeren van 36 millioen lbs., Ceylon van 11 millioen lbs. en Nederlandsch-Indië van 10 millioen lbs. Met China kon en behoefde men geen rekening te houden, omdat die eertijds zoo belangrijke theeproducent van de geheele wereld, thans grootendeels van de Europeesche markten was verdrongen.

Theoretisch klopte de restrictie dus als een bus en toen zij definitief tot stand was gekomen, begroette de markt, die in den aanvang van 1930 nog verder ingezakt was, die omstandigheid met een prijsstijging.

Doch nu kwam de praktijk een woordje medespreken en gooide heel wat roet in die mooi bereide pap!

De verschepingen van thee uit Noordel. Britsch-Indië, in stede van afnemende hoeveelheden te vermelden, gaven grootere uitvoercijfers te zien dan een jaar geleden:

(in 1000 lbs.)			
April 1930	5.576	April 1929	3.608
Mei „	5.963	Mei „	3.672
Juni „	19.834	Juni „	15.775
Juli „	36.969	Juli „	36.553

Als oorzaak hiervan werd van Engelsche zijde aangegeven eerstens grootere verschepingen naar Londen van den handel in Britsch-Indië, die vooruitlopende op de restrictie en de te verwachten hogere prijzen, zich in de Calcutta-veilingen van flinke voorraden hadden voorzien en die toen op de markt wierpen en ten tweede in 1929 ter verscheping opgehouden voorraden van de ondernemingen. Dat oponthoud zou veroorzaakt zijn door de groote overstromingen in het laatst van 1929 en in het begin van 1930. Toch werd de restrictie van Britsch-Indië volgens de ingekomen oogstramingen loyaal uitgevoerd — waarbij het minder gunstige weder nog een handje medehielp om den oogst te doen afnemen en de verschepingen vanaf Augustus wezen ook vrij aanzienlijk lagere cijfers aan, ook al gaven zij niet de volle 100 pCt. vermindering weer van den oogst, waarover hierna meer.

Hieronder volgt een staatje van de maandelijksche oogstverminderingen van Noordel. Britsch-Indië vergeleken bij een jaar geleden en van de verschepingen.

In Zuidel. Britsch-Indië en in Ceylon verliep de beperking vrij normaal en volgens programma.

	(in 1000 lbs.)			
	1930		1929	
	maandelijksche verschepingen	oogst t/m	maandelijksche verschepingen	oogst t/m
Aug. . .	43.404	191.399	53.308	215.983
Sept. . .	51.395	243.926	53.323	278.533
Oct. . . .	43.792	294.667	59.762	334.487
Nov. . . .	43.657	319.780	45.180	364.071
Dec. . . .	32.111	329.532	29.762	372.167

Ook in Nederlandsch-Indië werd volgens de ingekomen gegevens de beperking loyaal ten uitvoer gebracht. Evenwel vertoonden de uitvoercijfers van thee hier heelemaal niet het beeld van een beperking van den oogst. Wat was het geval? Hier was datgene, wat roet in het eten gooide, de bevolkingsthee. Deze

bevolkingsthee wordt in normale omstandigheden tot het eigenlijke marktproduct verwerkt door de Europeesche thee-producten. Deze koopen het natte blad op van den inlandschen kweker en verwerken het tegelijk met het ondernemingsproduct in hunne fabrieken, waarbij de ondernemers goed toezien, dat dit opkoopproduct niet van mindere kwaliteit is dan het eigen ondernemingsproduct.

Toen de ondernemers zich tot een restrictie hadden verbonden en om daartoe te geraken fijner of liever gezegd minder grof gingen plukken, eischten zij terecht, dat het opkoopproduct ook van dezelfde kwaliteit zoude zijn. Dit was niet naar den zin van Kromo, die alras een ander débouché voor zijn waar vond en wel bij de — meerendeels Chineesche — opkoopfabrieken. (Dit zijn fabrieken, die doorgaans geen eigen aanplant hebben en uitsluitend opkoopproduct verwerken).

Wat toch was het geval? Toen de restrictie een volgingen feit was geworden, vreesden de Engelsche blenders terecht, dat het eerlang gedaan zou zijn met de goedkope Java-theeën, omdat restrictie, zooals reeds gezegd, fijnere pluk beteekent, ergo betere kwaliteit en dus duurder thee. Door de restrictie dreigde de, sinds de opheffing van het Engelsche invoerrecht op thee, goedkoopste melange, bekend onder den naam van „one shilling cannister”, dwz. een pakje thee van 1 Eng. pond, waarvoor in den detailhandel 1 sh. wordt betaald, in het gedrang te komen. Om dit te voorkomen ontvingen de handelshuizen op Batavia orders om zooveel mogelijk ordinaire soorten op te koopen. Dit geschiedde nu van de Chineesche opkoopfabrieken en daarom was hun alle grove thee, die slechts met luttele centen betaald werd, zeer welkom. De afzet toch was verzekerd en wat Kromo niet kwijt kon aan de Europeesche ondernemers — en nog veel meer — ging naar de opkoopfabrieken. Vandaar dat de productie van opkoop-thee enorm toenam en de geheele restrictie teniet deed.

Zoo was de stand van zaken, toen in het najaar van 1930 wederom de besprekingen aanvingen omtrent een eventuele verdere voortzetting der restrictie. Weliswaar waren de eindresultaten van de restrictie 1930 nog niet tot uiting gekomen, doch men wilde de bereikte resultaten — de thee-markt was sinds den zomer van 1930 niet onbelangrijk gestegen — niet prijs geven. Vandaar dat ditmaal als eenig motief voor voortzetting der restrictie gold, dat de prijzen anders weer zouden inzakken en verliesgevend worden.

Toen in beginsel besloten was om aan de producenten voor te stellen om de restrictie voort te zetten, achtten de Nederl.-Indische producenten het gewenscht om, aan de hand van de opgedane ervaring met de bevolkingsthee, deze geheel buiten de restrictie te houden en de beperking alleen op het ondernemingsproduct toe te passen. Zodoende handelde men in het welbegrepen belang van de restrictie, ook al zou die in theorie minder mooi uitvallen. Immers zonder restrictie van de bevolkingsthee hoopte men deze weder in de hand te krijgen en zodoende de fabricatie van grootere hoeveelheden ordinaire kwaliteiten door de opkoopfabrieken te verhinderen.

Deze omstandigheid werd dan ook dadelijk naar voren gebracht door de Ned.-Indische producenten bij de nieuwe onderhandelingen met hun Britsche collega's en zij gaf dadelijk eenige moeite, omdat noch Britsch-Indië noch Ceylon in die mate te doen hebben met thee van de bevolking. Op Java bedraagt de bevolkingsthee thans ongeveer een vierde deel van het ondernemingsproduct!

Er was bovendien nog een andere factor, die bij deze onderhandelingen een groote rol speelde en wel de groote uitbreiding van de theecultuur, zowel op Java als op Sumatra. Aan de hand van officiële gegevens kon worden aangetoond, dat de beplante en in 1931 in productie komende oppervlakte 17 pCt. grooter zou zijn dan in 1929, zoodat een restrictie van

12 pCt. alleen al daardoor geen kleinere productie te zien zou geven dan de oogst van 1929.

Inmiddels had de thee-markt haar hoogste punt van het jaar bereikt in November, om daarna eerst langzaam, doch later in het nieuwe jaar met een steeds sneller tempo te gaan dalen. De verwachte verdere afneming van de verschepingen uit Britsch-Indië bleven in de maanden November en December geheel achterwege. De boycot-beweging in Britsch-Indië had ook de thee — waarvan Britsch-Indië jaarlijks een hoeveelheid verbruikt van niet minder dan 42 à 45 miljoen lbs. — aangetast, waardoor de restrictie grotendeels teniet werd gedaan. Bovendien nam Australië, tengevolge van de financiële ineenstorting, heel wat minder thee af dan gewoonlijk en het niet afgenomen deel zocht zijn weg naar Londen, waar de aanvoeren sterk opliepen, evenals de voorraden. Op ult. Januari 1931 toonden de stocks, die ult. December ongeveer gelijk waren aan die van een jaar geleden, in stede van een verdere afneming als verwacht werd, een toename boven het alreeds hooge niveau van 1930 van 7 miljoen lbs.

Het is duidelijk, dat onder die omstandigheden producenten er weinig voor voelden, om de restrictie voor 1931 voort te zetten, terwijl de handel natuurlijk ook inzag, dat er niets kwam van een werkelijke beperking van de aanvoeren, hoe mooi de oogstbeperking op papier ook was voorbereid en ten uitvoer was gebracht. De handel kreeg steeds groote aanvoeren te verwerken en de prijzen daalden op een niveau, dat voor het overgrote deel van de producenten flink verliesgevend was. De opheffing van een verdere oogstbeperking bleek dan ook reeds in de marktprijzen verdisconteerd te zijn. Deze liepen althans na het bekend worden der opheffing niet verder terug.

Zeer waarschijnlijk zal de opheffing der restrictie geen vermeerdering van de productie tengevolge hebben. Er bestaat toch zeker geen aanleiding bij producenten om, bij de tegenwoordige verliesgevende prijzen, hun oogst te gaan vermeerderen. Integendeel het tegenwoordige prijsniveau zal tot een natuurlijke restrictie leiden, die per saldo veel doeltreffender zal blijken te zijn, dan de georganiseerde oogstbeperking en die sneller zal leiden tot een saneering van de thee-markt.

D. K. v. L.

DE INDISCHE MIDDELEN OVER NOVEMBER 1930.

De in het bijgaand overzicht vermelde Landsmiddelen brachten in de eerste elf maanden van dit jaar f 564.055.000 op tegen f 636.555.000 in hetzelfde tijdvak van het vorige jaar of f 72.5 m/m minder. In dezen achteruitgang werd bijgedragen door alle middeलगroepen, nl.:

belastingen	ad circa f 28.4	m/m
monopolies	„ „ „ 6.3	„
producten	„ „ „ 23.—	„
bedrijven	„ „ „ 11.8	„
allerlei middelen	„ „ „ 3.—	„

De in het vorige verslag vermelde achterstand bij de fractioneele ramingscijfers van de opbrengsten der belastinggroep ad f 32.3 m/m, groeide tijdens de verslagperiode aan tot f 35.8 m/m, terwijl de achterstand van het totaal der ontvangsten van f 74.3 m/m tot f 87.— m/m naar boven liep. Van dit laatste bedrag komt resp. f 35.8 m/m, f 2,1 m/m, f 29.8 m/m, f 16.4 m/m en f 2.9 m/m voor rekening van de bovenvermelde groepen.

In verslagmaand bleven de ontvangsten in totaal f 9.6 m/m ten achter bij die in November 1929. Dit decrees is te wijten aan de lagere opbrengsten van de groepen belastingen, monopolies, producten, bedrijven en allerlei middelen ad resp. f 5.4 m/m, f 1.1 m/m, f 1.7 m/m, f 0.6 m/m en f 0.8 m/m.

Bij de *belastinggroep* was de opbrengst der kohierbelastingen in het afgelopen elfmaandsch tijdvak

f 2.36 m/m lager dan in dezelfde periode van 1929. Deze achteruitgang is een gevolg van de mindere ontvangsten in verslagmaand aan inkomsten- en vennootschapsbelasting ad resp. f 1.14 m/m en f 1.67 m/m, waardoor deze middelen op het einde van verslagmaand een decres van resp. f 0.64 m/m en f 4.27 m/m vertoonden. Ook de opbrengsten der personeele belasting en der verponding bedroegen minder dan in November 1929 en wel resp. f 0.08 m/m en f 0.085 m/m; de ontvangsten dezer belastingen in de afgelopen elf maanden overtroffen echter die in hetzelfde tijdvak van het vorige jaar, tengevolge van de reeds bij de voorafgegane maandoverzichten der middelen bekendgestelde redenen, met resp. f 0.18 m/m en f 2.74 m/m. Aan landelijke inkomsten, hoofdzakelijk verkregen uit de landrente op Java en Madoera, die in verslagmaand 8 ton hooger waren dan in de gelijknamige maand van het vorige jaar, was op het einde der maand f 0.37 m/m minder ontvangen dan op ultimo November 1929.

De door bovengenoemde belastingen in totaal gevormde achterstand bij de raming liep van f 11.8 m/m tot f 11.9 m/m op. Van dezen achterstand komt f 1.6 m/m op rekening der inkomsten- en f 10.2 m/m op die der vennootschapsbelasting.

De indirecte belastingen vertoonden in verslagmaand wederom een ongunstig beeld. De ontvangsten aan in- en uitvoerrechten bleven resp. f 1.77 m/m en f 0.49 m/m beneden die van November 1929 en resp. f 2.01 m/m en f 0.68 m/m beneden 1/12 der jaarraming.

Hierdoor was op het einde van verslagmaand het decres t.a.v. het vorige jaar opgelopen tot resp. f 17.8 m/m en f 4.— m/m en de nadeelige verschillen met de evenredige gedeelten der ramingscijfers tot resp. f 14.1 m/m en f 4.3 m/m.

Aan accijnzen werd in verslagmaand f 0.17 m/m minder ontvangen dan in de overeenkomstige maand van 1929; waarvan f 0.01 m/m meer aan petroleumaccijns, f 0.17 m/m minder aan lucifersaccijns en f 0.01 m/m minder aan accijns op tabak en gedistilleerd. Hierdoor liep het voordeelig verschil van het totaal dezer heffingen met het vorige jaar terug tot f 0.83 m/m en het nadeelig verschil met het evenredige gedeelte der met f 3.71 m/m verhoogde jaarraming op tot f 1.84 m/m.

Het statistiekrecht bleef zich ook in dalende lijn bewegen. De lagere opbrengst in verslagmaand in vergelijking met November 1929 ad f 0.12 m/m en t.a.v. 1/12 der jaarraming ad f 0.16 m/m, veroorzaakte op het einde der maand een decres ad f 1.17 m/m en een achterstand bij de raming ad f 1.15 m/m.

Bij het zegelrecht, waarvan de maandopbrengst f 0.5 m/m lager was dan in November 1929, namen in verslagmaand de nadeelige verschillen met de ontvangsten in het vorige jaar en met de raming toe tot resp. f 2.2 m/m en f 2.24 m/m.

Ook de slachtbelastingen gaven mindere inkomsten dan in 1929 en wel in verslagmaand f 0.04 m/m en in de afgelopen elf maanden f 0.43 m/m minder. De achterstand bij de raming liep bij deze belastingen op tot f 0.76 m/m.

Bij de *monopolies* hebben de afnemende opbrengsten der opiumregie, van het zoutmonopolie en van de pandhuizen gezamenlijk tot den achteruitgang bijgedragen.

De opbrengst der opiumregie bedroeg f 0.73 m/m minder dan in November 1929 en f 0.79 m/m minder dan 1/12 der jaarraming. Hierdoor groeide het nadeelige verschil met het vorige jaar aan tot f 5.8 m/m en dat met 11/12 der jaarraming tot f 4.66 m/m.

De opbrengst van het zoutmonopolie bleef in verslagmaand f 0.13 m/m ten achter bij de maand November 1929, doch overtrof 1/12 der jaarraming met f 0.027 m/m. Op het einde der maand bedroeg het nadeelig verschil met 11/12 der jaarraming f 0.1 m/m.

De pandhuizen leverden in verslagmaand f 0.24 m/m minder op dan in November 1929 en f 0.16 m/m minder dan 1/12 der jaarraming. In de afgelopen

11 maanden werd f 1.43 m/m meer ontvangen dan in hetzelfde tijdvak van het vorige jaar en f 2.698 m/m meer dan 11/12 der jaarraming.

Bij de *productengroep* droegen voornamelijk de mindere ontvangsten van het tinmiddel en die van het boschwezen bij tot den verderen achteruitgang.

Het tinmiddel bracht f 0.63 m/m minder op dan in November 1929 en f 2.03 m/m minder dan 1/12 der raming. Over de afgelopen 11 maanden bleven de totale ontvangsten f 15.15 m/m beneden die in de overeenkomstige periode van 1929 en f 18.2 m/m beneden de raming.

De steenkolenmijnen brachten in verslagmaand f 0.24 m/m minder op dan in November 1929 en f 0.59 m/m minder dan werd geraamd. De totale ontvangsten tot eind November beliepen f 0.79 m/m meer dan in de overeenkomstige periode van 1929, doch bleven niettemin f 2.56 m/m beneden 11/12 der jaarraming. Hierbij valt nog op te merken, dat op het einde der verslagmaand wegens gedane leveringen bijna f 0.9 m/m te vorderen bleef.

Bij de goud- en zilvermijnen in Benkoelen waren de uitkomsten iets lager dan in 1929, het decres liep op tot f 0.26 m/m en de achterstand bij de raming tot f 0.23 m/m.

Het decres in de opbrengsten van het boschwezen was in de verslagmaand aanmerkelijk grooter dan in October; het bedroeg f 0.789 m/m, terwijl op ultimo November f 6.041 m/m minder was ontvangen dan op ultimo November 1930. Het nadeelig verschil met 11/12 der jaarraming liep op tot f 6.01 m/m, terwijl in verslagmaand f 0.63 m/m minder dan 1/12 der raming werd ontvangen.

Ook de rubberonderneming gaf lagere uitkomsten te zien. Zij bleven in verslagmaand f 0.163 m/m ten achter bij die over November 1929, waardoor het decres t.a.v. het vorige jaar tot f 2.429 m/m opliep en de achterstand bij 11/12 der jaarraming tot f 2.825 m/m.

De opbrengsten der kina-onderneming vormen de eenige uitzondering. De ontvangsten bedroegen in verslagmaand f 0.173 m/m meer dan in de maand November 1929, terwijl in de afgelopen 11 maanden totaal f 0.055 m/m meer werd ontvangen dan in de overeenkomstige periode van 1929. De ontvangsten gingen gedurende de maand November 1930 1/12 der jaarraming met f 0.119 m/m te boven; het nadeelig verschil met 11/12 der jaarraming liep hierdoor van f 0.26 m/m per ultimo October terug tot f 0.146 m/m per ultimo November.

Bij de *bedrijven* werd de achteruitgang voornamelijk veroorzaakt door de sterk teruggelopen ontvangsten van de S.S. en Tramwegen. De mindere ontvangsten in de verslagmaand, vergeleken bij die van November 1929, bedroegen f 0.533 m/m. Daardoor liep het totaal decres op het einde der maand op tot f 11.536 m/m. Hiervan komt f 10.5 m/m voor rekening van het Javabedrijf en wel f 8.6 m/m als gevolg van het sterk verminderde goederenvervoer en f 1.9 m/m wegens mindere ontvangsten uit het reizigers- en bagagetransport. De achterstand bij 11/12 der jaarraming beliep in totaal f 14.606 m/m.

De ontvangsten van den P.T.T.-dienst bedroegen in totaal f 0.139 m/m minder dan op ultimo November 1929 en f 1.23 m/m minder dan 11/12 der jaarraming. Op het einde van verslagmaand was door het bedrijf der telegrafie f 0.241 m/m minder en door dat der telefonie f 0.172 m/m meer ontvangen dan op hetzelfde tijdstip van 1929.

De opbrengsten van het havenwezen liepen in het verstreken 11 maandsch tijdvak verder terug door den achteruitgang van het goederengeld met f 0.379 m/m; uit de havenbedrijven werd f 0.091 m/m meer ontvangen. De totale ontvangsten bleven f 0.253 m/m beneden 11/12 der jaarraming en f 0.288 m/m beneden de ontvangsten van het overeenkomstige tijdvak 1929.

De baggerdienst gaf bevredigende uitkomsten. De

meerdere ontvangsten ad $f 0.277$ m/m t/m. November van het vorige jaar waren een gevolg van de in dat jaar verrichte extra werkzaamheden voor particulieren. Het evenredige deel der jaarraming was op het einde der verslagmaand met $f 0.687$ m/m overschreden.

Door den dienst voor W. en E. en de Landsdrukkerij werd in de afgelopen 11 maanden resp. $f 0.402$ m/m en $f 0.025$ m/m meer ontvangen dan in dezelfde periode van 1929. De achterstand bij 11/12 der jaarraming ad resp. $f 0.584$ m/m en $f 0.48$ m/m houdt verband met de bij die bedrijven nog te vorderen belangrijke bedragen.

De groep *allerlei middelen* bracht in de afgelopen 11 maanden 8 ton minder op dan in het overeenkomstige tijdvak 1929. In hoofdzaak komt dit nadeelig verschil voor rekening der mindere ontvangsten aan vastrecht en cijns van mijnconcessies ad $f 0.5$ m/m, waarbij evenwel kan worden opgemerkt, dat de totale opbrengst van dit middel op het einde der verslagmaand ongeveer gelijk is met 11/12 der jaarraming.

De ontvangsten der geheele groep bleven op het eind der verslagmaand $f 2.873$ m/m ten achter bij 11/12 der raming en $f 2.992$ m/m bij de totale ontvangsten over hetzelfde tijdvak van 1929. Dit nadeelig verschil vindt zijn oorzaak in mindere ontvangsten aan aandeel in de winst van de Billiton Maatschappij ad circa $f 4$ m/m, waartegenover staat, dat terzake van vastrecht en cijns van mijnconcessies circa $f 0.9$ m/m meer werd ontvangen.

Overigens vereischen de opbrengstcijfers bij deze groep geen toelichting.

BUITENLANDSCHE MEDEWERKING. DE JONGSTE STROOMINGEN IN DE LANDBOUW- POLITIEK VAN FRANKRIJK.

De Heer J. Faugeras, Ingénieur Agronome, te Parijs schrijft ons:

Indien men dit vraagstuk van meer nabij beschouwt, dan blijkt, dat men de ontwikkeling van de landbouwpolitiek van Frankrijk in drie zeer verschillende fasen kan indeelen: 1o. het vooroorlogsch tijdperk, 2o. den oorlogs- en na-oorlogstijd en 3o. de vooruitzichten voor de toekomst. Men neemt overigens in Frankrijk, met uitzondering van eenige bijkomstige omstandigheden, een zelfde algemeene evolutie waar als in de meeste landen van Europa: achteruitgang van de landelijke bevolking en van de landbouwproductie; vermindering van de bebouwde oppervlakte; relatieve en absolute toeneming van den aankoop van voedingsmiddelen in het buitenland; een landbouwprogramma en regeeringsplannen ter bestrijding van dit euvel, eenerzijds door de terugkeer naar het platteland aan te moedigen en anderzijds door het in het leven roepen van een organisme ter regeling van de distributie der landbouwproducten.

De periode vóór 1914.

Voor een goed begrip van hetgeen volgt, dient in de eerste plaats de aandacht te worden gevestigd op het groote verschil in klimaat, topographie, bodemgesteldheid en raseigenschappen van het landbouwend Frankrijk van dezen tijd, waardoor tevens een groote verscheidenheid in de methoden van bodembewerking en van de verkregen voortbrengselen is ontstaan. Op deze wijze hebben zich door de natuur gevormde gebieden afgebakend, die onderling sterk verschillen en die elk speciale producten voortbrengen. In het Noorden bijv. vindt men intensieve beetwortelcultuur en graanverbouw; in het Zuid-Oosten kostbare vroege jonge groenten en vruchten, aardappelen, tomaten en zuivelproducten; meer naar het Westen in het Garonne-dal vruchten, druiven en graan met een geringe opbrengst per H.A.

Tengevolge van deze buitengewone verscheidenheid, die voor den toerist bij voortduring een bron van aangename verrassingen is, neemt het aantal tusschen-

personen in het handelsverkeer telken male toe, wanneer dit verkeer zich van het eene gebied naar het andere uitbreidt. Deze tusschenpersonen trachten de wenschen van hun cliëntèle ten volle te bevredigen en hebben zich dan ook op bepaalde branches gespecialiseerd. De distributiekosten zijn hierdoor, vergeleken met de bedragen, welke de producent ontvangt, aanzienlijk gestegen. Een statistisch onderzoek op dit gebied is zeer moeilijk. Indien men echter de distributiekosten van bepaalde voedingsmiddelen van Frankrijk met die van andere landen aan het einde van de 19de eeuw zou kunnen vergelijken, dan zouden deze laatsten waarschijnlijk minder hoog blijken te zijn.

De ongeveer vijftig jaren geleden voor de eerste maal vernomen protesten van theoretici en landbouwbonden weerspiegelen dezen stand van zaken. Reeds in 1882 schrijft bijv. de Heer Tisserand onder het opschrift: „Tienjaarlijksche telling”: „Het aantal tusschenpersonen in den handel tusschen producent en consument bedraagt in 1881 26 per KM². meer dan in 1861. Dit beteekent een toeneming van het aantal tusschenpersonen sedert 1861 met 3.106.000, welke de producenten — landbouwers zoowel als industriëelen — moeten onderhouden en zelfs verrijken. Dit is een wezenlijk nadeel en beteekent een verzwaring van de lasten, waardoor de kleinere winsten van industrie en landbouw — althans de handhaving van hooge prijzen voor den consument — worden verklaard.”

Al moge de opvatting van den Heer Tisserand op zijn minst genomen overdreven zijn, zoo betwisten wij de algemeene strekking daarvan niet. Inderdaad maakte dit euvel zich reeds destijds bemerkbaar. De prijzen, welke tien jaren later aan de boeren werden geboden en betaald, waren buitengewoon slecht: voor 50 KG. aardappelen 5 francs ($f 2.35$), voor een kalf van een maand 20 francs ($f 9.50$), enz.

Bij de interne, binnenlandsche oorzaak, de verscheidenheid van den landbouw, kwam zich toen nog een externe, internationale oorzaak voegen, nl. het verschijnen van zeer ernstige concurrenten op de markten, welke vóórdien voor een groot gedeelte door den Franschen landbouw werden bediend. In 1885 exporteerde Frankrijk groote hoeveelheden boter, eieren, vruchten, groenten, vleesch, tezamen voor frs. 800 miljoen ($f 380$ miljoen) naar verschillende landen van West-Europa. Juist op dat tijdstip, d.w.z. tijdens den prijsval, deden Deensche boter en eieren, Argentijnsch vleesch, Nederlandsche boter en kaas, welke door lage kostprijzen en sterk georganiseerde coöperatieve vereenigingen konden concurreeren, hun intrede op de markten van het oude Continent.

De Fransche exporteurs, onvoldoende ondersteund door de spoorwegmaatschappijen, waren onhandig genoeg om hun actie te doen verflauwen. Men kan zeggen, dat er in 1890 een nieuwe phase in den toestand intreedt. De trek van het platteland naar de steden, zoals onderstaand staatje aantoon, reeds tegen het einde van het Tweede Keizerrijk begonnen, blijft voortduren. Aange trokken door de veel hoogere loonen en door de veel betere en meer comfortabele levensvoorwaarden, verlieten honderdduizenden landbouwers, zoowel de gezinnen van werkgevers als werknemers, den ploeg en de stal, teneinde als metaal- en textielarbeiders, kantoorbedienden en ambtenaren in fabrieken en steden te gaan werken.

	Toeneming van de stedelijke bevolking ¹⁾	Vermindering van de plattelandsbevolking
1846—'66	2.900.000	100.000
1866—'86	2.100.000	2.100.000
1886—1906	2.800.000	1.700.000
1906—'26	3.500.000	1.900.000

Voor al de Zuid-Westelijke en Zuid-Oostelijke provinciën hebben onder deze ontvolking te lijden, die

¹⁾ Volgens de Fransche statistieken wordt een bevolking van meer dan 2.000 zielen: „stedelijke bevolking” genoemd. Beneden de 2.000 zielen heet zij „plattelandsbevolking”.

tevens wordt veroorzaakt door de vrijwillige geboortebepanking. Dit had tot gevolg, dat geheele streken medewerken aan den achteruitgang van de opbrengst der landbouwgewassen. Bij gebrek aan werkkrachten voor de verzorging van de boomgaarden en het verzenden van de vruchten, ziet men zelfs producten, zoals de amandelen van Charentes, de pruimen van Touraine en vele andere producten bijna geheel verdwijnen.

Dit verschijnsel, de achteruitgang in de opbrengst der landbouwproductie, als gevolg van de massale volksverhuizing, doet spoedig zijn terugslag op de handelsbalans gevoelen, daar er minder voedingsmiddelen worden geëxporteerd, terwijl er voortaan meer uit het buitenland moet worden betrokken. De in- en uitvoer ondergaat dan ook, wat de landbouwproducten betreft, wijzigingen in tegengestelde richting, zooals het volgende staatje aantoont:

Waarde van de levensmiddelen in den internationalen handel

	Invoer in pCt. van de totale invoerwaarde	Uitvoer in pCt. van de totale uitvoerwaarde
1876—'80	16,9	24,9
1881—'85	17,1	24,0
1886—'90	17,6	21,5
1891—'95	15,6	20,3
1896—1900	14,6	13,1
1901—05	18,6	16,4
1906—'10	16,9	13,9
1911—'13	22,8	12,3

De stijging van het invoerpercentage is wellicht niet geheel zuiver, inzonderheid tengevolge van de perioden van verkoop met verlies tusschen 1890—1900, die natuurlijk met lage percentages samenvallen: 15,6 en 14,6. De cijfers herstellen zich echter weder in den aanvang van deze eeuw.

Bij den uitvoer daarentegen is de daling van het percentage veel regelmatig en markanter. Zij gaat bovendien gepaard met een daling van de totale waarde van de uitgevoerde artikelen. In de aan den oorlog voorafgaande jaren heeft Frankrijk nauwelijks voor frs. 600 à 700 miljoen aan levensmiddelen verkocht, hetgeen ten opzichte van een 30 of 40 jaren vroeger een daling van 20 pCt. beteekent.

De oorlogs- en na-oorlogstijd.

Gedurende de periode, die wij zooveen beschouwen, was Frankrijk gedwongen om vooral sommige kleine producten in steeds grootere hoeveelheden in te voeren, d.w.z. levensmiddelen en tropische vruchten, verduurzaamde levensmiddelen, eenige soorten buitenlandse wijn en kaas, en minder eieren, boter, kaas, vleesch en vruchten uit te voeren. De wereldcatastrophe, welke gedurende vijf jaren de meest vruchtbare en welvarendste streken van de landkaart deed verdwijnen, heeft Frankrijk genoopt om niet meer alleen aanvullende, doch tevens noodzakelijke voedingsmiddelen in te voeren, zooals graan, meel, vleesch, suiker, in hoeveelheden, die twee tot 20 maal zoo groot zijn als vóór 1914. Het percentage van den invoer stijgt dan ook tot 29 à 30 pCt., terwijl dat van den uitvoer tot 10 à 9 pCt. terugloopt¹⁾.

Niettegenstaande den snellen wederopbouw en het spoedig herstel van de verwoeste streken in het Noorden, welke thans meer suikerbieten en graan verbouwen dan ooit tevoren, niettegenstaande de vorming van den veel talrijkeren runderstapel dan vroeger, moet men zeggen, dat het land gedwongen is om zijn toevlucht te nemen tot Noord-Amerika en Australië voor graan, tot Australië voor schapenvleesch, tot Nederland en Duitschland voor varkensvleesch en tot Noord-Amerika voor bepaalde soorten vruchten. Eenige streken in het Zuiden leveren nog minder op dan

¹⁾ Opgemerkt dient te worden, dat het totale tekort van de handelsbalans van Frankrijk gedurende de vijf jaren 1916—'20, frs. 100 milliard bedroeg, zijnde ongeveer het bedrag, benoodigd voor den wederopbouw van de gebieden in het Noorden en meer dan het bedrag aan kapitaal van de door Frankrijk aan de Ver. Staten te betalen schulden.

vóór den oorlog. De niet-bebouwde oppervlakte is op schrikbarende wijze toegenomen en beslaat thans 14,1 pCt. van de totale oppervlakte van Frankrijk, d.i. 7.700.000 H.A. tegen 12,3 pCt. of 6.500.000 H.A. vóór den oorlog. De met graan bebouwde oppervlakte beslaat ternauwernood 5 miljoen H.A. tegen 6½ miljoen een twintig jaren geleden, zij het met een gemiddeld veel grootere opbrengst per H.A.

Van de zijde der landbouwbevolking en de landbouwgroepen worden aanhoudend klachten vernomen, die ongeveer overeenkomen met die der Amerikaanse, Duitse en Engelsche boeren. In de eerste plaats is het moeilijk landarbeiders te vinden, zoodat de Fransche landbouw tegenwoordig werk verschafft aan ruim een half miljoen Poolsche, Tsjechische, Italiaansche, Belgische, Spaansche en Roemeensche arbeiders. Voorts zijn de prijsschommelingen van de voedingsmiddelen, die de boer verkoopt, niet gelijk aan die van de artikelen, die hij voor zijn bedrijf noodig heeft. Anderzijds bepalen de overzeesche producenten zich niet meer tot de afzetgebieden van de Fransche boeren, doch zij beginnen tevens steeds ernstiger op de binnenlandsche markten te concurreren met de inlandsche producten.

De douanerechten, welke onophoudelijk werden verhoogd, beoogden tot dusverre den invoer tegen te gaan, teneinde den boer in staat te stellen om nog met eenige winst te werken en voorts om het land zijn traditioneel evenwicht tusschen landbouw en industrie te doen behouden. Hierbij dient te worden opgemerkt, dat dit evenwicht een absoluut noodzakelijke factor is voor de sociale rust en de algemeene welvaart, die Frankrijk in staat stelden de laatste 16 jaren door te komen zonder ernstige politieke, sociale of economische moeilijkheden, zooals in de meeste andere landen der wereld worden waargenomen.

De vooruitzichten voor de toekomst.

In deze omstandigheden ontstonden onlangs de regeeringsvoorstellen, die, aanvangende met graan, ten doel hebben, om het aanbod en de vraag te regelen.

Het graan levert inderdaad nu eens te kleine, dan weder te groote oogsten op in verband met de behoefte van het binnenland. In het eerste geval ontstaan er plotseling prijsverschillen in opwaartsche richting ten nadeele van den consument; in het tweede geval wordt een prijsdaling in het leven geroepen, die weder verlies medebrengt voor den producent, die zijn oogst zoo spoedig mogelijk van de hand wensch te doen. De regeering zal zich nu door bemiddeling van een graanbureau met de regeling van deze verschillen belasten, door aan- of verkoop van graan in het buitenland.

Men weet, dat dezelfde proeven werden genomen in de Ver. Staten met graan, in Duitschland met maïs en rogge. Ten aanzien van de in deze landen genomen maatregelen kan men echter tot dusverre nog geen conclusies trekken, hetzij in gunstigen of in ongunstigen zin. Het is niet uitgesloten, dat de maatregelen voor Frankrijk gunstig zullen zijn en minder geld zullen kosten dan in de evengenoemde landen, omdat de tekorten of overschotten hier gewoonlijk gering zijn en er geen groote bedragen mede gemeoid zijn.

In ieder geval dient men zich af te vragen, of het feit, dat elke Franschman tweemaal zooveel moet betalen voor het graan, als de wereldprijs bedraagt, werkelijk wordt gecompenseerd door het evenwicht tusschen landbouw en industrie. Het vraagstuk is niet uitsluitend een kostprijsprobleem. De kostprijzen zijn ontegenzeggelijk in Frankrijk en West-Europa veel hooger dan in Noord-Amerika en Argentinië. Het betreft tevens de regeling van de wereldproductie en hier komt onze beschouwing op een breedere basis.

Indien een landbouwer in Frankrijk jaarlijks 12 quintalen graan produceert, dan zal een Canadees

154 quintalen en een Oerkrainer, dank zij de landbouwmachines, wellicht 300 quintalen oogsten.

De overvloed aan graan gedurende de laatste jaren is grotendeels een gevolg van de uitbreiding in Canada en Argentinië in den tijd, dat Rusland en een gedeelte van Europa niet op de wereldmarkt kwamen. Deze overvloed zal nog toenemen, nu Rusland tracht zijn vroegere plaats weder te veroveren.

Tusschen Noord- en Zuid-Amerika en Sowjet-Rusland zullen de landen van Europa met een hoogen kostprijs beklemd raken en de maatregelen van de regeeringen tot stabilisatie en regeling zullen zeer weinig effect sorteerden, indien de vraagstukken slechts nationaal worden bezien. Indien het vraagstuk echter tot een wereldprobleem wordt opgevoerd, dan zal de horizon opklaren. Ter vermijding van ernstiger rampen dan werkloosheid der industriële, vroeger agrarische, bevolking, zal naar onze meening het vraagstuk van de distributie der landbouwproducten, vooral van de granen, uit een internationaal oogpunt moeten worden beschouwd.

AANTEKENINGEN.

Indexcijfers van groothandelsprijzen.

„The Economist” schrijft: Voor de eerste maal sedert Juli 1929 vertoont ons indexcijfer van groothandelsprijzen aan het einde van de vorige maand een opwaartsche tendens en, hoewel de stijging slechts 1/3 pCt. bedraagt, is het toch geruststellend, dat de aanhoudende daling thans tot staan schijnt te zijn gekomen. Vergeleken met een jaar geleden bedraagt de daling van het gemiddeld prijsniveau volgens ons indexcijfer 21 pCt.:

Gemiddelde 1927 = 100

	Febr. 1930	Nov. 1930	Dec. 1930	Jan. 1931	Febr. 1931
Granen en Vleesch....	85.4	73.2	70.0	67.4	66.4
Andere voedings en genotmiddelen.....	83.0	70.2	71.0	69.5	68.0
Weefstoffen.....	74.7	55.1	51.4	49.2	50.6
Delfstoffen.....	90.5	79.0	78.0	75.3	76.9
Diversen.....	87.0	77.8	75.2	72.6	72.7
Totaal.....	84.2	70.9	68.7	66.3	66.5

Een ander bemoedigend teeken was, dat, terwijl de prijzen van voedingsmiddelen verder aanzienlijk daalden, veel belangrijke grondstoffen zich in opwaartsche richting bewogen en zoowel de „Weefstof-

fen” als de „Delfstoffen” een stijging van ruim 2 pCt. te zien gaven. Bij de groep „Granen en Vleesch” viel een scherpe stijging waar te nemen van den maïsprijs, terwijl buitenlandsche tarwe, meel en Argentijnsch rundvleesch eveneens merkbaar duurder waren. Aan den anderen kant waren de prijsdalingen van Engelsch en buitenlandsch schapenvleesch, varkensvleesch, rijst en Engelsche tarwe zeer sterk. De val van 2.2 pCt. voor de groep „Andere voedings- en genotmiddelen” weerspiegelt de verdere daling van de cacao- en vooral de aanzienlijke daling van de thee-prijzen. Bij de groep „Weefstoffen” vertoonden zoowel katoen als wol een stijgende tendens, terwijl het prijsverloop van andere weefstoffen, in het bijzonder van hennep, in dalende richting plaats vond. De noteringen voor ijzer en staal en kolen waren onveranderd, en de niet-ijzerhoudende metalen alle duurder. In de groep „Diversen” werd een stijging van den lijnolieprijs teniet gedaan door dalingen van talk, rubber en creosoot.

Indien men 1924 op 100 stelt, dan bedraagt ons indexcijfer 57.5 tegen 57.3 einde Januari en 72.8 een jaar geleden. De volgende tabel toons ons indexcijfer, herleid tot een percentage voor het gemiddelde van 1913, zoals in ons Monthly Trade Supplement van de vorige week werd aangegeven¹⁾.

Gemiddelde 1913 = 100.

Data	Granen en vleesch	Andere voedings- en genotm.	Weefstoffen	Delfstoffen	Diversen	Totaal
Gemiddelde 1924..	159.9	169.9	210.6	145.2	131.5	159.3
” 1928..	145.0	149.4	161.7	111.9	119.3	135.1
” 1929..	135.6	136.8	141.9	116.2	112.7	127.2
” 1930..	113.4	122.9	99.1	101.6	101.5	106.8
Einde Febr. 1930..	119.5	132.2	115.1	110.1	108.4	115.9
” Jan. 1931..	94.3	110.8	75.8	91.5	90.4	91.3
” Febr. 1931..	92.9	108.4	78.0	93.5	90.5	91.6

¹⁾ Zoals men zich wellicht zal herinneren, heeft „The Economist” met ingang van 1929 haar indexcijfer veranderd, door namelijk bij de berekening, in plaats van een arithmetisch een geometrisch gemiddelde te nemen. (Zie E.-S. B. van 9 Jan. 1929). Tevens is bij deze gelegenheid het aantal artikelen, dat als basis van de berekening van het indexcijfer diende, uitgebreid tot 58. Als basisjaar werd destijds 1927 aangenomen, daar men meende, dat de economische verhoudingen voldoende gestabiliseerd waren, om dit jaar als uitgangspunt te kunnen nemen. De prijsdaling sedert het einde van 1929 hebben de prijzen van verschil-

	Prijzen Toe-(+) of afnem(-) in perc. vergeleken met			Prijzen Toe-(+) of afnem(-) in perc. vergeleken met			Prijzen Toe-(+) of afnem(-) in perc. vergeleken met	
	Dec. 1930	Jan. 1930		Dec. 1930	Jan. 1930		Dec. 1930	Jan. 1930
Tarwe (buitenl.) ...	+ 3,7	- 38,0	Katoen (Am.)	+ 5,8	- 29,1	Hout (Eng.)	- 7,1
” (Eng.)	- 6,3	- 41,9	” (Egypt.)	+ 10,1	- 27,3	” (Zweedsch)	- 7,9
Meel	+ 4,5	- 34,3	Garen	+ 6,9	- 22,0	Cement
Gerst	- 4,9	+ 2,0	Laken	+ 2,4	- 17,7	Huiden	- 11,0
Haver	+ 1,4	- 7,9	Wol (Eng.)	+ 8,3	- 27,8	Leder	+ 4,8
Maïs	+ 13,8	- 30,8	” (Austr.)	+ 12,5	- 30,8	Benzine No. 1	- 11,4
Rijst	- 6,1	- 34,0	” (tops)	+ 4,8	- 18,2	Petroleum	- 4,2
Aardappelen	+ 100,0	Zijde	- 2,2	- 41,3	Stookolie
Rundvleesch (Eng.) ..	+ 1,7	- 13,6	Vlas	- 3,1	- 44,1	Lijnolie	+ 15,3	- 51,2
” (Arg.)	+ 4,4	- 20,7	Hennep	- 10,3	- 45,3	Talk	- 6,7	- 42,9
Schapenvl. (Eng.) ..	- 9,7	- 13,9	Jute	- 1,6	- 41,7	Rubber	- 1,8	- 50,8
” (N. Z.) ..	- 9,9	- 44,6	Weefstoffen	+ 2,8	- 32,3	Soda
Varkensvl. (Deensch)	- 8,3	- 47,4	Ruw-IJzer	- 19,3	Amm. Sulphaat	- 4,3
Granen en Vleesch ..	- 1,5	- 22,2	Stalen rails	Creosoot	- 3,3	- 9,6
Thee	- 19,6	- 20,4	IJzeren staven	Diversen	+ 0,1	- 16,4
Koffie	- 26,2	Blik	- 17,6			
Cacao	- 4,2	- 29,2	Kolen (Welsch exp.)			
Rietsuiker	- 7,0	” (Dur. Gas.)	- 7,6			
Bietsuiker	- 10,2	” (huisbrand)	+ 9,5			
Kaas (Can.)	- 23,7	Lood	+ 6,9	- 27,9			
Boter (Deensche) ...	+ 2,9	- 17,4	Tin	+ 6,9	- 27,5			
Kokosolie	+ 3,8	- 20,6	Koper	+ 5,2	- 32,6			
Tabak	- 6,7	Ongez. Zink	+ 4,5	- 30,2			
Andere voedings- en Genotmiddelen...	- 2,2	- 18,1	Delfstoffen	+ 2,1	- 15,0			

Men zal zien, dat zelfs de groothandelsprijzen voor voedingsmiddelen, indien men het gemiddelde van de twee eerste groepen van den index neemt, thans bijna op hun vooroorlogsch niveau staan.

Voorts volgt hier nog een overzicht van het prijsverloop in een aantal belangrijke landen:

	Ver. Staten ¹⁾	Frankrijk	Italië	Duitsch-land ²⁾	Zwitserland	Zweden	Nederland ³⁾	Japan
November 1913..	70 ⁴⁾	100 ⁵⁾	100	100	100 ⁶⁾	100	100	100
November 1918..	358	438	367	392	214	..
Hoogste 1920..	591	679	325	366	297	322
Gemiddelde 1925..	104 ⁵⁾	547	646	142 ⁵⁾	—	161	155	202
" 1926..	100 ⁶⁾	697	654	134	145	149	145	179
" 1927..	95	618	527	138	142	146	148	170
" 1928..	98	619	491	140	145	148	149	171
" 1929..	97	611	481	137	141	140	142	166
" 1930..	86	536	411	125	127	122	117	137
Januari 1930..	93	564	453	132	136	131	131	152
Februari " ..	92	564	445	129	133	128	126	151
Maart " ..	91	553	436	126	131	125	122	148
April " ..	91	548	429	127	129	124	122	146
Mei " ..	89	541	420	126	128	123	118	143
Juni " ..	87	533	412	125	126	123	118	137
Juli " ..	84	538	402	125	126	121	115	134
Augustus " ..	84	532	403	125	126	121	114	133
September " ..	84	524	398	123	123	119	112	130
October " ..	83	508	387	120	122	118	111	124
November " ..	80	494	379	120	120	117	110	123
December " ..	78	488	369	118	117	117	107	122
Januari 1931..	..	484	..	115	115

¹⁾ Bureau of Labour. ²⁾ Stat. Reichsamt. ³⁾ Sedert 1922 gebaseerd op 48 artikelen. ⁴⁾ 1926 = 100. ⁵⁾ Jaargemiddelde. ⁶⁾ Sedert October 1923: Juli 1914 = 100. ⁷⁾ Midden 1914 = 100.

De volgende opmerkingen zijn ontleend aan de desbetreffende maandpublicatie van het Centraal Bureau voor de Statistiek en hebben betrekking op de Nederlandsche indexcijfers 1913 = 100.

Bij beschouwing der indexcijfers over Januari 1931 in vergelijking met die der maand December 1930 blijkt, dat het algemeen indexcijfer met 2 punten of 1.9 percent, dat der voedingsmiddelen met 3 punten of 2.7 pCt. is gedaald.

Tegenover een prijsstijging van 11 artikelen (6 voedingsmiddelen) met in totaal 62 punten (w.o. aardappelen met 28 punten), staat een prijsdaling van 23 artikelen (18 voedingsmiddelen) met in totaal 168 punten (w.o. eieren met 35, lijnolie met 23, alcohol met 14, kalfsvleesch met 12, hennep met 11 en maïs en peper elk met 10 punten).

De stijging van December 1930 tot Januari 1931 is in procenten uitgedrukt als volgt: aardappelen 18.3, Zweedsch vurenhout 7.1, tin 7.0, lamsvleesch en runderhuiden elk 4.5, boter 2.6, terpentijnolie 1.9, tarwezemelen 1.4, zwavelzure ammoniak 1.0, thee 0.9 en suiker 0.5; de daling in procenten is voor lijnolie 21.7, eieren 20.2, hennep 16.3, maïs 14.1, kalfsvleesch 12.4, groene erwten 10.4, zilver 9.8, koffie en alcohol 7.9, rogge 7.3, peper 7.0, tarwe 5.0, haver 3.9, cacao 3.8, varkensvleesch en hars 3.6, rijst 3.1, rundvleesch 3.0, gerst 1.8, kaas 1.4, melk 0.7, zout 0.6 en T-ijzer 0.1.

lende artikelen, vooral van grondstoffen, tot hun vooroorlogsch niveau teruggebracht en in verband hiermede acht „The Economist” het gewenscht om als basisjaar opnieuw 1913 te nemen met als grondslag de 58 artikelen, die men sedert 1929 in het indexcijfer opnam.

MAANDCIJFERS.

GIRO-OMZET BIJ DE NEDERLANDSCHE BANK.

	Januari 1931		Januari 1930	
	Posten	Bedrag	Posten	Bedrag
Voor rekeninghouders waarvan door de H.-bank plaatselijk	57.336	f 3.074.121.000	59.520	f 3.505.373.000
Ter voldoening van Rijksbelast.	1.243	„ 9.841.000	1.852	„ 12.460.000

EMISSIES IN FEBRUARI 1931.

Prov. en Gemeentelijke Leeningen¹⁾. f 10.437.687,50 zijnde:

Nederland

Gem. Baarn f 1.055.000

4 % obl. a 97 $\frac{3}{4}$ % f 1.031.262,50

Gem. Rotterdam f 9.660.000

4 % obl. a 97 $\frac{3}{4}$ % f 9.406.425,—

Hypotheekbanken „ 90.000,— zijnde:

Nederland

Aandeelen

N.V. Holl. Hypotheekbank

f 360.000 aand. a 150

%²⁾, waarop gestort $\frac{1}{6}$ f 90.000,—

Electr., Gas-, Telef., Telegr. en Waterl. Mij. „ 2.437.500,— zijnde:

Amerika

Obligatiën

The North American

Company \$ 1.000.000

5 % obl. a 97 $\frac{1}{2}$ % f 2.437.500,—

Rubber Maatschappijen „ 282.000,— zijnde:

Nederland

Obligatiën

Exploitatie Mij. „Noem-

bing” f 300.000 convert.

6 % obl. a 94 % f 282.000,—

Diversen „ 150.000,— zijnde:

Nederland

Aandeelen

Palace-Bad Paviljoen

f 150.000 aandeel. a

100 % f 150.000,—

Kerkelijke Leeningen „ 323.530,— zijnde:

Nederland

f 286.217,50

België „ 37.312,50

Totaal... f 13.720.717,50

¹⁾ Bovendien:

Conversieleening Gem. Amsterdam f 7.750.000 4 % obl. a 98 %.

²⁾ Koers voor aandeelhouders; koers voor vrije inschrijvers 170 %.

Totaal der emissies in Januari f 10.677.072,50

Februari „ 13.720.717,50

Algemeen totaal... f 24.397.790,—

Bovendien:

f 19.250.000,— 6/m. Schatkistpromessen a f 992,29

„ 10.750.000,— Schatkistbiljetten „ „ 1.010,25

Voorts werd in de afgelopen maand hier te lande de inschrijving opengesteld op een beperkt bedrag:

5 % obl. Oslo a 99 % (introductie);

aand. International Telephone and Telegraph Cy. a \$ 30 $\frac{3}{4}$

p. aand. (introductie);

aand. Zweedsche Lucifer Mij. a 150 % (v. aandeelhouders);

aand. Batavia (Kerkhoven) Rubber & Tea Estates Ltd. a

100 % (v. aandeelhouders);

5 % obl. Missouri Pacific Railroad Cy. a 95 % (introductie).

De Kerkelijke leeningen zijn als volgt onderverdeeld:

	Rente- Guldens	Emissie- voet pCt.	koers pCt.
R.K. Kerkbest. d. Par. v. h. Allerheiligst Sacrament, den Haag (waarv. f 321.000 v. conversie)	335.000	4 $\frac{1}{2}$	99 $\frac{3}{4}$
R.K. Kerkbest. v. d. H. Familie, den Haag (waarvan f 1.465.000 voor conversie a 99 $\frac{1}{2}$ %)	1.590.000	4 $\frac{1}{2}$	99 $\frac{3}{4}$
Orde der E. E. P. P. Augustijnen Ned. Prov. Provinciaalaat Nijmegen (waarv. f 119.000 v. conv.)	250.000	4 $\frac{1}{2}$	99 $\frac{3}{4}$
Heilig-Land-Stichting, Nijmegen (waarvan f 81.000 v. conversie)	90.000	4 $\frac{1}{2}$	99 $\frac{3}{4}$
R.K. Kerkbest. d. Par. v. d. H. Joseph, den Haag (waarvan f 102.000 voor conversie)	110.000	4 $\frac{1}{2}$	99 $\frac{3}{4}$

Congreg. der E. E. Zusters Carmelitessen, Marche les Dames
(bij Namen) 37.500 6 99½

BANK VOOR INTERNATIONALE BETALINGEN.
Voornaamste posten in duizenden Zwitsersche franken.¹⁾

Data	Kas- en Banktegoed	Dadelijk opvraagbare gelden	Handelsswissels, bankaccepten en schatkistpapier	Uitgezette gelden		Diverse belegg.	Andere activa
				Maximum 3 maanden	van 3-9 maanden		
30 Juni 1930	5.120	23.046	500.647	486.942	68.352	—	1.612
31 Juli 1930	6.815	80.477	364.594	297.956	429.388	121.580	2.844
31 Aug. 1930	3.319	107.589	236.974	541.663	516.611	151.886	5.594
30 Spt. 1930	5.560	68.858	304.553	946.801	179.168	186.818	8.662
31 Oct. 1930	4.628	23.931	391.513	999.134	156.847 ²⁾	191.864	11.311
30 Nov. 1930	4.279	71.393	410.749	1.050.808	134.411 ²⁾	191.029	13.566
31 Dec. 1930	6.076	74.814	496.762	653.030	145.292 ²⁾	190.859	11.325
31 Jan. 1931	5.692	85.518	532.402	722.108	162.239 ²⁾	187.700 ²⁾	12.273
28 Feb. 1931	6.791	56.437	604.014	723.639	260.419 ²⁾	197.102 ²⁾	12.640

Data	Gestort kapitaal	Bijzondere deposito's op langere termijn	Deposito's op termijn		Dadelijk opvraagbare deposito's	Diverse passiva	Balans totaal
			Maximum 3 maanden	van 3-6 maanden			
30 Juni 1930	102.500	274.765	438.198		268.426	1.832	1.085.721
31 Juli 1930	102.500	310.601	244.657	329.196	312.974	3.726	1.303.654
31 Aug. 1930	102.500	299.284	410.88 ⁴⁾	523.047	220.922	6.998	1.563.636
30 Spt. 1930	102.500	302.964	851.450	232.391	200.628	10.486	1.700.420
31 Oct. 1930	102.563	303.246	1.058.601	103.769	203.342	12.707	1.784.228
30 Nov. 1930	102.563	303.180	1.146.877	15.555	293.047	15.005	1.876.226
31 Dec. 1930	102.875	300.199	8.922	—	1.154.105 ⁴⁾	12.033	1.578.134
31 Jan. 1931	102.875	300.234	739.727	130.876	420.969	13.250	1.707.932
28 Feb. 1931	102.875	300.145	714.400	220.596	506.768	16.257	1.861.041

¹⁾ De indeeling van den staat van 30 Juni wijkt eenigszins af van die van de volgende maandstaten.
²⁾ Dit bedrag was uitgezet op een termijn van 3-6 maanden.
³⁾ Max. 1 jaar, resp. 1-2 jaar.
⁴⁾ Van dit bedrag staan 759 miljoen maximum 3 maanden en 55 miljoen maximum 6 maanden uit.

PRODUCTIE DER STEENKOLEN-, BRUINKOLEN- EN ZOUTMIJNEN.

(Gegevens verstrekt door den Hoofdingenieur der mijnen.)

I. Gezamenlijke Steenkolenmijnen.

	Januari 1931	Januari 1931	Januari 1930
--	--------------	--------------	--------------

Prod. Steenkolen in tonnen .	1.057.656	1.057.656	1.059.723
Aantal normale werkdagen .	26 ¹⁾	26	26

II. Bruinkolenmijn „Carisborg“.

	Januari 1931	Januari 1931	Januari 1930
--	--------------	--------------	--------------

Netto-productie in tonnen .	23.546 ²⁾	23.546	22.525
Aantal normale werkdagen	26	26	25

III. Zoutmijnen.

(Kon. Ned. Zoutindustrie te Boekelo.)

	Januari 1931	Januari 1931	Januari 1930
--	--------------	--------------	--------------

Afgeleverd:			
Geraff. zout (ton)	4.390	4.390	3.625
Industriezout („)	58	58	82
Afvalzout („)	167	167	222
Aantal normale werkdagen	26	26	26

Arbeiders.

Aantal.	Gezamenlijke Steenkolenmijnen	Bruinkolenmijn „Carisborg“	Zoutmijnen
1 Februari 1931	{ 11.012 ³⁾ 26.678 ⁵⁾	110	141
1 Februari 1930	{ 11.070 ³⁾ 26.905 ⁵⁾	151	168

¹⁾ Mijnen Laura en Vereeniging 25 dagen.
²⁾ 17.749 ton ruwe bruinkool en 5.797 ton bruinkoolbrakketten.
³⁾ bovengronds. ⁴⁾ incl. 1.706 arbeiders der nevenbedrijven.
⁵⁾ ondergronds.

OVERZICHT VAN DE INDISCHE MIDDELEN.
(In Gulden).

	November 1930	1e elf maanden 1930	1e elf maanden 1929
Belastingen.			
Pachten	12.427	149.509	159.130
Invoerr. incl. Landsgoed.	5.669.555	70.412.012	88.225.461
Uitvoerr. incl. Landsgoed.	461.273	8.237.927	12.246.062
Accijnzen	3.567.833	39.703.419	38.876.216
Andere ontv. I. U. en A. . .	20.279	261.200	300.470
Statietiekrecht	366.501	4.713.795	5.881.574
Personeele belasting	420.101	4.663.239	4.473.461
Inkomstenbelasting	4.621.451	46.099.106	46.748.148
Vennootschapsbelasting . .	3.497.821	32.872.289	37.147.159
Oorlogswinstbelasting . .	64.006	512.693	1.263.728
Opgeheven productenbel. . ¹⁾	— 4.654	26.497 ¹⁾	— 106.261
Verponding	334.300	7.995.072	5.249.136
Recht van openb. verkoop.	216.148	2.905.838	2.392.818
Zegelrecht	663.013	10.918.640	13.123.231
Overschr. van vaste goed.	145.473	2.392.312	2.443.094
Recht v. succ. en overgang	55.437	362.894	1.073.062
Vergunning speeltafels . .	3.263	81.750	110.162
Slachtbelastingen	504.807	6.111.336	6.544.202
Bijzondere bel. buitengew.	4.536	136.591	197.074
Hoofdgeld	2.918	71.496	78.406
Landelijke inkomsten . . .	3.580.089	34.517.345	34.892.400
Belasting op loterijen . . .	401.189	831.970	1.021.588
Totaal	24.607.766	273.976.930	302.340.321
Monopolies.			
Opium excl. opiumfabriek	2.541.365	32.043.398	37.836.150
Zout	1.305.764	13.962.367	15.899.485
Pandhuizen	1.701.854	23.236.432	21.805.820
Totaal	5.548.983	69.242.197	75.541.455
Producten.			
Kina	195.652	695.446	640.386
Landscaoutchoubedrijf . .	199.058	3.379.293	5.808.819
Boschwezen	1.272.259	14.920.699	20.961.797
Goud	95.798	1.154.716	1.415.710
Tin	2.099.208	27.450.633	42.603.269
Steenkolen	866.748	13.452.000	12.654.210
Totaal	4.728.723	61.052.787	84.084.191
Bedrijven.			
Havenwezen	744.947	13.326.818	13.615.384
Baggerdienst	377.834	3.953.869	4.231.663
Landadrukkerij	105.098	1.185.358	1.159.735
Post-, Telegr.- en Teldienst	2.474.228	28.874.558	29.014.420
Spoor- en Tramwegen . . .	5.251.569	65.418.736	76.954.811
Waterkracht en Electricit.	261.941	1.865.385	1.462.473
Totaal	9.215.617	114.624.724	126.438.486
Allerlei middelen.			
Aand. i/d. winst N.V. „Gem. Mijnb. Mij. Billiton“ . . .	—	3.500.000	7.500.000
Aandeel i/d. winst van de Javasche Bank	—	3.599.839	3.261.403
Afstand van grond	138.853	2.983.945	3.332.124
Mijnconcessies	33.715	5.914.925	5.024.224
Boeten en verbeurdverkl.	142.938	1.496.059	1.383.829
Leges en salarissen, ontv.			
v/d. versch. rechtscoll. . .	35.806	416.802	392.266
Heffing terzake van gesl.			
werkovereenkomsten . .	26.155	455.557	636.257
Opbr. Wees- en Boedelkam.	60.032	609.477	674.363
Kadaster	35.209	416.543	356.381
Afkoop heerdienst. B.G.	363.817	6.221.587	5.962.763
Schoolgelden	510.413	5.121.850	4.878.527
Ontv. groote ziekeninrichtingen en krankzinnigengestichten . . .	83.310	991.498	965.319
IJK van maten en gew. . .	42.178	528.067	440.552
Verk. en verh. van huizen	191.338	2.098.658	2.042.774
Ontv. waterleidingen . . .	45.575	648.909	1.014.715
Bakengelden	270.609	2.773.073	2.857.924
Loodsgelden	251.792	3.051.635	3.107.767
Diversen	140.782	4.330.801	4.318.954
Totaal	2.372.522	45.158.725	48.150.142
Totaal generaal	46.473.611	564.055.363	636.554.595

¹⁾ Teruggegeven belastinggelden.

STATISTIEKEN EN OVERZICHTEN.

N.B. *** beteekent: Cijfers nog niet ontvangen.

GELDKOERSEN.

BANKDISCONT'S.

Ned. (Disc. Wissels. 2 1/2 24 Jan. '31	Lissabon 7 1/2 2 Juni '30
Bk. { Bel. Binn. Eff. 3 2/4 Jan. '31	Londen 3 1 Mei '30
{ Vrsch. in R.C. 3 2/4 Jan. '31	Madrid 6 19 Juli '30
Athene 9 2 Dec. '28	N.-York F.R.B. 2 23 Dec. '30
Batavia 4 1/10 Mrt. '30	Oslo 4 8 Nov. '30
Belgrado 5 1/2 28 Mei '30	Parijs 2 2 Jan. '31
Berlijn 5 9 Oct. '30	Praag 4 24 Juni '30
Boekarest 9 23 Nov. '29	Pretoria 5 1/2 29 Spt. '30
Brussel 2 3/1 Juli '30	Rome 5 1/2 19 Mei '30
Budapest 5 1/2 28 Mei '30	Stockholm 3 6 Feb. '31
Calcutta 7 15 Jan. '31	Tokio 5.1 6 Oct. '30
Dantzig 5 10 Oct. '30	Weenen 5 9 Sept. '30
Helsingfors 6 26 Aug. '30	Warschau 7 1/2 3 Oct. '30
Kopenhagen 3 1/2 12 Nov. '30	Zwits. Nat. Bk. 2 23 Jan. '31

OPEN MARKET.

	1931				1930	1929	1914
	7 Mrt.	2/7 Maart	23/28 Febr.	15/21 Febr.			
Amsterdam Partic. disc. Prolong.	1 1/16	1 1/16-1/8	1-1/16	1-1/16	2 1/4-3	4 1/2-9/16	3 1/8-9/16
Londen Daggeld	1 3/4-2	1 1/2-2 1/4	1 1/2-3 1/4	1 1/2-3	2 3/4-4 3/4	3 1/2-5 1/4	1 9/4-2
Berlijn Daggeld	4-5 1/2	4-7 1/2	3 1/2-8 1/2	3 1/4-6 1/2	5 1/2-8 1/2	6 3/4-9 1/2	-
New York Daggeld 1)	2-1/4	1 1/2-2 1/4	1 1/2-3/4	1 1/2-3/4	3 1/2-4 1/4	8-12 1/4	1 1/4-2 1/2

1) Koers van 6 Maart en daaraan voortgaande weken t/m Vrijdag.

WISSELKOERSEN.

KOERSEN IN NEDERLAND.

Data	New York *)	Londen *)	Berlijn *)	Parijs *)	Brussel *)	Batavia 1)
3 Maart 1931	2.49 7/16	12.11 1/2	59.27 1/2	9.77 1/2	34.78	100
4 " 1931	2.49 9/16	12.12	59.31	9.77 1/2	34.79	100
5 " 1931	2.49 1/2	12.12	59.31	9.77 1/2	34.78 1/2	100
6 " 1931	2.49 1/2	12.11 1/2	59.30	9.77 1/2	34.77 1/2	100
7 " 1931	2.49 1/2	12.11 1/2	59.32	9.77	34.77 1/2	100
9 " 1931	2.49 1/2	12.11 1/2	59.35 1/2	9.76 1/2	34.77 1/2	100
Laagste d.w. 1)	2.49 9/16	12.11 1/8	59.25	9.76	34.74	99 7/8
Hoogste d.w. 1)	2.49 9/8	12.12 1/2	59.37 1/2	9.77 1/2	34.79	100
2 Maart 1931	2.49 9/8	12.11 9/8	59.27	9.77	34.77	100
23 Febr. 1931	2.49 1/2	12.10 1/2	59.23 1/2	9.77	34.76	100
Muntpariteit	2.48 1/2	12.10 1/2	59.26	9.75	34.59	100

Data	Zwitserland *)	Weenen *)	Praag *)	Boekarest 1)	Milaan **)	Madrid **)
3 Maart 1931	48.02	35.05	7.38 5/8	1.48 1/2	13.07	26.57 1/2
4 " 1931	48.04	35.10	7.38 5/8	1.48 1/2	13.07 1/2	26.97 1/2
5 " 1931	48.04	35.10	7.38 5/8	1.48 1/2	13.07 1/2	26.87 1/2
6 " 1931	48.01 1/2	35.07 1/2	7.39	1.48 1/2	13.07	26.82 1/2
7 " 1931	48.00 1/2	35.07 1/2	7.39	1.48 1/2	-	-
9 " 1931	48.01	35.10	7.39	1.48 1/2	13.07	27.10
Laagste d.w. 1)	47.98 1/2	35. -	7.37 1/2	1.47 1/2	13.03	26. -
Hoogste d.w. 1)	48.05	35.10	7.39 1/2	1.49 1/2	13.09	27.25
2 Maart 1931	48.01	35.05	7.38 1/2	1.48 1/2	13.06 1/2	26.05
23 Febr. 1931	48.05	35.02 1/2	7.39 1/2	1.48 1/2	13.05	26.50
Muntpariteit	48. -	35.10	7.37 1/2	1.488	13.09	48.52 1/2

Data	Stockholm *)	Kopen- hagen *)	Oslo *)	Hel- sing- fors 1)	Buenos- Aires 1)	Mon- treat 1)
3 Maart 1931	66.82 1/2	66.72 1/2	66.72 1/2	6.27 1/2	83	2.49 9/8
4 " 1931	66.85	66.75	66.75	6.28	83	2.49 7/16
5 " 1931	66.85	66.75	66.77 1/2	6.28	83	2.49 9/8
6 " 1931	66.82 1/2	66.70	66.75	6.27 1/2	82 3/4	2.49 7/16
7 " 1931	66.82 1/2	66.72 1/2	66.75	6.27 1/2	83	2.49 9/8
9 " 1931	66.82 1/2	66.72 1/2	66.75	6.28	83	2.49 9/8
Laagste d.w. 1)	66.75	66.65	66.65	6.26 1/2	82 1/4	2.49 1/8
Hoogste d.w. 1)	66.87 1/2	66.77 1/2	66.80	6.28 1/2	83 1/4	2.49 9/8
2 Maart 1931	66.82 1/2	66.72 1/2	66.72 1/2	6.27 1/2	82 1/2	2.49 9/16
23 Febr. 1931	66.72 1/2	66.67 1/2	66.70	6.27 1/2	82	2.49 1/2
Muntpariteit	66.67	66.55	66.67	6.26 1/2	95 1/2	2.48 1/2

*) Noteering te Amsterdam. **) Not. te Rotterdam. 1) Part. opgave. In het eerste nummer van iedere maand komt een overzicht voor van een aantal niet wekelijks opgenomen wisselkoersen

KOERSEN TE NEW YORK. (Cable).

Data	Londen (\$ per £)	Parijs (\$ p. 100 fr.)	Berlijn (\$ p. 100 Mk.)	Amsterdam (\$ p. 100 gld.)
3 Maart 1931	4,85 1/10	3,91 1/2	23,76 3/4	40,08
4 " 1931	4,85 1/2	3,91 1/2	23,76 3/4	40,08 1/8
5 " 1931	4,85 5/16	3,91 1/2	23,77	40,08 1/4
6 " 1931	4,85 1/2	3,91 1/8	23,77 1/4	40,08 1/8
7 " 1931	4,85 1/2	3,91 1/10	23,78 1/4	40,09
9 " 1931	4,85 5/16	3,91 1/8	23,80 1/4	40,09 1/8
10 Maart 1930	4,86 1/10	3,91 1/8	23,83	40,12
Muntpariteit . . .	4,8667	3,90 1/8	23,81 1/4	40 1/16

KOERSEN TE LONDEN.

Plaatsen en Landen	Noteerings- eenheden	21 Febr. 1931	28 Febr. 1931	2/7 Maart '31 Laagste	7 Mrt. 1931 Hoogste
Alexandrië . . .	Piast. p. £	97 1/2	97 1/2	97 7/16	97 7/16
Athene	Dr. p. £	375	375	374 3/4	375 1/2
Bangkok	Sh. p. tical	1/10	1 9/9 1/16	1/9 9/16	1/9 9/16
Budapest	Pen. p. \$	27.84 1/2	27.86 1/2	27.85	27.89
Buenos Aires . . .	d. p. \$	36 3/16	37 1/16	37 1/16	37 1/16
Calcutta	Sh. p. rup.	1/56 1/64	1/56 1/32	1/56 1/32	1/56 1/32
Constantin	Piast. p. £	1.025	1.025	1.025	1.025
Hongkong	Sh. p. \$	117 1/32 d	10 1/16	10 7/8 d.	11 1/8 d.
Kobe	Sh. p. yen	2/0 25/64	2/0 27/64	2/0 13/32	2/0 27/64
Lissabon	Escu. p. £	108 1/2	108 1/2	108 1/8	108 1/8
Mexico	\$ per £	10.50	10.35	10.20	10.45
Montevideo	d. per £	34 1/16	35 1/2	35	36
Montreal	\$ per £	4.85 9/16	4.85 3/8	4.85 9/16	4.85 1/8
Rio d. Janeiro . . .	d. per Mil.	47 3/32	41 1/16	4	4 1/16
Shanghai	Sh. p. tael	1/2 1/8	1/2 1/8	1/2 3/8	1/3 1/16
Singapore	id. p. \$	2/3 3/8	2/3 3/8	2/3 1/16	2/3 3/8
Valparaiso 1) . . .	\$ per £	39.91	39.92	39.92	39.94
Warschau	Zl. p. £	43 1/8	43 1/8	43 1/16	43 1/8

1) 90 dg.

ZILVERPRIJS

	Londen 1)	N.York 2)
2 Maart 1931	12 5/8	27
3 " 1931	12 5/8	27
4 " 1931	12 1/8	27 1/8
5 " 1931	13	27 7/8
6 " 1931	13 5/16	28 1/2
7 " 1931	13 1/16	28 1/8
8 Maart 1930	19 1/16	40 7/8
27 Juli 1914	24 1/16	59

GOUDPRIJS 3)

	Londen
2 Maart 1931	84 1/16 1/2
3 " 1931	84 1/16 1/2
4 " 1931	84 1/16 1/2
5 " 1931	84 1/16 1/2
6 " 1931	84 1/16 1/2
7 " 1931	84 1/16 1/2
8 Maart 1930	84 1/16 1/2
27 Juli 1914	84 1/16

1) in pence p. oz. stand. 2) Foreign silver in \$c. p. oz. fine. 3) in sh. p. oz. fine

STAND VAN 'S RIJKS KAS.

Vorderingen.	23 Febr. 1931	28 Febr. 1931
Saldo van 's Rijks Schatkist bij De Nederlandsche Bank	f 17.019.136,97	-
Saldo b. d. Bank voor Ned. Gemeenten Voorschot op ult. Januari 1931 aan de gemeenten verstrekt op voor haar door de Rijksadministratie te heffen gemeentelijke ink.bel. en op. op de Rijksink.bel.	" 31.133.443,17	" 31.133.433,17
Voorschotten op ult. Jan. 1931 aan de gemeenten verstrekt op aan haar uit te keeren hoofdsom der personeele belasting, aandeel in de hoofdsom der grondbelasting, alsmede van opcenten op die belastingen	" 3.904.769,-	" 3.904.769,-
Voorschotten aan Ned.-Indië	" 104.153.165,24	" 108.206.789,58
Id. aan Suriname	" 13.445.676,48	" 13.511.864,48
Id. aan Curaçao	" 5.317.848,50	" 5.362.291,-
Kasdoor weg. creditverst. a/h. buitenl. Daggeldleeningen tegen onderpand . .	" 107.919.715,29	" 108.907.830,74
Saldo der postrekeningen van Rijks-comptabelen	" 4.000.000,-	" 6.500.000,-
Vordering op andere Staatsbedrijven 1)	" 24.803.309,52	" 16.676.100,85
Totaal	f 14.525.732,50	f 14.225.732,50

Verplichtingen.

	28 Febr. 1931	7 Maart 1931
Voorsch. door de Ned. Bank ingevolge art. 16 van haar octrooi verstrekt . .	-	f 7.993.221,69
Schatkistbiljetten in omloop	f 169.457.000,-	f 169.457.000,-
Schatkistpromessen in omloop	" 59.900.000,-	" 59.900.000,-
Zilverbons in omloop	" 3.254.397,50	" 3.220.602,-
Schuld aan het Alg. Burg. Pensioenf. 1)	" 29.072.157,56	" 29.077.074,45
Id. a. h. Staatsbedrijf d. P., T. en T. 1)	" 41.189.948,51	" 30.887.900,20
Id. aan andere Staatsbedrijven 1)	" 817.097,93	" 857.597,93
Id. aan diverse instellingen 1)	" 24.684.884,35	" 24.979.946,93

1) In regk.-crt. met 's Rijks Schatkist.

NEDERLANDSCH-INDISCHE VLOTTENDE SCHULD.

Vorderingen:	28 Febr. 1931	7 Maart 1931
Saldo bij 's Rijks kas	-	-
Saldo bij de Javasche Bank	-	-
Betaalmiddelen in 's Lands Kas	-	-
Waarvan Muntbiljetten	-	-
Verplichtingen:		
Voorschot 's Rijks kas	f 108.207.000,-	f 109.644.000,-
Schatkistbiljetten	" -	" 450.000,-
Muntbiljetten in omloop	" 11.193.000,-	" 10.833.000,-
Schuld aan het Ned.-Ind. Muntfonds . .	" 3.359.000,-	" 3.988.000,-
Idem aan de Ned.-Ind. Postspaarkas . .	" 776.000,-	" 808.000,-
Voorschot van de Javasche Bank	" 16.254.000,-	" 21.321.000,-

NEDERLANDSCHE BANK.

Verkorte Balans op 9 Maart 1931.

		Activa.	
Binnenl. Wis-	Hfdbk. f	37.455.204,09	
sels, Prom.,	Bijbnk. "	196.270,—	
enz. in disc.	Ag.sch. "	9.863.245,88	f 47.514.719,97
Papier o. h. Buitenl. in disconto		" —
Idem eigen portef.	f	223.835.171,—	
Af: Verkocht maar voor de bk. nog niet afgel.		" 223.835.171,—
Beleeningen incl. vrsch.	Hfdbk. f	27.309.018,07	
in rek.-crt.	Bijbnk. "	4.019.311,03	
op onderp.	Ag.sch. "	50.937.840,12	
	f	82.266.169,22	
Op Effecten	f	81.379.408,52	
Op Goederen en Spec.		886.760,70	" 82.266.169,22
Voorschotten a. h. Rijk		" —
Munt en Muntmateriaal			
Munt, Goud	f	84.528.720,—	
Muntmat., Goud		361.494.561,67	
	f	446.023.281,67	
Munt, Zilver, enz.		31.677.559,64	
Muntmat., Zilver		" 477.700.841,31 ¹⁾

Belegging 1/2 kapitaal, reserves en pensioenfonds		25.951.536,89
Gebouwen en Meub. der Bank		5.000.000,—
Diverse rekeningen		39.289.617,89
	f	901.558.056,28

Passiva.

Kapitaal	f	20.000.000,—
Reservefonds		7.199.946,44
Bijzondere reserve		8.000.000,—
Pensioenfonds		6.799.224,53
Bankbiljetten in omloop		824.344.950,—
Bankassigtiën in omloop		123.290,28
Rek.-Cour. f Het Rijk	f	5.213.305,03
saldos: f Anderen		18.829.528,02
		24.042.833,05
Diverse rekeningen		11.047.811,98
	f	901.558.056,28

Beschikbaar metaalsaldo	f	137.909.256,23
Miuder bedrag aan bankbiljetten in omloop dan waartoe de Bank gerechtigd is.		344.773.140,—
1) Waarvan in het buitenland	f	28.846.779,33.

Voornaamste posten in duizenden guldens.

Data	Goud		Circulatie	Andere opeschb. schulden	Beschikb. Metaal-saldo 1)	Dek-kings-perc.
	Munt	Muntmat.				
9 Mrt. '31	84.529	361.495	824.345	24.166	137.909	56
2 " '31	84.543	361.495	847.684	26.733	127.165	54½
23 Febr. '31	84.540	361.494	802.485	53.754	133.983	55½
16 " '31	84.572	361.494	806.445	52.117	131.340	55
9 " '31	84.582	361.494	813.101	45.271	130.838	55
2 " '31	74.594	361.494	841.530	23.623	116.440	53½
10 Mrt. '30	64.960	372.023	801.411	17.677	135.800	56½
25 Juli '14	65.703	96.410	310.437	6.198	43.521	54

Data	Totaal bedrag disconto's	Schatkist-promessen rechtstreeks	Beleeningen	Papier op het buitenl.	Diverse rekeningen 2)
2 " 1931	46.773	—	101.590	227.212	43.490
23 Febr. 1931	46.968	—	82.582	227.171	44.493
16 " 1931	48.004	—	84.263	229.473	43.369
9 " 1931	48.406	—	81.226	244.838	30.939
2 " 1931	48.295	—	87.073	250.373	36.828
10 Mrt. 1930	58.857	6.000	84.408	200.911	32.047
25 Juli 1914	67.947	—	61.686	20.188	509

1) Sedert den bankstaat van 14 Jan. '29 weder op de basis van 1/2 metaaldekking. 2) Sluitpost activa.

SURINAAMSCHE BANK.

Voornaamste posten in duizenden guldens.

Data	Metaal	Circulatie	Andere opeschb. schulden	Discont.	Div. rekeningen 1)
14 Febr. 1931	838	1.257	616	859	498
7 " 1931	851	1.337	550	867	484
31 Jan. 1931	861	1.412	488	876	476
24 " 1931	856	1.198	546	879	450
15 Febr. 1930	791 ²⁾	1.310	689	1.063	372
5 Juli 1914	645	1.100	560	735	396

1) Sluitp. der activa. 2) f 100.000 bij de Ned. Bank gedeponoord.

JAVASCHE BANK.

Voornaamste posten in duizenden guldens. De samengetrokken cijfers der laatste weken zijn telegrafisch ontvangen.

Data	Goud	Zilver	Circulatie	Andere opeschb. schulden	Beschikb. metaal-saldo
7 Mrt. 1931	163.800	—	248.600	42.200	47.280
28 Feb. 1931	162.700	—	246.400	38.500	48.740
21 " 1931	162.900	—	245.000	37.900	49.740
7 Feb. 1931	118.583	43.886	246.392	38.592	48.476
31 Jan. 1931	128.582	43.050	243.482	43.648	56.780
24 " 1931	128.586	42.020	246.095	45.501	53.967
17 " 1931	138.170	41.055	251.313	46.979	59.908
8 Mrt. 1930	139.019	28.982	285.168	30.871	41.586
9 Mrt. 1929	168.206	19.957	308.889	43.630	47.155
25 Juli 1914	22.057	31.907	110.172	12.634	4.842

Data	Dis-conto's	Wissels, buiten N.-Ind. betaalb.	Beleeningen	Diverse rekeningen 1)	Dek-kings-percentage
7 Mrt. 1931	—	117.900	—	***	56
28 Feb. 1931	—	112.300	—	***	57
21 " 1931	—	105.700	—	***	58
7 Feb. 1931	8.811	33.083	45.606	34.923	57
31 Jan. 1931	8.711	33.183	42.221	35.011	60
24 " 1931	8.688	33.047	37.384	41.791	59
17 " 1931	8.714	33.805	38.877	39.303	60
8 Mrt. 1930	9.155	31.763	66.550	33.235	53
9 Mrt. 1929	8.539	35.430	78.954	47.803	53
25 Juli 1914	7.259	6.395	75.541	2.228	44

1) Sluitpost activa.

BANK VAN ENGELAND.

Voornaamste posten in duizenden ponden sterling.

Data	Metaal	Bankbilj. in circulatie	Bankbilj. in Banking Departm.	Other Securities	
				Disc. and Advances	Securities
4 Mrt. 1931	141.762	350.722	50.204	10.639	30.039
25 Febr. 1931	141.593	347.665	53.151	8.518	27.650
18 " 1931	141.207	344.131	56.312	9.689	24.715
11 " 1931	141.247	347.245	53.283	9.597	23.233
4 " 1931	141.040	349.486	50.864	6.325	23.204
28 Jan. 1931	140.141	346.824	52.662	9.748	21.823
5 Mrt. 1930	152.290	347.296	64.306	6.841	15.104
22 Juli 1914	40.164	—	29.317	—	33.633

Data	Gov. Sec.	Public Depos.	Other Deposits		Reserve	Dek-kings-perc. 1)
			Bankers	Other Accounts		
4 Mrt. '31	34.395	7.827	66.613	34.412	51.040	47½/10
25 Febr. '31	36.735	16.221	59.072	33.312	53.927	49½/10
18 " '31	36.135	15.167	61.146	33.144	57.076	52½/10
11 " '31	36.420	13.503	57.655	33.960	54.002	51½/10
4 " '31	43.030	9.861	62.576	33.568	51.554	48½/10
28 Jan. '31	41.086	19.360	55.163	33.368	53.317	49½/10
5 Mrt. '30	38.632	7.675	63.694	35.922	64.994	60½
22 Juli '14	11.005	13.736	—	42.185	29.297	52

1) Verhouding tusschen Reserve en Deposits.

BANK VAN FRANKRIJK.

Voornaamste posten in miljoenen francs.

Data	Goud	Zilver	Te goed in het buitenl.	Wissels	Waarv. op het buitenl.	Beleeningen	Renteloos voorschot a. d. Staat
27 Febr. '31	55.924	685	7.005	27.561	19.311	2.801	3.200
20 " '31	55.858	674	7.013	26.808	19.307	2.861	3.200
13 " '31	55.738	660	7.965	26.608	19.305	2.911	3.200
6 " '31	55.632	645	7.011	26.605	19.301	2.977	3.200
28 Febr. '30	42.855	247	6.956	24.068	18.739	2.658	3.200
23 Juli '14	4.104	640	—	1.541	8	769	—

Data	Bons v. d. zelfst. amort. k.	Diver-sen 1)	Circulatie	Rekg. Courant		
				Staat	Zelfst. amort.k.	Parti-culleren
27 Febr. '31	5.199	2.295	78.947	3.978	9.362	10.963
20 " '31	5.199	2.242	76.852	4.569	9.368	11.540
13 " '31	5.199	2.148	77.220	4.827	9.375	10.702
6 " '31	5.252	2.350	77.772	4.871	9.309	10.251
28 Febr. '30	5.453	2.938	71.116	5.112	3.655	7.136
23 Juli '14	—	—	5.912	401	—	943

1) Sluitpost activa.

GOEDERENHANDEL.**GRANEN.**

10 Maart 1931.

De stemming aan de tarwe-markt was in de afgelopen week niet vast. Molens gingen slechts schoorvoetend over tot het doen van nieuwe aankopen en klaagden over onvoldoende afzet van meel. De zaken, welke tot stand kwamen, omvatten hoofdzakelijk stoomende en spoedig verwachte partijen. De prijzen aan de termijnmarkten in de Vereenigde Staten en in Canada zijn slechts aan geringe fluctuaties onderhevig geweest. De prijzen van Maart-tarwe in Chicago vertoonen al zeer weinig verandering en blijven tengevolge van de actie van den Farm Board op ongeveer dezelfde hoogte. Het slot voor dezen termijn was te Chicago gisteren nagenoeg onveranderd, vergeleken bij de vorige week. De Mei-termijn te Winnipeg sloot op sommige dagen iets hooger, op andere dagen ging vaak de verbetering gedeeltelijk weder verloren. Het slot was 1¼ dollarcenten per 60 lbs. hooger dan een week geleden. Aan de Zuid-Amerikaansche termijnmarkten zijn de prijzen langzaam achteruitgelopen en later weder iets gestegen. Te Buenos Aires sloot de Maart-termijn 3 cents en de Rosario 15 cents per 100 KG. lager dan een week geleden. De prijzen aan de Europeesche markten zijn in de afgelopen week langzaam gedaald, doch er is geen kwestie geweest van groote prijsverlagingen door verkoopers in een der tarwe exporteerende landen. De markt is opgeschrikt geworden door verkoopen van Amerikaansche Hardwintertarwe door den Farm Board, welke van deze tarwesort naar Antwerpen heeft verkocht tot een prijs, die weliswaar belangrijk lager is dan de kunstmatig opgedreven waarde in de Vereenigde Staten zelf, doch die toch nog vrij aanzienlijk hooger was dan waarvoor gelijkwaardige Manitoba-tarwe te koop is. In België heeft men den relatief hoogen prijs voor de Hardwintertarwe betaald, omdat men daar laatstgenoemde soort gaarne heeft. In Engeland zouden de molens voor Hardwintertarwe zeker niet den naar Antwerpen gemaakten prijs betalen, omdat men daarvoor ook Manitoba kan kopen, welke in Engeland verreweg geprefereerd wordt. De verkoopen van den Farm Board geschieden om ruimte te maken in de graanelevators tegen dat aanvoeren van den nieuwen oogst worden verwacht en men spreekt van het voornemen van den Farm Board om 35 miljoen bushels te verkoopen. Deze plannen zijn voor Canada aanleiding geweest de prijzen voor tarwe te verlagen, want ook in Canada is men doordrongen van de noodzakelijkheid de voorraden van vorige oogsten zooveel mogelijk op te ruimen. Het zal de vraag zijn, in hoeverre de plannen van den Farm Board om belangrijke hoeveelheden tarwe te verkoopen ernstig moeten worden opgevat. Dezer dagen zijn schattingen gepubliceerd door particuliere oogstexperts van de zich nog in handen der boeren bevindende voorraden tarwe. Het gemiddelde van deze schattingen bedraagt per 1 Maart 143 miljoen bushels, terwijl de officiële regeeringsschatting 160.300.000 bushels is en op 1 Maart van het vorige jaar 129.153.000 bushels bedroeg. De zichtbare voorraad in de Vereenigde Staten is ongeveer 44 miljoen bushels grooter dan in het vorige jaar om dezen tijd. Uit deze cijfers zou men de gevolgtrekking kunnen maken, dat het verbruik van tarwe voor voederdoeleinden niet zoo groot is geweest als door verschillende kringen werd aangenomen. Australië gaat voort geregeld tarwe te verkoopen tot concurrerende prijzen en vindt in China een goeden koper. Geregeld worden daarheen ladingen voor spoedige en latere verscheeping verkocht, terwijl in verband met den hoogen prijs voor rijst in het Verre Oosten ook in de toekomst met goede vraag voor China gerekend kan worden. In Argentinië zijn de weersomstandigheden gunstig voor het dorschen en de aanvoeren in de havenplaatsen nemen toe. De kwaliteit schijnt van den regen niet overmatig geleden te hebben, en is beter dan met het oog op de ongunstige weersomstandigheden werd verwacht. Het natuurgewicht, waarop wordt verkocht, is nog niet verlaagd. De verscheppingen van Argentinië zijn nog niet van grooten omvang en kunnen zeker grooter worden. Russische aanvoeren zijn in de vorige week weliswaar toegenomen, doch zijn lang niet van denzelfden omvang van enkele maanden geleden. De totale wereldverscheppingen zijn niet groot in verhouding tot de behoefte in Europa. Berichten over wintertarwe in de Vereenigde Staten luiden in de vorige week over het algemeen gunstig. In verschillende streken is regen gevallen, waar daaraan behoefte bestond en slechts verspreide geruchten worden gehoord over tekort aan vocht. De temperatuur is over het algemeen wat laag, waardoor veelal de ontwikkeling der planten wordt vertraagd. De schade, welke gedurende den winter is veroorzaakt, is dit jaar niet grooter dan anders en misschien zelfs iets kleiner dan ge-

woonlijk. Met den uitzaai van zomertarwe wordt in de Vereenigde Staten onder gunstige omstandigheden van den bodem goede voortgang gemaakt. Ook in Canada is men bezig met het uitzaaien van zomertarwe en in die streken, waar men deze werkzaamheden een aanvang heeft kunnen doen nemen, zijn de omstandigheden daarvoor gunstig. In Frankrijk wordt nog steeds geklaagd over de buitengewoon ongunstige weersomstandigheden. Men meent, dat het nu te laat is om opnieuw tarwe te zaaien, waar zulke tengevolge van het ongunstige weder noodig is en dat zulke velden voor ander graan gebruikt zullen moeten worden. Tengevolge van overvloedigen regen ondervinden de boeren groote moeite bij hun werkzaamheden op het land en de vooruitzichten voor den nieuwen oogst zijn niet gunstig. In Duitschland is men optimistischer gestemd. Het weer is er niet zoo ongunstig en over het algemeen is men tevreden, terwijl weinig berichten worden ontvangen over in den loop van den winter veroorzaakte schade. In Italië is het weer ook gedurende geruimen tijd ongunstig geweest, doch sedert is een verbetering ingetreden en de vooruitzichten zijn over het algemeen genomen gunstig. Ook van den Balkan komen goede berichten. Afwisselend heeft men vorst en dooi gehad, doch gedurende de vorstperiode was de tarweplaat beschermd door sneeuw.

De Russen hebben hun in Rotterdam en Amsterdam disponibelen voorraad rogge, welke op 135.000 ton wordt geschat, verkocht aan een combinatie van koopers met de conditie, dat zij gedurende de eerste maanden geen nieuwe aanvoeren rogge naar Nederlandsche havens mogen sturen. Bij den koop van deze rogge heeft de bedoeling voorgezet om daarvan naar Duitschland te verkoopen. Niettegenstaande het hooge invoerrecht voor rogge in Duitschland waren verkoopen daarheen mogelijk wegens de betere kwaliteit van de Russische rogge. Reeds waren de over een groote hoeveelheid gevoerde onderhandelingen in een ver gevorderd stadium, toen de Duitse regeering den toelag ontdekte en, om invoer onmogelijk te maken, plotseling het invoerrecht verhoogde van 15 tot 20 Mark per 100 KG. Het is namelijk geheel in strijd met de Duitse landbouwpolitiek om buitenlandsche rogge in Duitschland toe te laten, zoo lang er nog zeer groote hoeveelheden rogge van den eigen oogst in Duitschland zelf beschikbaar zijn. De vraag voor Russische rogge blijft in Nederland levendig en belangrijke omzetten in de verschillende disponebele soorten hebben ook in de afgelopen week weder plaats gevonden. De prijzen zijn langzaam verhoogd en geregeld betaalden koopers de gevraagde prijzen, want rogge blijft nog steeds verreweg het goedkoopste voederartikel, dat wordt aangeboden. In andere roggesoorten gaat in Nederland zeer weinig om. Antwerpen koopt deze wel, omdat de invoer van Russisch graan verboden is en betaalt daarvoor vrij belangrijk hogere prijzen. De vooruitzichten van den nieuwen oogst luiden over het algemeen goed, hoewel de weersomstandigheden, vooral in Frankrijk, niet onverdeeld gunstig zijn.

De stemming voor maïs is in de afgelopen week aanmerkelijk vaster geworden. In het begin werden de prijzen matig verhoogd en stegen ook de termijnmarkten in Zuid-Amerika regelmatig met dagelijks kleine verhoogingen. De groote hoeveelheden maïs, welke in het einde der vorige en het begin dezer week aankwamen, hebben tengevolge van aanbod van het onverkochte gedeelte geen prijsverlaging veroorzaakt. Integendeel, de aangekomen boeten werden tot stijgende prijzen uitverkocht. Onderweg zijnde Platamaïs wordt schaarsch aangeboden en in de eerste hand kan men slechts weinig spoedig verwachte maïs koopen. Toen de prijzen aan de Argentijnsche termijnmarkten ook in de tweede helft der week bleven stijgen, de vraag voor spoedig verwachte maïs levendig bleef en het bleek, dat deze hoe langer hoe moeilijker was te vinden, hebben de prijzen een verdere stijging van verschillende gulden per last ondergaan. Ook voor latere levering, speciaal voor nieuwen oogst, ter verladung in de eerste helft van April, bestond goede vraag en daarin werden vrij geregeld zaken afgesloten tot stijgende prijzen. Als gevolg van de vaste stemming voor de vroegere posities werden ook de prijzen voor verscheeping van den nieuwen oogst in Mei en latere maanden verhoogd. Daarvoor bestaat echter niet zooveel belangstelling in afwachting van den nieuwen oogst van Platamaïs. De berichten hierover luiden uitermate gunstig. In de vorige week werd lichte regenval gemeld, welke van zeer gunstigen invloed was op de laat gezaaide maïs. Nog worden verdere regens gewenscht geacht, omdat het weer in Argentinië zeer warm is. Men neemt aan, dat een zeer groote opbrengst van de vroeg gezaaide maïs te verwachten is en dat ook in de streken, waar laat is gezaaid, het gevaar voor mislukking nog

AANVOEREN in tons van 1000 KG.

Artikelen	Rotterdam			Amsterdam			Totaal	
	1/7 Maart 1931	Sedert 1 Jan. 1931	Overeenk. tijdvak 1930	1/7 Maart 1931	Sedert 1 Jan. 1931	Overeenk. tijdvak 1930	1931	1930
Tarwe	12.750	148.287	259.157	7.575	9.415	9.630	157.702	268.787
Rogge	8.902	49.057	42.730	—	105	9.162	49.162	51.892
Boekweit	150	4.360	1.857	—	145	585	4.505	2.442
Mais	22.047	226.794	211.196	6.154	53.680	48.590	280.474	259.786
Gerst	13.411	122.344	125.386	—	7.077	3.115	129.421	128.501
Haver	2.710	61.409	37.918	203	203	1.289	61.612	39.207
Lijnzaad	3.681	25.926	16.020	20.359	105.460	72.592	131.386	89.212
Lijnkoek	3.833	10.016	34.965	107	107	—	10.123	34.965
Tarwemeel	776	19.060	14.780	109	9.243	5.749	28.303	20.529
Andere meelsoorten	315	10.884	3.779	239	2.964	—	13.848	3.779

slechts zeer klein is. Van den Donau zijn de verscheping van maïs zeer gering en afladers zijn ook na de verbetering der prijzen niet aan de markt gekomen. De toestand van de wegen in Roemenië is zeer slecht en verhindert het aanvoeren van maïs in de havenplaatsen. Later zal Roemenië wel met maïs aan de markt komen, daar nog belangrijke hoeveelheden aanwezig zijn. Op het oogenblik komen slechts zeer kleine zaken in Donaumaïs in de tweede hand tot stand.

Ook gerst was in de afgelopen week zeer vast. Rusland is niet met gerst aan de markt en het aanbod van Donagerst is niet groot. Vooral in stoomende en ladend/geladen partijen wordt slechts weinig aangeboden en daarvoor zijn de prijzen in de afgelopen week geregeld gestegen. Ook in Canadeesche gerst zijn op verschillende dagen zaken tot stand gekomen. Voor spoedige aflading zijn de prijzen van Canadeesche gerst hooger dan voor Donau en Russische gerst. Per April/Mei aflading kan men deze gerstsoorten eenige guldens per last goedkooper kopen. Ook in Platagerst kwamen geregeld zaken tot stand tot stijgende prijzen.

Haver blijft goed gevraagd, vooral disponibele Russische haver. De voorraden Russische haver verminderen tengevolge van de goede vraag en de Russen zijn met nieuwe aanvoeren niet aan de markt. Eenige prijsverhoging is daardoor mogelijk geweest, doch deze is voor haver niet zoo groot geweest als voor andere voederartikelen. In La Plata-haver komen geregeld zaken tot stand. De prijzen voor deze haverooft hebben weinig verandering ondergaan.

SUIKER.

De afgelopen week toonden de suikermarkten zich minder prijshoudend. De omzetten bleven zeer beperkt.

De prijs voor ruwsuiker in Amerika bleef zich bewegen in de buurt van 1.30 d.c. c. & fr. New-York. De noteringen op de termijnmarkt brokkelden geleidelijk wat af en gaven het volgende slot te zien: Mrt. 1.17; Mei 1.21; Juli 1.30; Sept. 1.36 en Dec. 1.44, terwijl de laatste notering voor Spot Centrifugals 3.20 was.

De ontvangsten in de Atlantische havens der Ver. Staten bedroegen deze week 60.000 tons, de versmeltingen 52.000 tons tegen 49.500 tons in 1930 en de voorraden 275.000 tegen 504.000 tons.

De laatste Cuba-statistiek luidt als volgt:

	1931 tons	1930 tons	1929 tons
Cubaproductie	1.370.000	1.730.000	2.620.000
Voorr. overgebracht per 1/1	1.418.000	321.000	193.000
Consumptie	15.186	12.372	15.643
Weekontvangsten afscheeph.	123.465	162.097	242.759
Totaal sedert 1/1 N. Oogst	503.746	862.600	1.659.571
Weekexport	44.340	45.664	113.124
Totale export sedert 1/1 ..	264.655	343.621	712.191
Voorraad afscheephavens ..	1.215.290	851.169	948.995
„ binnenland	1.292.869	855.028	944.786
Aantal werkende fabrieken	136	155	163

In Engeland was de stemming op de Londensche termijnmarkt voor Ruwsuiker loom en prijzen daalden 3¼ d. tot 4½ d.; de slotnoteringen luiden:

Maart	Sh. 5/8½	c.i.f. basis 96°
Mei	5/10½	„ „
Aug.	6/1½	„ „
Dec.	6/5½	„ „

F. O. Licht laat zijn 5e raming (31.1.31) van den oogst 1930/31 onveranderd. De gedetailleerde cijfers volgen hieronder:

	1930/31		1929/30
	5e Raming tons	4e Raming tons	Opbrengst tons
Duitschland	2.500.000	2.500.000	1.966.782
Tsjecho-Slowakije	1.145.000	1.175.000	1.022.116
Oostenrijk	150.000	150.000	120.391
Hongarije	235.000	225.000	246.831
Frankrijk	1.205.000	1.160.000	909.622
België	282.000	275.000	252.048
Nederland	300.000	300.000	264.871
Denemarken	168.000	165.000	134.300
Zweden	187.000	180.000	121.404
Polen	775.000	770.000	928.776
Italië	412.000	415.000	415.169
Spanje	310.000	310.000	273.955
Gr.-Brittannië	506.000	504.000	352.216
Andere landen	366.000	371.000	303.379

Europa z. Rusland.. 8.541.000 8.500.000 7.311.860
Rusland

Europa incl. Rusland.. 10.541.000 10.500.000 8.261.860

Hoewel in Rusland de weersomstandigheden en verschillende andere moeilijkheden met het bieteenvoer wijzen op een zeer waarschijnlijk belangrijk kleineren oogst dan 2.000.000 tons suiker, wijzigt F.O.L. dit cijfer niet, alvorens eene nieuwe raming van de „Sojus Sacchar” gepubliceerd wordt.

Op Java werden de afgelopen week uit de eerste hand slechts kleine partijtjes tot onveranderde limites afgedaan. Hier te lande konden de prijzen op de termijnmarkt zich vrij goed handhaven ondanks ruime Maartaandieningen in het begin der week. Fluctuaties bleven binnen zeer beperkte grenzen en de markt sloot tamelijk prijshoudend op de volgende noteringen: Mrt. f 8.—; Mei f 8¼; Aug. f 8½ en Dec. f 9½. De omzet bedroeg ca. 7000 tons.

KATOEN.

Marktbericht van de Heeren Sir Jacob Behrens & Sons.
Manchester, d.d. 4 Maart 1931.

De markt voor Amerikaanse katoen is bepaald vaster geweest. Loco Mid. American noteerde op Woensdag jl. 6.29 d. een cijfer, dat wij sedert October niet gezien hebben. Deze prijs heeft echter geen stand gehouden; den laatsten dag van Februari was de notering 6.02 d., tegen de beide eerste dagen van Maart 6.15 d. Prijzen van Egyptische F.G.F. Sakellaridis zijn eveneens teruggelopen en wel van 10.35 d. een week geleden tot 10.10 d. op 3 Maart. Er was de vorige week aanmerkelijk meer vraag, wat tot uitdrukking kwam in de loco-verkoop; deze beliepen in totaal 39.680 balen, waarin alle soorten goed vertegenwoordigd waren bij een totaal van 17.150 balen Amerikaanse katoen. Afgewacht moet worden, of deze betere condities zich zullen handhaven en tevens, welken invloed de tegenwoordige prijzen zullen hebben op de grootte van den aanplant in het a.s. seizoen.

De markt voor Amerikaanse garen bleef tot jl. Vrijdag behoorlijk actief. In grove zoowel als in medio nummers werden voor twist en weft enkele flinke orders afgesloten. Gisteren liepen de ervaringen van spinners nogal uiteen, want terwijl enkelen zoo goed als niets konden verkopen, waren er niet weinig anderen, die in cop-garens goede zaken deden. Voor ringtwist bestond slechts weinig belangstelling. Biedingen voor tweevoudig getwijnd garen voor het binnenland zoowel als voor export waren in den regel te laag om geaccepteerd te kunnen worden, zoodat de omzet zeer gering was. Gedurende de sluitingsdagen ging de vorige week in Egyptische cops nogal wat om. Ook deze week is er flink vraag, waarmede het aantal afgesloten orders in overeenstemming is. Verkoopers ondervinden echter de grootste moeite, hun hogere noteringen door te voeren,

zoodat de meeste zaken tot stand gekomen zijn tegen prijzen van voor weken geleden, toen katoen meer dan 2 pence per Eng. pond lager was. Veel spinners geven er dan ook de voorkeur aan bij dergelijke prijzen uit de markt te blijven. Deze opmerkingen gelden eveneens voor tweevoudig getwijd garen. Niettegenstaande dit alles is de stemming van de markt gezonder dan zij geweest is en sommigen zijn dan ook van oordeel, dat de vooruitzichten beter zijn.

Wat de doekmarkt aangaat, is men over het algemeen meer optimistisch, wat voor een groot deel toegeschreven moet worden aan de beteren politieke toestand in Engelsch-Indië. Daartegenover staat echter de verhooging van het tarief, welke groote beroering heeft gewekt. Op vele Oostersche markten schijnen de voorraden geringer te worden, wat tengevolge heeft, dat er meer aanvragen binnen komen. Het aantal geboekte orders is echter zeer klein en beperkt zich tot binnenlandsche soorten, en tot stapel- en lichte goederen voor Eng.-Indië. De overzeesche koopers moeten hunne biedingen echter nog aanmerkelijk verhoogen, willen de koersdaling en de tariefverhoging daarin verdisconteerd zijn. Wij meenen dit als de oorzaak te moeten aanwijzen, waarom per saldo zoo betrekkelijk weinig orders tot stand komen.

Liverpoolnoteeringen Oost. koersen 24 Feb. 3 Mrt.
 25 Feb. 4 Mrt. T.T. op Br.-Indië 1/5% 1/5%
 F.G.F. Sakellaridia 10,35 10,10 T.T. op Hongkong 11% 10%
 G.F. No. 1 Oomra. 3,84 3,77 T.T. op Shanghai 1/2% 1/2%
 Ontvangsten in- en uitvoeren van Amerikaansche havens.
 (In duizendtallen balen).

	1 Aug. '30 tot 27 Febr. '31		Overeenkomstige periode	
	1929/30	1928/29	1929/30	1928/29
Ontvangsten Gulf-Havens.	7883	7655	8455	
" Atlant. Havens				
Uitvoer naar Gr. Britannië	849	1074	1509	
" "t Vasteland etc.	2815	3183	3361	
" " het Orient	906	940	1153.	
Voorraden. (In duizendtallen balen).				
	27 Febr. '31	Overeenkomstig tijdstip		
		1930	1929	
Amerik. havens.....	4049	2163	1978	
Binnenland	1515	1288	906	
New-York	229	98	85	
New Orleans	807	470	328	
Liverpool	481	438	717	

KOFFIE.

In den toestand van het artikel kwam niet de minste verandering. De stemming bleef zeer kalm en zonder ondernemingslust. De Braziliaansche wisselkoers, welke bij het afdrucken van het vorig Overzicht 4 1/2 d. noteerde liep aanvankelijk nog verder terug, herstelde zich in het midden der week tot 4 3/16 d. en daalde daarna wederom tot 4 5/16 d. per milreis. In overeenstemming hiermede liepen de prijzen der kost- en vrachtaanbiedingen van Santos eenigszins op; zij zijn op het oogenblik ongeveer 1/- hooger dan verleden week. Van Rio daarentegen bleven zij vrijwel onveranderd.

Aan de Rotterdamse termijnmarkt verbeterde de notering voor de maand Maart 3/8 ct., terwijl de overige maanden eveneens eene fractie opliepen en thans alle gelijk staan, waardoor het déport geheel uit de markt verdwenen is. Dinsdagochtend 10 dezer waren de noteringen voor Maart 20 5/8, Mei 19, September 18 7/8, December 18 7/8, Maart 1932 — 18 7/8 ct.

De afzet aan de loco-markt laat nog steeds te wenschen over. In de officieele noteringen van 28 ct. voor Superior Santos en 26 ct. voor Robusta kwam geen verandering.

De prijzen van gewoon goed beschreven Superior Santos op prompte verscheping zijn thans ongeveer 39/6 à 40/9 per cwt. en van dito Prime ongeveer 41/- à 43/-, terwijl zij van Rio type New-York 7 met beschrijving, prompte verscheping, bedragen 25/6 à 26/-.

De cif-prijzen voor Robusta van Nederlandsch-Indië zijn geheel onveranderd, en noteeren in de eerste hand op het oogenblik aldaar:

Palembang Robusta, Maart verscheping, 16 ct.; Benkoelen Robusta, Maart verscheping, 17 ct.; Mandheling Robusta, Maart verscheping, 18 1/2 ct.; W.I.B. f.a.q. Robusta, Maart verscheping, 24 1/2 ct., alles per 1/2 K.G., cif, uitgeleverd gewicht, netto contant.

De slot-noteringen te New-York van het aldaar geldende gemengd contract (basis Rio No. 7) waren:

	Mrt.	Mei	Sept.	Dec.
9 Maart	\$ 5.13	\$ 5.15	\$ 5.31	\$ 5.40
2 Maart	„ 5.04	„ 5.14	„ 5.33	„ 5.38
21 Februari	„ 5.35	„ 5.43	„ 5.45	„ 5.46
16 Februari	„ 5.45	„ 5.54	„ 5.47	„ 5.44

De dezer dagen verschenen Statistiek van de Firma G. Duuring & Zoon te Rotterdam geeft aan, dat in Februari de aanvoer geweest is als volgt:

	1931	1930	1929
	bu.	bn.	bn.
in Europa	1.020.000	872.000	815.000

STATISTISCH OVERZICHT

	GRANEN EN ZADEN								ZUIVEL EN EIERN				MINERALEN							
	TARWE Hard Winter No. 2 loco Rotterdam/ Amsterdam per 100 K.G.		ROGGE American No. 2 ³⁾ loco Rotterdam per 100 K.G.		MAIS La Plata loco R'dam/A'dam per 2000 K.G.		OERST Amer. No. 2 ⁴⁾ loco Rotterdam per 2000 K.G.		LIJNZAAD La Plata loco R'dam/A'dam per 1960 K.G.		BOTER per K.G. Leeuwarder Comm. Noteering		KAAS Edammer Alkmaar Fabrieks- kaas kl. m/merk		EIERN Gem. not. Eiermijn Roermond p. 100 st.		STEENKOLEN Westfaalsche/ Hollandsche bunkerkolen, ongezeefd f.o.b. R'dam/A'dam per 1000 K.G.		PETROLEUM Mid. Contin. Crude 33 t/m 33.99 Bé s. g. per barrel	
	fl.	%	fl.	%	fl.	%	fl.	%	fl.	%	fl.	%	fl.	%	fl.	%	fl.	%	fl.	%
1925	17,20	100,0	13,07 ⁵⁾	100,0	231,50	100,0	236,00	100,0	462,50	100,0	2,31	100,0	57,80	100,0	9,18	100,0	10,80	100,0	1,68	100,0
1926	15,90	92,4	11,75	89,9	174,25	75,3	196,75	83,4	360,50	77,9	1,98	85,7	45,26	78,3	8,15	88,8	17,90	165,7	1,89	112,5
1927	14,75	85,8	12,47 ⁶⁾	95,4	176,00	76,0	237,00	100,4	362,50	78,4	2,03	87,9	45,09	78,0	7,96	86,7	11,25	104,2	1,30	77,4
1928	13,47 ⁷⁾	78,3	13,15	100,6	226,00	97,7	228,50	96,8	363,00	78,5	2,11	91,3	49,91	86,3	7,99	87,0	10,10	93,5	1,20	71,4
1929	12,25	71,2	10,87 ⁸⁾	83,2	204,00	88,1	179,75	76,2	419,25	90,6	2,05	88,7	47,14	81,6	8,11	88,3	11,40	105,6	1,23	73,2
1930	9,67 ⁹⁾	56,3	6,22 ¹⁰⁾	47,6	136,75	59,1	111,75	47,4	356,00	77,0	1,66	71,9	40,88	72,5	6,72	73,2	11,35	105,1	1,12	66,7
Jan. 1929	12,35	71,8	12,20	93,3	231,50	100,0	194,25	82,3	365,00	78,9	2,25	97,4	47,13	81,5	9,03	98,4	10,10	93,5	1,16	69,0
Febr. "	12,72 ¹¹⁾	74,0	12,65	96,7	236,00	101,9	194,75	82,5	357,25	77,2	2,29	99,1	46,75	80,9	9,19	100,1	12,90	119,4	1,11	66,1
Maart "	12,65	73,5	12,62 ¹²⁾	96,6	233,00	100,6	191,75	81,3	359,00	77,6	1,95	84,4	46,-	79,6	8,6	93,2	12,00	111,1	1,11	66,1
April "	12,12 ¹³⁾	70,5	11,62 ¹⁴⁾	88,9	218,00	94,1	185,25	78,5	373,25	80,7	1,81	78,4	41,88	72,5	5,90	64,3	11,05	102,3	1,11	66,1
Mei "	11,12 ¹⁵⁾	64,1	10,57 ¹⁶⁾	80,9	198,25	85,6	177,50	75,2	363,50	78,6	1,86	80,5	42,30	73,2	6,16	67,1	11,15	103,3	1,16	69,0
Juni "	10,87 ¹⁷⁾	63,2	10,20	78,0	193,50	83,6	171,25	72,6	355,25	76,8	1,87	81,0	46,-	79,6	6,41	69,8	11,25	104,2	1,30	77,4
Juli "	12,80	74,3	11,20	85,6	218,50	94,4	191,25	81,0	415,50	89,8	1,88	81,4	46,63	80,7	6,88	74,9	11,25	104,2	1,30	77,4
Aug. "	13,12 ¹⁸⁾	76,3	10,75	82,2	202,50	87,5	182,75	77,4	452,50	97,8	1,93	83,5	47,10	81,5	7,13	77,7	11,25	104,2	1,30	77,4
Sept. "	12,62 ¹⁹⁾	73,4	10,20	78,0	191,00	82,5	172,00	72,9	506,75	109,6	2,22	96,1	47,88	82,8	8,01	87,3	11,40	105,6	1,30	77,4
Oct. "	12,10	70,4	9,87 ²⁰⁾	75,6	185,00	79,9	168,00	71,2	516,50	111,7	2,28	98,7	52,-	90,0	9,53	103,8	11,25	104,2	1,30	77,4
Nov. "	11,77 ²¹⁾	68,5	9,20	70,4	174,00	75,2	164,75	69,8	483,25	104,5	2,20	95,2	52,70	91,2	10,60	115,5	11,35	105,1	1,30	77,4
Dec. "	12,62 ²²⁾	73,4	9,35	71,5	166,00	71,7	163,75	69,4	482,00	104,4	2,06	89,2	49,25	85,2	9,97	108,6	11,75	108,8	1,30	77,4
Jan. 1930	12,67 ²³⁾	73,7	9,35	71,5	149,25	64,5	151,25	64,1	433,75	93,8	2,00	86,6	45,60	78,9	7,55	82,2	11,75	108,8	1,21	72,0
Febr. "	11,72 ²⁴⁾	68,2	8,17 ²⁵⁾	62,5	139,00	60,0	135,75	57,5	398,50	86,2	2,03	87,9	43,25	74,8	6,90	75,2	11,75	108,8	1,11	66,1
Maart "	10,90	63,4	7,15	54,7	143,50	62,0	125,00	53,0	390,00	84,3	1,71	74,0	43,75	75,7	5,18	56,4	11,55	106,9	1,11	66,1
April "	11,17 ²⁶⁾	65,0	7,62 ²⁷⁾	58,3	180,25	77,8	129,75	55,0	431,00	93,2	1,50	64,9	39,-	67,5	5,16	56,2	11,35	105,1	1,16 ²⁸⁾	69,3
Mei "	10,45	60,8	6,55	50,1	148,50	64,1	114,50	48,5	405,00	87,6	1,44	62,3	39,-	67,5	5,20	57,7	11,35	105,1	1,18 ²⁹⁾	70,5
Juni "	10,05	58,4	5,17 ³⁰⁾	39,6	145,50	62,9	103,75	44,0	385,50	83,4	1,54	66,7	39,63	68,6	5,09	55,4	11,35	105,1	1,18 ³⁰⁾	70,5
Juli "	9,55	55,5	5,82 ³¹⁾	44,6	157,75	68,1	108,00	45,8	345,75	74,8	1,72	74,5	41,13	71,2	5,99	65,3	11,35	105,1	1,18 ³¹⁾	70,5
Aug. "	9,45	54,9	6,30	48,2	146,00	63,1	116,25	49,3	365,00	78,9	1,58	68,4	42,40	73,4	6,03	65,7	11,35	105,1	1,18 ³²⁾	70,5
Sept. "	8,40	48,8	5,25	40,2	127,50	55,1	99,00	41,9	318,75	68,9	1,64	71,0	40,38	69,9	7,23	78,8	11,35	105,1	1,18 ³³⁾	70,5
Oct. "	7,40	43,0	4,62 ³⁴⁾	35,4	112,25	48,5	86,00	36,4	281,25	60,8	1,63	70,6	40,20	69,6	8,60	93,7	11,35	105,1	1,18 ³⁴⁾	70,5
Nov. "	7,25	42,2	4,25	32,5	94,50	40,8	82,25	34,9	270,75	58,5	1,58	69,4	39,75	68,8	9,63	104,9	10,90	100,9	0,85	50,6
Dec. "	7,07 ³⁵⁾	41,1	4,30	32,9	96,00	41,5	91,00	38,6	247,75	53,6	1,55	67,1	36,50	63,2	7,97	86,8	10,85	100,5	0,85	50,6
Jan. 1931	6,52 ³⁶⁾	37,9	4,-	30,6	84,50	36,5	86,25	36,5	207,50	44,9	1,61	69,7	39,-	66,3	6,63	72,2	10,30	95,4	0,85	50,6
Febr. "	5,77 ³⁷⁾	33,6	3,90	29,8	87,50	37,8	85,75	36,3	206,25	44,6	1,66	71,9	39,-	66,2	6,21	67,6	10,30	95,4	0,85	50,6
2 Maart "	5,75	33,4	4,05	31,0	94,00	40,6	96,00	40,7	228,00	48,9	1,52 ³⁸⁾	65,8	39,-	65,5	5,55	60,5	10,30	95,4	0,85	50,6
9 "	5,75	33,4	4,10	31,4	100,-	43,2	104,-	44,7	219,-	47,4				5,50	59,9	10,30	95,4	0,85	50,6	

1) Men zie voor de toelichting op dezen staat de nummers van 8 en 15 Augustus 1928 (No. 658 en 659) pag. 689/90 en 709. 2) 79 Kg. La Plata. 3) = Western vóór ring van de huidige offic. not. wijze (Jan. 1928); Barley vanaf 2/2/31; vanaf 9/2 64/5 Z.-Russ.

in Ver. Staten van Amerika	1.366.000	1.203.000	1.022.000
Totaal	2.386.000	2.075.000	1.837.000

De Aanvoeren in Europa en Amerika tezamen gedurende de eerste twee maanden van het jaar bedroegen 4.523.000 balen tegen 3.862.000 balen in 1930 en 3.669.000 balen in 1929.

De Afleveringen in Februari waren:

	1931	1930	1929
	bn.	bn.	bn.
in Europa	937.000	973.000	864.000
„ Ver. Staten van Amerika	1.072.000	1.021.000	906.000
Totaal	2.009.000	1.994.000	1.770.000

De Afleveringen in Europa en Amerika tezamen gedurende de eerste twee maanden van het jaar waren 4.093.000 balen tegen 3.874.000 balen in 1930 en 3.728.000 balen in 1929.

Vanaf 1 Juli tot 1 Maart waren de Aanvoeren in Europa en in Amerika tezamen 14.971.000 balen tegen 13.901.000 balen in 1929/30 en 13.472.000 balen in 1929/28, terwijl de Afleveringen bedroegen 14.985.000 balen tegen 14.503.000 balen in 1929/30 en 13.929.000 balen in 1928/29.

De zichtbare voorraad was op 1 Maart in Europa 1.788.000 balen tegen 1.705.000 balen op 1 Februari. In Amerika bedroeg hij 1.161.000 balen tegen 867.000 balen op 1 Februari. In Europa en in Amerika tezamen was de zichtbare voorraad dus op 1 Maart 2.949.000 balen tegen 2.572.000 balen op 1 Februari. Hij bedroeg op 1 Maart 1930 2.283.000 balen en op 1 Maart 1929 — 2.592.000 balen.

De zichtbare wereldvoorraad was op 1 Maart 5.878.000 balen tegen 5.417.000 balen op 1 Februari en 5.326.000 balen verleden jaar (in deze cijfers zijn niet begrepen de voorraden in het binnenland van Brazilië, waarvan het cijfer van 1 Maart nog niet bekend is, doch die op 1 Februari bedroegen 23.412.000 balen en op 1 Maart 1930 — 21.442.000 balen).

Rotterdam, 10 Maart 1931.

THEE.

In de afgelopen week werden in de Amsterdamsche theeveiling van 5 Maart, ruim 15.000 kisten Ned.-Indische thee, directen aanvoer, aangeboden.

De verwachtingen voor deze veiling waren, in verband met de opheffing der thee-restrictie niet hoog gespannen en het verloop was dan ook flauw en onregelmatig. De prijzen liepen van 3 tot 9 cents lager. De kwaliteit der aangeboden theeën was meestal teruggevoerd. Ruim 2.000 kisten bleven onverkocht. De middenprijs voor deze veiling komt uit op

44 cts. tegenover 50 cts. in de vorige veiling.

Volgens mededeelingen van de V.V.T.C. bedroeg de thee-uitvoer van Japan in Januari 346.000 KG. (v.j. 265.000 KG.).

De uitvoer van Zuidelijk Britsch-Indië beliep gedurende Januari 4.074.000 lbs. (v.j. 4.030.000 lbs.).

Gedurende Jan./November 1930 werden in Amerika 76.897.000 lbs. thee ingevoerd, tegenover 80.693.000 lbs. gedurende dezelfde periode van 1929.

In Londen werden gedurende Jan./Februari 1931 aangevoerd 85.753.000 lbs. (v.j. 86.748.000). De afleveringen bedroegen gedurende diezelfde periode 76.967.000 lbs. (v.j. 80.146.000 lbs.). De voorraden per 28 Februari bedroegen 270.388.000 lbs. tegenover 267.023.000 lbs. per 28 Februari 1930. Vergelijken met een maand geleden zijn de voorraden met ongeveer 3 miljoen lbs. afgenomen.

Amsterdam, 9 Maart 1931.

STEENKOLEN.

Ondanks de groote inkrimping van productie in Engeland zoowel als in Duitschland, blijven de voorraden zich ophoopen. Men spreekt van een totalen voorraad aan de mijnen in Duitschland en bij het Kolensyndicaat van 13 à 14 miljoen tons kolen, cokes en briquettes. De koude van de laatste dagen heeft wel een kleine stimulans gegeven aan de omzetten van magere kolen, doch in industriekolen blijft de stemming lusteloos. De vraag, die ingewijden elkaar stellen, is hoe lang Engeland de tegenwoordige minimum-prijzen zal kunnen handhaven.

De prijzen zijn:

Northumberland Ongezeefde	f	9.40
Durham Ongezeefde	„	10.—
Cardiff 2/3 large 1/3 smalls	„	12.25
Schotsche Gezeefde (Prime Lothians)	„	10.25
Yorkshire gewasschen Singles	„	9.50
Westfaalsche Veförder	„	11.10
„ Vlamstukken I	„	12.25
„ Smeenootjes	„	11.75
„ Gasvlamförder	„	11.—
„ Gietscokes	„	15.—
Hollandsche Eierbriquettes	„	15.50

alles per ton van 1.000 KG. franco station Rotterdam/Amsterdam.

Ongezeefde bunkercolen f.o.b. Rotterdam/Amsterdam

f 10.30. Markt lusteloos.

10 Maart 1931.

AN GROOTHANDELSPRIJZEN¹⁾

METALEN							TEXTIELGOEDEREN				DIVERSEN								
ZILVER cash Londen per Standard Ounce		IJZER Cleveland Foundry No. 3 f.o.b. Middlesbrough per Eng. ton		KOPER Standaard Locoprijzen Londen per Eng. ton		TIN locoprijzen Londen per Eng. ton		LOOD Locoprijzen Londen per Eng. ton		KATOEN Middling locoprijzen New York per lb.		WOL gekamde Australische, Merino, 64's Av. loco Bradford per lb.		WOL gekamde Australische, Crossbred Colonial Carded, 50's Av. loco Bradford per lb.		KOE- HUIDEN Gaaf, open kop 57-61 pnd.		KALK- SALPETER Gld. per 100 KG. netto	
pence	%	Sh.	%	£	%	£	%	£	%	¢ cts.	%	pence	%	pence	%	fl.	%	fl.	%
32 1/8	100,0	73/-	100,0	62.1/6	100,0	261.17/-	100,0	36.8/6	100,0	23.25	100,0	55,00	100,0	29,50	100,0	34,70	100,0	12,—	100,0
28 1/16	89,3	86/6	118,5	58.1/-	93,5	290.17/6	111,1	31.1/6	85,3	17,55	75,5	47,25	85,9	24,75	89,8	28,46	82,0	11,61	96,8
26 3/4	83,3	73/-	100,0	55.14/-	89,7	290.4/-	110,8	24.4/-	66,4	17,50	75,3	48,50	88,2	26,50	89,8	40,43	116,5	11,48	95,7
26 1/16	81,1	66/-	90,4	63.16/-	102,8	227.5/-	86,8	21.1/-	57,8	20,00	86,0	51,50	93,6	30,50	103,4	47,58	137,1	11,48	95,7
24 7/16	76,2	70/6	96,6	75.14/-	121,9	203.15/6	77,8	23.5/-	63,8	19,15	82,4	39,—	70,9	25,25	85,6	32,25	92,9	10,60	88,3
17 1/2	55,4	67/-	91,8	54.13/-	88,0	142.5/-	54,3	13.1/6	49,6	13,55	58,3	26,75	48,6	16,25	55,1	25,36	73,1	9,84	82,0
26 1/4	81,8	66/-	90,4	75.10/6	121,7	222.7/6	84,9	22.2/-	60,7	20,20	86,9	46,75	85,0	28,75	97,3	37,50	108,1	11,70	97,5
25 7/8	80,7	66/6	91,1	78.—/6	125,7	222.11/-	85,0	23.2/6	63,5	20,10	86,5	44,25	80,5	27,75	94,1	34,50	99,4	11,70	97,5
26	81,0	67/-	91,8	89.8/-	144,0	221.0/6	84,4	25.8/6	69,7	21,25	91,4	44,00	80,0	27,50	93,2	36,	103,7	11,70	97,5
25 3/4	80,2	68/-	93,2	82.17/6	133,5	207.5/6	79,2	24.16/-	68,0	20,45	88,0	43,25	78,6	27,25	92,4	33,50	96,5	11,70	97,5
25 1/16	78,1	69/6	95,2	75.46/-	121,2	197.5/6	75,3	23.19/-	65,8	19,40	83,4	41,50	75,5	26,25	89,0	30,50	87,9	11,70	97,5
24 1/4	75,6	71/-	97,3	74.11/-	120,1	200.5/-	76,5	23.14/-	65,1	18,75	80,6	40,00	72,7	25,75	87,3	34,50	99,4	11,70	97,5
24 1/16	75,7	72/6	99,3	72.12/6	117,0	209.5/6	79,9	22.16/-	62,6	18,65	80,2	38,75	70,5	24,75	83,9	32,25	92,9	9,18	76,5
24 1/8	75,7	72/6	99,3	73.17/-	119,0	210.11/-	80,4	23.3/-	63,6	18,60	80,0	37,00	67,3	24,00	81,4	29,75	85,7	9,28	77,3
23 1/16	73,9	72/6	99,3	74.19/-	120,7	205.5/6	78,4	23.11/-	64,7	18,90	81,3	34,25	62,3	23,75	80,5	31,25	90,1	9,39	78,3
23 1/8	71,8	72/6	99,3	72.16/-	117,3	188.9/6	72,0	23.4/6	63,8	18,45	79,4	32,50	59,1	22,50	76,3	—	—	9,49	79,1
22 1/16	70,7	72/6	99,3	70.5/-	113,2	182.—/6	69,5	21.13/-	59,4	17,50	75,3	34,25	62,3	23,00	78,0	27,25	78,5	9,70	80,8
22 1/4	69,3	72/6	99,3	68.6/6	110,1	178.18/6	68,3	21.9/6	59,0	17,25	74,2	31,25	56,8	21,25	72,0	27,75	80,0	9,90	82,6
20 1/16	65,3	72/6	99,3	71.9/6	115,1	174.13/-	66,7	21.11/-	59,4	17,15	73,8	29,50	53,6	19,25	65,3	26,63	76,7	10,11	84,3
20 1/8	62,6	72/6	99,3	71.12/6	115,4	174.4/-	66,5	21.4/-	58,2	15,45	66,4	28,50	51,8	17,75	60,2	24,50	70,6	10,21	85,1
19 1/8	59,5	70/-	95,9	68.19/6	111,1	165.18/-	63,4	18.16/-	51,6	15,20	65,4	26,25	47,7	16,50	55,9	24,—	69,2	10,21	85,1
19 1/16	61,0	67/6	92,5	61.3/-	98,5	161.17/6	61,8	18.6/6	49,3	16,45	70,8	27,25	49,5	17,25	58,5	24.13	69,5	10,21	85,1
18 1/8	59,0	67/6	92,5	53.9/-	86,1	145.—/6	55,4	17.16/-	48,9	16,50	71,0	28,75	52,3	18,00	61,0	26,25	75,6	10,21	85,1
16 1/16	50,0	67/6	92,5	50.1/6	80,7	136.4/6	52,0	17.19/-	49,3	14,50	62,4	27,75	50,5	17,50	59,3	26,63	76,7	10,21	85,1
16	49,9	67/6	92,5	48.2/-	77,5	134.17/6	51,5	18.3/-	49,8	13,10	56,3	27,00	49,1	16,75	56,8	24,25	69,9	9,18	76,5
16 3/8	51,0	65/-	89,0	47.15/-	76,9	135.5/6	51,7	18.6/-	50,2	11,95	51,4	27,25	49,5	16,50	55,9	24,88	71,7	9,28	77,3
16 1/16	52,0	63/6	87,1	46.6/6	74,6	132.6/-	50,5	17.18/-	49,1	11,—	47,3	27,00	49,1	15,75	53,4	26,50	76,4	9,39	78,3
16 1/4	51,5	63/6	87,1	43.—/6	69,3	117.13/-	44,9	15.15/-	43,2	10,55	45,4	24,50	44,5	14,50	49,2	26,25	75,6	9,49	79,1
15 5/8	51,9	63/6	87,1	46.8/6	74,8	113.16/-	43,5	15.18/6	43,7	10,85	46,7	24,00	43,6	13,00	44,1	25,25	72,8	9,70	80,8
15 1/8	51,9	63/6	87,1	47.6/6	76,2	115.3/-	44,0	15.5/6	41,9	9,95	42,8	22,50	40,9	12,50	42,4	25,—	72,0	9,90	82,6
13 7/8	43,2	60/6	82,9	45.7/6	73,1	116.8/-	44,4	14.—/6	38,5	10,30	44,3	21,25	38,6	12,00	40,7	24,63	71,0	10,11	84,3
12 1/2	38,9	58/6	80,3	45.1/6	72,6	117.—/6	44,7	13.5/6	36,4	10,95	47,1	21,75	39,5	12,00	40,7	22,50	64,8	10,21	85,1
12 1/8	39,3	58/6	80,3	47.5/-	76,1	123.2/6	47,0	14.—/6	38,4	11,05	47,5	—	—	—	—	—	—	10,21	85,1
13 3/8	41,6	58/6	80,3	45.10/-	73,3	123.5/-	47,1	13.17/6	38,1	—	—	—	—	—	—	—	—	10,21	85,1

invoering van de huidige officieele noteeringswijze (Jan. 1928); vanaf 16 Dec. 1929 74/5 K.G. Hongaarsche; vanaf 26 Mei 1930 Z.-Russische. *) = Malting vóór de invoer-
 *) Jaar- en maandgem. afger. op 1/8 pence. *) Noteering Schotland 59/6. *) 58/-.. *) 6 Mrt. *) 5 Mrt.

IJZER.

De stemming op de exportmarkt voor ruwijzer is zwaker dan ooit. De notering voor Lux 3 is de laatste weken aanmerkelijk gedaald. De slechte gang van zaken wordt duidelijk weerspiegeld in de notering voor Schotland, welke thans 53/6 fot. Grangemouth, tegen 54/6 twee weken geleden, is. In den stand van de Clevelandmarkt is geen verandering getreden.

Terwijl men aanvankelijk meende, dat de daling van de prijzen der stalen eindproducten tot staan was gekomen, heeft zij zich de laatste weken voortgezet tot onder het laagste marktpeil van het vorige jaar. Stafijzer doet thans 76/6 fob. Antwerpen (78/-). De prijzen voor halffabrikaten daalden in een snel tempo.

COPRA.

De markt opende eenigszins flauwer door zeer dringend aanbod van het Oosten. Op het lagere niveau werd dit aanbod echter vlot opgenomen. Er ontwikkelde zich een regelmatige vraag van de zijde van de kleinere consumenten, en de markt sloot dientengevolge op ca. 5/- à 6/3 hooger.

De slotnoteringen zijn:

Nederl.-Indische f.m.s., aflading	Maart	£ 15.12.6
" " " "	April	" 15.13.9
" " " "	Mei	" 15.15.0
" " Mixed	Febr./Mrt.	" 14.15.0
" " " "	Mrt./April	" 14.15.0

VERKEERSWEZEN.

VRACHTENMARKT.

Graan van Noord-Amerika. In deze afdeling ging zeer weinig om. In het bijzonder van de Northern Range was het aanbod van lading zeer schaarsch. Van deze Range naar Antwerpen of Rotterdam werd voor prompt laden \$ 0.08 en van St. John, N.B., naar de Middellandsche Zee voor Maart laden \$ 0.12½ tot \$ 0.13 in uitzicht gesteld.

Men verwacht, dat de scheepvaart op de St. Laurence dit jaar vroeg heropend zal worden, en neemt aan, dat Montreal tegen 10—15 April weder ijsvrij zal zijn. Voor April/Mei en Mei verschepping werd van Montreal naar Antwerpen of Rotterdam \$ 0.09 en naar de Middellandsche Zee \$ 0.12½ genoteerd.

La Plata Rivier. De vaste koersen konden zich helaas niet handhaven. De achteruitgang der graanprijzen in Europa, alsmede het verdere uitzenden van nog onbevrachte schepen in ballast naar de La Plata heeft een ongunstige uitwerking op de vrachten gehad, die thans nagenoeg 2/-

per ton lager zijn, tegenover de hoogste cijfers der vorige week. De markt is nu voor alle termijnen bepaald kalm en bevrachters vertoonden zelfs weinig neiging om op handige en booten van gemiddelde grootte te onderhandelen.

Suiker van West-Indië. Doordat vroege schepen niet zeer talrijk waren, werden de vrachten iets vaster. Grote booten tot 7500 ton lading werden per Maart en Maart/April van Cuba naar U.K./Continent tegen 14/6 opgenomen, terwijl voor handige booten van San Domingo naar U.K./Continent voor dezelfde termijnen 14/- betaald werd.

Middellandsche Zee. Er valt nog steeds geen verbetering waar te nemen. Voor Maart verschepping is er weinig lading aan de markt, daarentegen is het aanbod van scheepsruimte zeer groot, en ofschoon de vraag voor April iets beter is zijn de vrachten zeer laag. Voor erts werden o.m. de volgende cijfers betaald: Almeria Pier/Barrow 5/9, Melilla/Boucaou 4/9, Huelva/Rotterdam 4/3, Amsterdam 5/-, Hamburg of Harburg 5/6, en Calais 7/1½, terwijl fosphaat van Sfax tegen 7/- naar Dublin en tegen hetzelfde cijfer naar één haven Nederland, met 3 d. extra voor een tweede haven, bevracht werd.

Noord-Spanje. De toestand op deze markt is hopeloos. Nadat er een 6000 tonner van Bilbao naar Boulogne tegen 4/- afgesloten werd, is er nog slechts één enkele order voor een kleine boot naar IJmuiden aan de markt, waarvoor 4/1½ in uitzicht wordt gesteld.

Kolen van U.K. De vraag naar kolen is zoo gering, dat de mijnen nauwelijks voldoende werk hebben. Er wordt dan ook gevreesd, dat eenige mijnen binnenkort zullen worden stopgezet. Hiermede is de vrachtenmarkt natuurlijk niet gebaat en waar het aanbod van tonnage zeer ruim is, worden de vrachten niet beter. Van Zuid-Wales werden o.m. de volgende cijfers betaald: Zeebrugge 2/3, Lissabon 7/-, Barcelona 7/6, Piraeus 6/9, Alexandrië 7/3, Las Palmas 6/10½, Buenos Aires 9/11 en van de Oostkust: Dieppe 3/4½, Nantes 4/7½, Bilbao 5/9, Gibraltar 6/9, Algiers 7/6, Genua 6/6, Venetië 7/9, Rio 9/3.

RIJNVAART.

Week van 1 t/m. 7 Maart 1931.

De aanvoeren van zeezijde bleven onveranderd. De vraag naar scheepsruimte, welke overvloedig beschikbaar was, bleef zeer gering. Er werd zeer weinig bevracht. Naar de Ruhrhavens werd genoteerd voor erts: f 0.30 per last met 3—4 losdagen, f 0.40 per last met 6—8 losdagen; naar Grimberg en Hurl was de vracht in verhouding. Voor den Bovenrijn was eveneens zeer weinig vraag.

Vervolg STATISTISCH OVERZICHT VAN GROOTHANDELSPRIJZEN.

	KOLONIALE PRODUCTEN								INDEXCIJFERS			
	RUBBER ⁵⁾ Standaard Ribbed Smoked Sheets loco Londen per lb.		SUIKER Witte kristal- suiker loco R'dam/A'dam. per 100 K.G.		KOFFIE Robusta Locoprijzen Rotterdam per ½ K.G.		THEE Af. N.-l. theev. A'dam gem. pr. Java- en Suma- trathee p. ½ K.G.		COPRA Ned.-Ind. f.m.s. per 100 K.G. Amsterdam		Indexcijfer v/h Centr. B. v. d. Stat., herleid van 1913 = 100 tot 1925 = 100	Indexcijfer van The Economist, herleid 1927 = 100 tot 1925 = 100
Jaargemidd. 1925	Sh. 2/11,625	% 100,0	f. 18,75	% 100,0	cts. 61,375	% 100,0	cts. 84,5	% 100,0	f 35,87 ⁵	% 100,0	100,0	100,0
" 1926	2/-	67,4	17,50	93,3	55,375	90,2	94,25	111,5	34,—	94,8	93,2	92,9
" 1927	1/6,375	51,6	19,12 ⁵	102,0	46,875	76,4	82,75	97,9	32,62 ⁵	90,9	95,4	89,5
" 1928	-1/0,75	30,2	15,85	84,5	49,625	80,9	75,25	89,1	31,87 ⁵	88,9	96,4	87,6
" 1929	-1/0,25	28,8	13,—	69,3	50,75	82,7	69,25	82,0	27,37 ⁵	76,3	91,6	82,6
" 1930	-15,875	16,5	9,60	51,2	32	52,1	60,75	71,8	22,62 ⁵	63,1	75,5	69,4
Januari 1929	-19,875	27,9	13,77 ⁵	73,5	53,125	86,6	77,25	91,4	29,—	80,8	94,2	84,6
Februari "	1/-	33,7	13,37 ⁵	71,3	54	88,0	74,25	87,9	28,62 ⁵	79,8	94,2	85,4
Maart "	1/0,125	34,0	13,50	72,0	54	88,0	72,75	86,1	27,62 ⁵	77,0	94,8	85,8
April "	-1/0,5	29,5	13,37 ⁵	71,3	54	88,0	74,25	87,9	26,75	74,6	92,9	83,9
Mei "	-1/0,875	30,5	12,25	65,3	54	88,0	73,50	87,0	25,87 ⁵	72,1	91,6	81,7
Juni "	-1/0,625	29,8	12,00	64,0	54	88,0	69,50	82,2	24,87 ⁵	69,3	91,0	81,9
Juli "	-1/1	30,9	13,42 ⁵	71,6	54	88,0	68,50	81,1	27,50	76,7	91,0	83,7
Augustus "	-1/0,5	29,5	13,00	69,3	53,50	87,2	64	75,6	27,25	76,0	91,6	83,6
September "	-1/0,125	28,4	13,47 ⁵	71,9	51,75	84,3	64	75,6	28,25	78,7	91,0	82,0
October "	-1/9,625	27,0	13,30	70,9	48,50	79,0	66	78,1	27,50	76,7	90,3	80,5
November "	-1/8,125	22,8	12,50	66,7	41,75	68,0	66,50	78,7	27,25	76,0	88,4	78,8
December "	-1/8	22,5	12,07 ⁵	64,4	36,75	59,9	60,75	71,8	27,12 ⁵	75,6	87,1	78,9
Januari 1930	-1/7,375	20,7	11,67 ⁵	62,3	35	57,0	60,50	71,6	26,87 ⁵	74,9	84,5	76,9
Februari "	-1/8	22,5	11,40	60,8	35	57,0	58,25	68,9	26,37 ⁵	73,5	81,3	75,2
Maart "	-1/7,625	21,4	10,70	57,1	35	57,0	62,25	73,7	25,25	70,4	78,7	74,2
April "	-1/7,375	20,7	10,55	56,3	35	57,0	59,50	70,4	26,12 ⁵	72,8	78,7	72,8
Mei "	-1/6,875	19,3	9,80	52,3	34,75	56,6	58	68,6	25,50	71,1	76,1	72,0
Juni "	-1/6,125	17,2	9,77 ⁵	52,1	33	53,8	58	68,6	22,87 ⁵	63,8	76,1	70,4
Juli "	-1/5,625	15,8	9,27 ⁵	49,5	31,50	51,3	55,50	65,7	21,75	60,6	74,2	69,3
Augustus "	-1/4,875	13,8	8,50	45,3	29,50	48,1	55,25	65,4	20,—	55,7	73,5	67,9
September "	-1/4,125	11,6	7,97 ⁵	42,5	28,25	46,0	59,50	70,4	19,25	53,7	72,3	65,4
October "	-1/4	11,2	8,62 ⁵	46,0	29	47,3	66,50	78,7	18,75	52,3	71,6	64,6
November "	-1/4,375	12,3	8,75	46,7	29	47,3	68,25	80,8	19,37 ⁵	54,0	71,0	63,3
December "	-1/4,375	12,3	8,20	43,7	29	47,3	66,75	79,0	19,—	53,0	69,0	61,3
Januari 1931	-1/4,25	11,9	8,20	43,7	28	45,6	66,25	78,4	18,25	50,9	67,7	59,2
Februari "	-1/3,875	10,9	8,20	43,7	26,25	42,8	53	62,7	18,12 ⁵	50,7	59,4	59,4
2 Maart "	-1/3,8125	10,7	8,25	44,0	26	42,4	44 ⁹	52,1	18,75	52,3		
9 " "	-1/3,875	10,9	8,25	44,0	26	42,4			19,—	53,0		